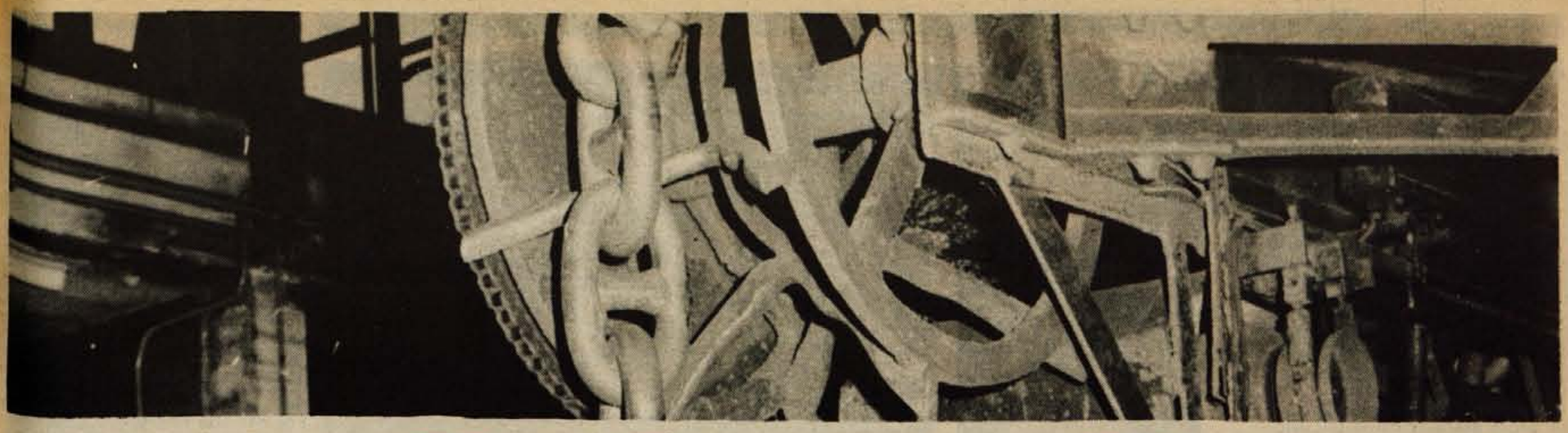

Leto XXIX. Številka 33, 34

Ustanovitelji: občinske konferenca SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni urednik Igor Slavec – Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, petek, 30. 4. 1976

Cena: 2 dinarja

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

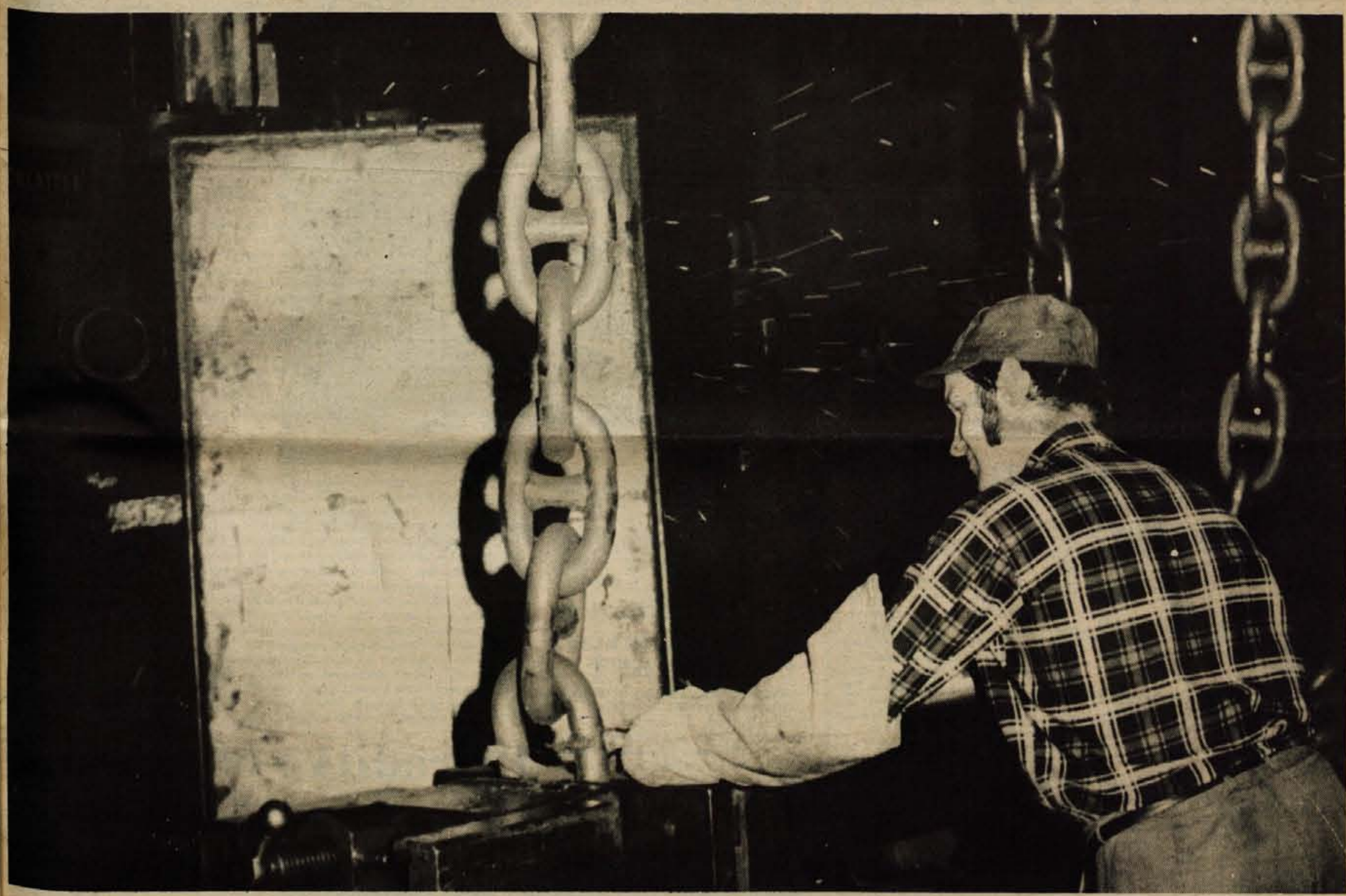

Letošnji delavski praznik povezujemo z obsežnim ustvarjalnim delom vseh delovnih ljudi za gospodarski in družbeni napredek, za humane samoupravne socialistične odnose.

Pred tremi desetletji smo si narodi in narodnosti Jugoslavije priborili svojo nacionalno in socialno svobodo. To obdobje smo bogato zapolnili z ustvarjalnim delom. Iz gospodarsko nerazvite dežele smo se dvignili v srednje razvito državo. Utrli smo si svojo pot v socializem. Gradimo in oblikujemo družbo, ki temelji na oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

Prav vsem smo dokazali in dokazujemo, da smo za mir in vsesplošni družbeni napredek, da smo za miroljubno sožitje in tvorno sodelovanje enakopravnih držav in narodov.

Zato bomo tudi letošnji 1. maj proslavili kot ustvarjalci, ki smo v delavskem in družbenem samoupravljanju našli svojo resnično svobodo, možnost napredka, svojo osebno in skupno srečo, kot samoupravljavci, ki na svojih tleh že nad 30 let gradimo naš socializem, po svojih hotenjih in močeh, obenem pa ne pozabljamo na svojo delavsko internacionalistično dolžnost.

S sprejetjem ustave smo pričeli v naše samoupravno in družbenopolitično življenje vnašati nove odnose. Ustava pomeni dejansko novo kvaliteto sodobnega socializma pri nas. Uresničevanje ustave priteguje veliko pozornost, ne le naših delovnih ljudi, temveč tudi sveta okoli nas, sveta, ki nas spoštuje, pa tudi tistega, ki nas nemalokrat gleda po strani in nezaupljivo.

Ustavi se ob letošnjem prazniku pridružuje tudi razprava o osnutku novega zakona o združenem delu. Po sprejetju ustave je to najbolj pomemben zakonski dokument, ki pomeni nov korak naše celotne družbe pri uresničevanju izjemnega socialistično-samoupravnega sistema. O družbeni reprodukciji naj po določilih novega zakona odloča delovni človek. Zavedati se moramo, da nova ustava in tudi zakon o združenem delu sama po sebi ne odstranjujeta starega. Uveljavljanje ustave in zakona o združenem delu je in mora biti zavestna opredelitev celotnega delavskega razreda.

Le združeni delavci in delovni ljudje, vsi in vsak dan, na vsakem delovnem mestu in v vseh oblikah samoupravnega združenega dela ter družbeno političnih skupnostih, lahko obvladujemo svoj novi položaj in uveljavljamo odločujoči vpliv na celotno družbeno življenje.

Slehernemu delovnemu človeku, ki mu je pri srcu vsestranski napredek in nadaljnji razvoj samoupravnih odnosov, je dana možnost za neposredno in ustvarjalno delo pri nadaljnji preobrazbi naše družbe.

Prepričani smo, da bodo delavci in vsi delovni ljudje to možnost tudi vztrajno, pogumno in organizirano uresničevali. To bo pomenilo nov velik prispevek vgraditvi naše socialistične družbe in mednarodnega delavskega gibanja.

Vsem delavcem in delovnim ljudem Gorenjske k delavskemu prazniku prisrčne čestitke.

MEDOBČINSKI SVET ZVEZE SINDIKATOV ZA GORENJSKO

Naslednja številka Glasa bo izšla v petek, 7. maja

Naročnik:

PRVI MEDNARODNI SEJEM MALEGA GOSPODARSTVA V KRANJU OD 7. DO 14. MAJA

Vedno sem imela čudovite sodelavce

V ponedeljek, 26. aprila, so na slavnostni seji republiške konference SZDL podelili letošnja priznanja OF – Priznanje je dobila tudi Smilja Gostiša iz Kranja

Pisati o človeku, ki ga dobro **poznaš, katerega** delo ti je poznano in **jasna njegova** hotenja in cilji, bi najbrž **moralo** biti lahko. Saj pravzaprav **veš vse** o njem. O Smilji **Gostiševi bi težko** rekla, da jo slabo **poznam. Pa vendar** besede nočejo na papir. **Vsaka** misel, ki jo povezujem **v stavke**, je prazna, ohlapna, revna. **Vsaka** beseda preskromna in majhna v primerjavi s tistim, kar bi morala povedati. Povedati o delu nagrajenke, ki je vse življenje delala kot mravlja in se ni nikdar rinila v ospredje. A povsod, kjer je bila, kjer je delala in sodelovala, je pustila za sabo jasno sled, sadove svojih prizadevanj, ki so se pogosto pokazali šele, ko je že zagrabila na drugem področju.

Rojena je bila 1917. leta v Mokronogu na Dolenjskem. Po materi Slovenka in po očetu Črnogorka. Kmalu po njenem rojstvu se je družina preselila v Ljubljano in tam se je Smilja šolala vse do univerze.

»Razmere doma so bile takšne,« pripoveduje, »da sem morala že kmalu prispevati k družinskemu proračunu. Da sem lahko študirala, sem si služila denar z inštrukcijami in pomagala sem teti pri šivanju. Imeli smo tudi čudovito mamo, ki ni nikdar obupala. Če ni šlo drugače, je organizirala pravo dijaško kuhinjo in vzela na stanovanje dekleta, ki so študirale. Tako je bilo vedno vsaj šest deklet pri hiši.«

Šolanje je končala leta 1940, in sicer germanistiko. Vendar službe ni dobila. Za dekleta je bilo takrat malo mest. Zaposlila bi se sicer lahko v Makedoniji ali Črni gori, vendar pravi, da je imel oče izredno stroge poglede na vzgojo deklet in je ni pustil od doma. Zato je z inštruiranjem nadaljevala tudi vsa vojna leta, vse do leta 1945, ko je dobila prvo službo. Kolikor je bila seveda prosta.

»Imela sem srečo,« pravi skromno, »da sem se družila z ljudmi, ki so imeli napredne nazore in sem se tako lahko takoj začela vključevati v delo OF in sem po svojih močeh pomagala pri osvobodilnem gibanju. Zbirala sem material, pisala parole in kasneje delala pri AFŽ.«

Pri tem čisto na koncu, v enem stavku omenii, da je bila tudi zaprta. In sicer je morala prvič za zapahe že leta 1941 in potem spet leta 1945 in je za zidovi tudi dočakala svobodo.«

Ker je, kot pravi, vedno rada delala z mladino in otroki, je vse njeno življenje naprej tesno povezano z mladimi. Že takoj prve dni po osvoboditvi je vodila na Dolenjskem kolonije za otroke ilegalcev in otroke, katerih starši so padli v partizanih. Jeseni pa se je vključila v redno delo pri ministrstvu za socialno politiko in potem se je začelo njeno »romanje« po domovih. Najprej je delala v domu za bosanske sirote v Preddvoru, potem v Smledniku, Kranju in Škofji Loki. Pa tudi kasneje je ostala zvesta vzgoji mladine. Poučevala je na Gimnaziji v Kranju, kjer je bila tudi nekaj časa ravnateljica, pa na Prešernovi šoli, vmes je bila nekaj časa zaposlena na okrajnem komiteju ZKS in zvezi prijateljev mladine in nazadnje, v letih pred odhodom v pokoj je »spravila na noge« še osnovno šolo za odrasle pri delavski univerzi.

Poleg tega dela je vedno delala tudi v družbenopolitičnih organizacijah: odborih OF, AFŽ, kasneje v SZDL in ZK, bila je predsednica sveta za šolstvo, pri zvezi prijateljev mladine, tabornikih.

»Kako je vse to zmogla?«

»Vedno sem imela čudovite sodelavce. Sama res nikdar nisem delala in se tudi nikdar nisem prizadevala, da bi o čem odločala sama. Tako je bilo že v dijaškem domu v Škofji Loki. Tam sem bila upravnica, vzgojiteljica, administratorka in gospodinja za 106 gojencev. V domu je delala še kuharica, ekonom in dve pomočnici. In izredno dobra mladinska organizacija. Mladinski aktiv je praktično nadomeščal ves manjkajoči personal. Določil je naloge in vsi gojenci so se jih držali. Ker pa takrat ni manjkalo le ljudi, ampak tudi denarja in hrane, smo ob prostih dnevih hodili pomagat v delovne kolektive in na deželo in tako zaslužili za živila in druge stvari, ki smo jih potrebovali za obstoj doma.

Tako je bilo povsod, kjer sem delala in tudi na mojem zadnjem delovnem mestu – na delavski univerzi. Zaupali so mi nalogo, da ponovno oživim osnovno šolo za odrasle. Kaj sem lahko naredila sama? Ne veliko. Vse smo delali skupaj, z rednimi in izrednimi sodelavci, ki so bili učitelji kranjskih osnovnih in srednjih šol, in s študenti. Če ne bi bilo teh ljudi, šola ne bi mogla zaživeti. Svojih prostorov praktično nismo imeli in zato so bili razredi raztreseni po vsem Kranju. Zato je bilo predvsem od predavateljev odvisno, ali bo šola uspela. In je.«

Pred dvema letoma je Smilja Gostiša odšla v pokoj. Vendar tudi sedaj ne miruje. Kot predsednica skupščine otroškega varstva se prav sedaj ukvarja z organizacijo varstva najmlajših na domu. In lahko smo prepričani, da bo uspela. Redno dela tudi v družbenopolitičnih organizacijah. Zraven pa še inštruira. Največ pa se ukvarja z varstvom vnučka Aleša. To 11-mesečno živo srebro ji pomeni razvedrilo in spodbudo za novo aktivnost.«

»Ste pričakovali priznanje?«

»Kako naj bi pričakovala. Saj nisem nič posebnega naredila,« pravi. »In sprejela sem ga lahko le kot priznanje vsem, ki smo delali skupaj, kot priznanje meni in mojim sodelavcem. Kajti, če je bilo moje delo uspešno, je bilo le zato, ker sem imela čudovite sodelavce.«

»Pri tem pa skoraj pozabi omeniti, da je že pred nekaj leti dobila visoko odlikovanje; red dela z zlatim vencem.«

L. Bogataj

Dobitniki priznanj OF

V počastitev 35-letnice ustanovitve Osvobodilne fronte so bile v minulih dneh v številnih krajih na Gorenjskem svečanosti in prireditve. Na osrednjih slovesnostih v posameznih gorenjskih občinah so podelili tudi letošnja občinska priznanja OF.

V jeseniški občini so letos dobili priznanja OF Jože Boškin, Cveta Čop in Milica Kovač z Jesenic ter Franc Treven in Edo Žagar z Javornika.

Na osrednji proslavi **v kranjski občini**, ki je bila v ponedeljek, 26. aprila, v kinu Center, so podelili petnajst priznanj OF. Dobili so jih Moški pevski zbor KUD Triglav Duplje, Partizan – društvo za športno rekreacijo in telesno vzgojo Naklo, Vera Batista iz krajevne skupnosti Huje-Planina-Čirčiče, Matej Bernard iz Šenčurja, Dušan Feldin iz Naklega, Andrej Kuhar iz Dupelj, Leopold Lovšin iz Cerkelj, Ivan Orehek s Kokrice, Ivan Repinc iz Kranja, Anton Ropret iz Velesovega, Janez Šifrer iz Žabnice, Stane Toplak iz Kranja, Francka Vodnik iz Kranja, Dušan Vukovič iz krajevne skupnosti Huje-Planina-Čirčiče in Zdravko Korenčan iz Naklega.

V radovljiški občini je bila osrednja proslava v ponedeljek, 26. aprila, v **Bohinjski** Bistrici. Občinska priznanja **OF so** podelili Bogdanu Ambrožiču iz Ljubnega, Francu Fistru iz Bohinjske Bistrice, Albinu Jensterlu iz Radovljice, Marjanu Kraigherju iz Zasipa, Francu Kunčiču iz Lesc, Francu Mertlju iz Mošenj, Francu Mertlju z Brezij, Ivani Mulej iz Bodešč, Vinku Repetu iz Gorij, Mirku Staretu z Bleda, dr. Janezu Šarcu iz Radovljice, Ludviku Šmitku iz Krope, Janezu Štiherlu iz Spodnje Lipnice in Janezu Štrosu iz Stare Fužine.

V Škofji Loki so na osrednji proslavi, ki je bila prav tako v ponedeljek, 26. aprila, podelili pet priznanj OF. Dobili so jih Marica Lahajner iz Žirov, Rezka Porenta iz Železnikov, Vinko Žagar iz Reteč pri Škofji Loki, Janez Thaler iz Škofje Loke in Andrej Jereb iz Trebije.

V Tržiču pa je bila proslava v počastitev dneva OF in 1. maja v torek, 27. aprila. Letošnja občinska priznanja OF so podelili Andreju Tišlerju iz Jelendola, Antonu Švabu iz Leš, Janezu Golmajerju iz Sebenj, Emiliji Ahačič iz Podljubelja in Francu Košnjeku s Pristave.

A. Ž.

Na Kokrici pri Kranju je bila v soboto, 24. aprila, proslava v počastitev 35-letnic ustanovitve Osvobodilne fronte in praznika dela. O pomenu Osvobodilne fronte in nalogah socialistične zveze je govoril podpredsednik krajevne konference socialistične zveze Stane Sladič. Predsednik občinskega odbora ZZB NOV Jože Marjek pa je v imenu občinske skupščine 18 krajanom izročil odlikovanja predsednika republike. Na proslavi so svečano sprejeli v zvezo komunistov tudi štiri nove člane. V kulturnem programu so nastopili moški pevski zbor pod vodstvom Vinka Strniše in recitatorji KUD Storžič s Kokrice.

Titova odlikovanja za delavce tržiške BPT

Tržič – Predsednik tržiške občinske skupščine Milan Ogris je podelil v četrtek, 22. aprila, v dvorani paviljona NOB v Tržiču 55 delavkam in delavcem Bombažne predilnice in tkalnice odlikovanja predsednika republike Tita. Odlikovanja so bila podeljena v počastitev 90. obletnice Bombažne predilnice in tkalnice Tržič in 30. obletnice osvoboditve, ki smo ju slavili lani. Odlikovancem in gostom so spregovorili predstavnik družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov BPT Viktor Švab, glavni direktor BPT Janez Lončar in predsednik tržiške občinske skupščine Milan Ogris. V kulturnem programu so sodelovali Tržiški oktet, recitatorji kulturne skupine Pobratenje in citraški ansambel.

-jk

Svečanost na Okroglem

Krajevna organizacija ZB NOV Naklo je v nedeljo, 25. aprila, pri spomeniku padlim v okrogelski jami ob 34-letnici tamkajšnje tragedije pripravila spominsko svečanost. Udeležili so se je številni predstavniki ZB NOV in ZVVI, predstavniki družbenopolitičnih organizacij krajevne skupnosti Naklo in prebivalci okoliških krajev, nosilci Spomenice 1941, svojci padlih ter drugi gostje, med katerimi je bil tudi član sveta federacije Miha Marinko. Slavnostni govornik je bil predsednik občinske konference ZSMS Kranj Ciril Sitar.

V programu, s katerim so obudili in počastili spomin na 13 hrabrih partizanov, so sodelovali pihalni orkester kranjske občine, pripadniki JLA, pevski zbor iz Naklega in učenci osnovnih šol Franceta Prešerna iz Kranja in Naklega.

Kranj

V ponedeljek, 26. aprila, se je na drugi redni seji sestala občinska konferenca socialistične zveze Kranj. Na podlagi obiskov krajevnih konferenc SZDL v občini in ocene le-teh so delegati obravnavali poročilo o organiziranju in delovanju krajevnih konferenc socialistične zveze in poročilo o družbeni samozaščiti. Tako pri oceni z obiskov kot pri razpravi o vlogi in nalogah socialistične zveze so poudarili, da mora socialistična zveza kot frontna organizacija stremeti k podružbljanju politične akcije. Sklenili so tudi, da bodo javne razprave v občini o zakonu o združenem delu od 15. maja do 25. junija.

A. Ž.

Radovljica

Na 19. skupni seji so se v sredo, 28. aprila, sestali vsi trije zbori radovljiške občinske skupščine. Delegati so obravnavali poročila o uresničitvi lanskih delovnih programov občinskih samoupravnih interesnih skupnosti, poročilo o gibanju gospodarstva v občini v minulem letu in razpravljali o predlogu družbenega dogovora o temeljih družbenega plana. Na dnevnem redu je bila tudi informacija o samoupravnem sporazumu za financiranje krajevnih skupnosti in predlog odloka o zazidalnem načrtu za Jarše na Bledu.

Direktor hotela Toplice na Bledu Franc Učakar nam je po teleksu sporočil, da je ekipa kuharjev hotela Toplice na Bledu pod vodstvom mojstra Janeza Lenčka na jugoslovanski razstavi gastronomije in hotelirstva v Zagrebu od 23. do 25. aprila dosegla izreden uspeh. Osvojila je osem zlatih in eno srebrno medaljo za devet razstavljenih primerkov. Na razstavi so sodelovali s klasičnimi in narodnimi jedmi in sladicami. Ekipa hotela Toplice Bled je med vsemi razstavljavci osvojila največ medalj.

A. Ž.

Škofja Loka

V torek, 27. aprila, je bila v Žireh izredna seja krajevne konference SZDL Žiri. Prisotni so na njej potrdili predloge kandidatov za priznanja OF ter izvolili tajnika krajevne konference SZDL.

V sredo, 28. aprila, je bila v Škofji Loki seja izvršnega sveta skupščine občine Škofja Loka. Člani izvršnega sveta so na njej obravnavali naslednji dnevni red: pregled in potrditev sklepov zadnje seje, predlog odloka o ustanovitvi pokrajinskega odbora za ljudsko obrambo na Gorenjskem kot medobčinskega organa za izvrševanje skupnih nalog na področju ljudske obrambe, poročilo o izvajanju družbenega dogovora o sofinanciranju ljudske obrambe v občini Škofja Loka, pripombe statutarno pravne komisije k predlogom aktov, ki so bili predloženi za sejo občinske skupščine ter predlog sklepa o pooblastilu delavske univerze Škofja Loka za izvajanje izobraževanja za pridobitev osnovnega znanja o higieni živil in osnovni higieni.

V sredo, 28. aprila, je bila v Škofji Loki seja predsedstva krajevne konference SZDL Škofja Loka. Člani predsedstva so najprej pregledali sklepe zadnjega zasedanja ter pravila krajevne konference SZDL, nato pa so sprejeli sklepe o organiziranosti, razpravljali o družbenem planu krajevne skupnosti Škofja Loka za prihodnjih pet let in o prošnjah za denarno pomoč, potrdili nove člane za krajevno skupnost Škofja Loka, člane odbora za izvedbo referenduma, spregovorili o kandidatih za predsednika škofjeloške krajevne skupnosti, pripravah na izvedbo referenduma ter izvolili dva podpisnika za SDK.

Včeraj je bila v Škofji Loki seja skupščine delegatov krajevne skupnosti Škofja Loka. Prisotni so na njej pregledali sklepe zadnje seje ter razpravljali o delu krajevne skupnosti v lanskem letu, načrtu dela za letos in načrtih za obdobje od leta 1976 do 1980 in pripravah na izvedbo referenduma. Ob koncu so izvolili še dva nova člana sveta.

Včeraj je bila v Škofji Loki seja aktiva delavcev neposrednih proizvajalcev, ki deluje v okviru občinske konference ZK Škofja Loka. Člani aktiva so na njej spregovorili o utrjevanju delegatskega sistema, ob tej priložnosti so sprejeli tudi nekatere sklepe, kadrovski politiki in kadrovanju, poslušali pa so tudi informacijo o posvetu, ki so ga imeli sekretarji aktivov delavcev neposrednih proizvajalcev na CK ZK Slovenije. Uvodne misli o kadrovski politiki in kadrovanju je podal sekretar komiteja občinske konference ZK Škofja Loka Janez Jemec.

-jg

Tržič

V četrtek, 22. aprila, je bila v Tržiču 17. redna seja predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov Tržič. Na seji so razpravljali o organizaciji in programu javnih razprav o zakonu o združenem delu ter imenovali koordinacijski odbor za usmerjanje javne razprave o novem zakonu o združenem delu. Člani predsedstva so imenovali razširjeno komisijo za samoupravljanje in obravnavali kadrovsko sestavo in naloge koordinacijskega odbora za stanovanjsko politiko v občini, odbora za celodnevno šolo in koordinacijskega odbora za spremljanje uresničevanja družbenega dogovora o razporejanju dohodka v tržiški občini. Na sindikalnem predsedstvu so razpravljali tudi o praznovanjih 1. maja, 10. obletnice pobratenja med Tržičem in Ste Marie aux Minesom in proslavitvi obletnice rojstva Ivana Cankarja.

V četrtek, 22. aprila, se je sešel tudi komite občinske konference ZKS Tržič. Člani komiteja so poslušali informacijo o delu in stališčih zadnjega kongresa KP SZ in oblikovali stališča o nadaljnjem utrjevanju ljudskega odpora in družbene samozaščite v krajevnih skupnostih. Stališča komiteja so bila obravnavana tudi na širšem posvetovanju o organizaciji ljudskega odpora in družbene samozaščite v tržiški občini.

-jk

Prireditve ob 1. maju

JESENICE

Provomajska proslava v jeseniški občini je že bila, in sicer 23. aprila skupaj s počastitvijo dneva OF. Proslave so bile tudi po krajevnih skupnostih; na sam dan delavskega praznika pa bo občane jeseniške občine od Planice pa tja do Žirovnice zbudila budnica: borbene in poskočne bodo že navsezgodaj urezali godbeniki železarske godbe in godba Svobode Hrušica.

KRANJ

Proslava delavskega praznika bo 1. maja na Joštu z začetkom ob 10. uri dopoldne. Slavnostni govornik bo predsednik občinskega sindikalnega sveta Viktor Eržen, ki bo podelil tudi srebrne znake sindikata zaslženim sindikalnim delavcem. V kulturnem programu bodo sodelovali mladinci in pa kranjska godba na pihala. Po proslavi bo – če bo lepo vreme – še koncert godbe na pihala in pa ples. Prevoz za udeležence proslave na Joštu bo 1. maja možen le do Javornika.

RADOVLJICA

Vsakoletno prvomajsko srečanje delovnih ljudi radovljiške občine, ki bo hkrati posvečeno tudi dnevu zmage, bo v soboto, 1. maja, na Šobcu pri Lescah. Proslava, ki jo organizira občinski sindikalni svet Radovljica v sodelovanju z ObO ZZB NOV in ZKPO Radovljica, se bo pričela ob 10. uri dopoldne s slavnostnim govorom predsednika občinskega sindikalnega sveta Marjana Vrabca. V kulturnem programu bodo sodelovali godba na pihala Svoboda iz Lesc, folklorna skupina KUD Veriga Lesce, komorni zbor A. T. Linhart, moški pevski zbor KUD Bled, recitatorji Svobode Podnart in osnovne organizacije ZSMS Radovljica. Prvomajsko srečanje se bo popoldne nadaljevalo s plesom, igral bo ansambel Murka iz Lesc. Poskrbljeno bo za jedačo in pijačo. – JR

ŠKOFJA LOKA

Prvomajska proslava v Škofji Loki bo v petek, 30. aprila, ob 18. uri na škofjeloškem gradu. Ob tej priložnosti bo slavnostni govornik predsednik občinskega sindikalnega sveta Marjan Gantar podelil srebrne znake sindikata. Kulturni program pa so pripravili dijaki loške gimnazije in pa ZKPO. V nekaterih krajevnih skupnostih kot na primer v Žireh pa so prvomajske proslave že bile; po tradiciji pa bo Žirovce na dan 1. maja zbudila budnica pihalnega orkestra Alpine Žiri.

TRŽIČ

Tudi v Tržiču so združili prvomajsko proslavo s proslavljanjem dneva OF že v torek, 27. aprila, ko so podelili poleg priznanj OF tudi srebrne znake sindikata. Navečer 1. maja pa bo tradicionalni koncert tržiške godbe na pihala na Trgu svobode; godba bo Tržičane zbudila tudi zgodaj zjutraj 1. maja.

Proslava ob dnevu zmage

Kranj — Krajevna organizacija ZZB NOV Vodovodni stolp pripravlja proslavo v počastitev dneva zmage. Proslava bo 7. maja ob 16. uri v vojašnici Staneta Žagarja. Udeleženci proslave si bodo najprej lahko ogledali muzej Prešernove brigade ter obiskali druge prostore, v katerih živijo in delajo vojaki. Sledila bo proslava s slavnostnim govorom in kulturnim programom, ki ga bodo pripravili pevci zbora Tugo Vidmar, učenci osnovne šole Simon Jenko, recitatorji in folklorna skupina Sava. Proslava se bo sklenila s partizanskim kolom, ki ga bodo zaplesali vojaki.

V soboto, 8. maja, ob 19. uri pa bo v domu JLA tovariško srečanje za člane ZZB NOV, predstavnike JLA, drugih družbenopolitičnih organizacij in skupnosti. - lb

Seminar pred vstopom v ZK

Tržič — Komite občinske konference ZKS Tržič je organiziral v petek, 16. in v soboto, 17. aprila, seminar za kandidate za sprejem v Zvezo komunistov. Seminar je trajal 8 ur in se ga je udeležilo 30 predlaganih za ZK. Le-ti so se seznanili s statutom ZK in njenim programom ter problemi religije. Predavali so Janez Piškur, Ivanka Šulgaj in Vlado Erjavšek. -jk

Kljub težavam zadovoljivi rezultati

Kranj — Izvršni svet skupščine občine Kranj je na svoji 95. seji med drugim obravnaval tudi poročilo o gospodarjenju v občini v letu 1975 ter pri tem dal posebni poudarek na gospodarjenje v naših delovnih organizacijah. Čeravno je kranjska občina edina na Gorenjskem, v kateri se je »ekonomičnost« povečala v primerjavi z letom 1974, pa vendarle IS meni, da delovne organizacije niso izkoristile vseh svojih možnosti za še boljši poslovni rezultat.

IS se je zadržal dalj časa pri obravnavi izgub v nekaterih TOZD, ki negativno vplivajo ne samo na skupne rezultate poslovanja v OZD ter kranjskega gospodarstva nasploh, temveč tudi na medsebojne odnose tako v lastni delovni organizaciji kot tudi na odnose med delavci v združenem delu v različnih OZD kranjskega bazena. IS je še posebej grajal odnos nekaterih strokovnih služb večjih OZD, ki nerade dajejo poročila občinskim strokovnim službam in za zdaj sploh ne čutijo potrebe, da bi z realnimi podatki sproti informirale Izvršni svet o izvrševanju svojih načrtov in programov ter o stanju gospodarjenja. IS je bil mnenja, da se bodo delovne organizacije morale odpreti proti svoji družbenopolitični skupnosti, ker bo le celotna skupnost lahko reševala nakopičeno problematiko: zaloge in likvidnost podjetij, kadrovsko politiko in politiko OD ter s tem v zvezi reproduktivno sposobnost gospodarstva, življenjski standard itd.

Sicer je naš časopis o rezultatih gospodarjenja v kranjski občini pisal že večkrat in postregel tudi s številkami, zato zaključujemo le z izjavo načelnika za gospodarstvo Igorja Weissa: »Kljub težavam, ki jih je kranjsko gospodarstvo imelo preko celega leta 1975, so doseženi rezultati, v primerjavi z letom 1974 in v primerjavi z rezultati ostalih gorenjskih občin ZADOVOLJIVI.

I. S.

Odbor za medsebojna delovna razmerja pri osnovni šoli

Padlih prvoborcev Žiri

razpisuje prosto delovno mesto

vzgojiteljice

v vzgojno-varstvenem zavodu Žiri

s polnim delovnim časom za nedoločen čas

Pogoj: srednja vzgojiteljska šola z diplomo

Kandidati za zgoraj razpisano prosto delovno mesto naj pismeno vlogo pošljejo razpisni komisiji OS Padlih prvoborcev Žiri.

Rok prijave 8 dni od objave razpisa.

Tudi na Primskovem pri Kranju je bila v soboto, 24. aprila, proslava v počastitev ustanovitve Osvobodilne fronte in 1. maja. Udeležili so se je krajani in člani delovne skupnosti Vodnega gospodarstva Kranj. Slavnostni govornik je bil predsednik krajevne konference SZDL Primskovo Dominik Bogataj, v kulturnem programu pa so nastopili moški pevski zbor Primskovo pod vodstvom Julijane Mandelc in učenci osnovne šole Primskovo. Na proslavi pa je predsednik izvršnega sveta kranjske občinske skupščine Drago Štefe izročil šestim krajanom in devetim članom kolektiva Vodnega gospodarstva Kranj odlikovanja predsednika republike.

Proslave v počastitev dneva OF in 1. maja so bile v minulih dneh v kranjski občini tudi na Zlatem polju (23. 4.), v Britofu (24. 4.), v Šenčurju (25. 4.), na Visokem (27. 4.) in v krajevni skupnosti Vodovodni stolp (29. 4.). V Naklem in v Kmetijsko živilskem kombinatu Kranj pa bo proslava danes, 30. aprila.

Osrednja proslava v kranjski občini je bila v ponedeljek, 26. aprila, ob 18. uri v dvorani kina Center v Kranju. Slavnostni govornik je bil predsednik izvršnega sveta kranjske občinske skupščine Drago Štefe, v kulturnem programu pa sta nastopila pevski zbor Coro Alpino iz pobratenega mesta Rivoli v Italiji in Akademski pevski zbor iz Kranja. Na sliki: s proslave na Primskovem pri Kranju. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

PROSLAVA V BOHINJSKI BISTRICI — Krajevna konferenca socialistične zveze Bohinjska Bistrica je skupaj z občinsko konferenco SZDL Radovljica v ponedeljek, 26. aprila, ob 19. uri v avli osnovne šole dr. Janeza Mencingerja v Bohinjski Bistrici pripravila letošnjo osrednjo občinsko proslavo v počastitev dneva OF. O vlogi in pomenu socialistične zveze — naslednice pred 35. leti ustanovljene Osvobodilne fronte je govoril predsednik medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko Janez Varl. V zanimivem kulturnem programu pa so nastopili mešani pevski zbor, člani dramske sekcije in tamburaški zbor DPD Svoboda Tomaž Godec Bohinjska Bistrica ter godba na pihala iz Gorij. Na svečanosti so podelili tudi krajevna in občinska priznanja OF, odlikovanja predsednika republike članom jurišnega bataljona, priznanja skupščine občine, prebrali pa so tudi seznam napredovanj okrog 50 rezervnih vojaških starešin iz radovljiške občine.

Predsednik občinske skupščine inž. Polde Pernuš je na svečanosti izročil odlikovanja predsednika republike štirim članom jurišnega bataljona. Odlikovani so bili Tone Svetina z Bleda, Silvester Frčej iz Gorij, Franc Pekovec iz Studorja in Jože Sodja iz Bohinjske Češnjice. Krajevna konferenca SZDL pa je podelila priznanja Tončki Česar, Frančiški Mencinger, Francu Fistru, Francu Sodji, Francu Urbancu, Valentinu Rozmanu, Ivanu Tavčarju in Janku Pristavcu.

Poleg osrednje proslave v Bohinjski Bistrici so bile svečanosti in prireditve tudi v drugih krajih v radovljiški občini. Tako je krajevna konferenca SZDL Radovljica pripravila proslavo v ponedeljek, 26. aprila, v avli osnovne šole v Radovljici. V Ribnem pa je bila svečanost, s katero so počastili tudi 100-letnico rojstva Ivana Cankarja, v soboto, 24. aprila. Ob tej priliki so v dvorani zadružnega doma odprli tudi razstavo ročnih del vaščanov. To je že tretja tovrstna razstava, ki je bila odprta do 29. aprila.

Posnetek je z osrednje proslave v Bohinjski Bistrici. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

V mlekarni KŽK — Kranj je bila v soboto, 24. aprila, republiška razstava s pokušnjo in ocenjevanjem mlečnih izdelkov slovenskih mlekarn. Razstavo vsako leto organizira komisija za mlekarstvo pri Živinorejski poslovni skupnosti Slovenije, letošnja prireditev pa je bila že 15. po vrsti ter druga, ki so jo priredili v Kranju.

Čeprav udeležba na razstavi ni bila obvezna, je svoje izdelke na njej predstavila večina slovenskih mlekarn (13). Njihovo mleko, sire, maslo, smetano, jogurt, dehidrirane proizvode in sladolede je komisija za ocenjevanje najprej ocenila, nato pa razvrstila v »ekstra«, prvi, drugi in tretji kakovostni razred. Po besedah dr. Franceta Forstneriča, predsednika ocenjevalne komisije, se tehnologija predelave izboljšuje iz leta v leto, zato je tudi napredek v kakovosti in izbiri mlečnih izdelkov znaten. Razstavo je ocenil kot zrcalo razmer, v katerih je naša živinorejska in mlečno-predelovalna industrija, med težavami, ki ju tare, pa je omenil predvsem pomanjkanje enotnih JUS meril.

Kooperant KZ »Sloga« Krč Franc je ob tej priložnosti prejel nagrado 5000 dinarjev, s katero nameravajo tudi v bodoče stimulirati proizvajalce mleka. Lani je kmetijski zadrugi oddal 89.526 litrov mleka, dosegel letno molznost na kravo 5440 litrov, s tem pa postal eden najuspešnejših tržnih zasebnih proizvajalcev mleka v Sloveniji. — (bg) — Foto: F. Perdan

Za 1. maj — praznik dela vam čestita

ljubljanska banka

Grafično podjetje Gorenjski tisk Kranj

razpisuje prosto delovno mesto

materialnega knjigovodje

Pogoj za sprejem je končana srednja ekonomska šola, zaželena pa je tudi praksa.

Prijave oddajte v tajništvu podjetja do vključno 10. maja 1976.

PRODAJA STANOVANJ ZA TRG, katere gradi v Radovljici SGP »Gorenjc« Radovljica, in v Bohinjski Bistrici Gradbeno podjetje Bohinj.

1. **v naselju Gradnikove ceste v Radovljici gradi SGP »Gorenjc« Radovljica stanovanjske objekte P + 4 v objektih z oznako S 7 in S 8 (S 9, S 10)**
   - garsonjere s površino 28,29 kv. m
   - dvosobna stanovanja s površino 47,01 kv. m
   - dvosobna stanovanja s kabinetom s površino 58,32 kv. m
   - trosobna stanovanja s površino 70,49 kv. m

   Orientacijska cena za kv. m znaša 6718 din.
2. **v centru Bohinjske Bistrice gradi Gradbeno podjetje Bohinj tri objekte z oznako R 16 P + 4**
   - garsonjere s površino 25,25 kv. m
   - enosobno stanovanje s površino 37,69 kv. m
   - dvosobno stanovanje s površino 50,34 kv. m
   - trosobno stanovanje s površino 62,94 kv. m

   Orientacijska cena za kv. m znaša 6500 din.

Informacije o nakupu stanovanj dobite v podjetju **ALPDOM Radovljica,** telefon 75-662.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Radovljica objavlja ponovni razpis

za oddajo v najem opremljenega gostinskega lokala »Restavracija Bled« na Bledu, Ulica narodnih herojev 3, s skupno površino 211 kv. m.

Pogoji oddaje lokala:
- lokal se bo oddal v najem najboljšemu ponudniku, s tem da ima prednost družbeni sektor;
- da bo najemnik uporabljal poslovni prostor v skladu z namembnostjo, to je za restavracijo narodnih jedi in domačih specialitet.

Ponudbe je treba poslati na Samoupravno stanovanjsko skupnost občine Radovljica do 7. maja 1976.

Živilski kombinat Žito Ljubljana s tremi TOZD na Gorenjskem

Kruh, pecivo in čokolada

Živilski kombinat Žito Ljubljana ima na Gorenjskem tri temeljne organizacije združenega dela: temeljno organizacijo združenega dela Triglav Lesce, katere sestavni del je tudi pekarna v Tržiču, temeljno organizacijo pekarna Kranj in temeljno organizacijo Gorenjka – tovarna čokolade Lesce. V vseh treh temeljnih organizacijah je danes okrog 380 zaposlenih. Predvsem so to ženski kolektivi, če jih tako imenujemo. Ni še tako dolgo, ko je bilo pekarstvo predvsem moška dejavnost.

Kaj je osnovna dejavnost v teh treh temeljnih organizacijah združenega dela, pove že samo ime. V pekarnah v Lescah, Tržiču in Kranju so to različni kruhi in tako imenovano mehko pecivo. V tovarni čokolade Gorenjka v Lescah pa so to kakavovi izdelki.

DA BI BIL KRUH ŠE BOLJŠI

Glavna skrb vseh treh gorenjskih Žitovih pekarn (in seveda tudi drugih pekarn tega kombinata v Sloveniji) je, da bi bil kruh, ta nepogrešljivi vsakdanji del prehrane okrog 200.000 prebivalcev na Gorenjskem, čimboljši, da bi ga bilo vsak hip dovolj oziroma da bi bila preskrba z njim čimbolj nemotena. To pa ni ravno lahka naloga, posebno še, ker se prav v zadnjem času v pekarstvu nasploh srečujejo s precejšnjimi težavami.

Zaradi sorazmerno težkih delovnih pogojev in s tem v zvezi tudi neustreznega vrednotenja njihovega dela v primerjavi z nekaterimi drugimi panogami našega gospodarstva primanjkuje moških pekarskih strokovnjakov. Pravijo, da je rešitev iz težavnega položaja v modernizaciji proizvodnje, v izboljšanju delovnih pogojev (ukinitev nočnega dela, proste sobote, boljši osebni dohodki) in v proizvodnji boljših kruhov. Z modernizacijo proizvodnje, z boljšo strojno opremo, s pakiranjem in zamrzovanjem kruha (slednje ni danes v svetu nobena novost), bi sedanji težaven položaj rešili. Hkrati pa bi bil kruh lahko veliko boljši (kvalitetnejši) kot je danes.

Za uresničitev teh načrtov pa naše pekarstvo nima dovolj denarja. S sedanjo maloprodajno ceno kruha, pravijo, ustvarijo premalo ali bolje rečeno nič sredstev za akumulacijo in za tovrstne naložbe. Menijo, da bi se bilo treba glede tega enkrat vendarle odločiti. Prav je, da je kruh pomemben sestavni del pri merjenju standarda, vendar pa cena le-tega ne bi smela biti edini socialni barometer. Skratka, ta vprašanja bi bilo treba čimprej urediti in razrešiti, sicer se lahko kaj kmalu zgodi, da ne bomo imeli več pekov. In kdo bo potem pekel kruh?!

VSAK DAN TONE IN TONE KRUHA

V pekarnah v Lescah, Tržiču in Kranju spečejo vsak dan blizu 25 ton kruha in do 60.000 kosov drobnega peciva. Za sobote in nedelje se ta proizvodnja podvoji. V leški pekarni pravijo, da bodo imeli, ko bo trgovina prešla na proste sobotne popoldneve, še več težav. Da bodo lahko napekli dovolj kruha in peciva za soboto in nedeljo, bodo morali začeti s peko že v četrtek zvečer, potem pa bo trajala neprekinjeno do sobote zjutraj.

Leška pekarna danes oskrbuje s kruhom in pecivom celotno območje jeseniške in radovljiške občine, kranjska pekarna pa območje kranjske občine. Zanimivo je, da v kranjski pekarni vsak dan spečejo 4 do 5 ton domačega oziroma kmečkega kruha, medtem ko je v leški pekarni ravno obratno. Ne vedo sicer, kaj je vzrok, vendar v zgornjem delu Gorenjske ljudje raje segajo po navadnem črnem kruhu. V Tržiču pa sploh prevladuje kmečki kruh.

Zaradi velike potrošnje kmečkega kruha v kranjski občini so v kranjski pekarni že lani začeli razmišljati, kako bi proizvodnjo le-tega povečali. Zdaj jim bo to uspelo z novo polavtomatsko pečjo za peko tega kruha. Dobili so jo pred kratkim in že poskusno obratuje. Ko bo začela obratovati s polno močjo, bodo na uro lahko spekli okrog 500 kilogramov kmečkega kruha. Pravijo, da bo ta kruh še boljši od sedanjega in kar je prav tako pomembno, v trgovinah ga bo moč dobiti prej kot sedaj. Omenimo še, da je ta peč domač proizvod. Izdeluje jih Termotehnika v Zagrebu, vsaka pa stane okrog milijon dinarjev. Kranjska pekarna je seveda ni mogla kupiti sama, ampak je to omogočil Živilski kombinat Žito Ljubljana iz skupnih sredstev.

Predvidoma prihodnje leto bo kranjska pekarna dobila novo linijo za deljenje in oblikovanje testa za žemlje.

KLJUB TEŽAVAM USPEHI

Pekarna Triglav v Lescah pa se lahko pohvali z nekaterimi pomembnimi uspehi. Pred petimi leti je bila ta temeljna organizacija združenega dela Žito Ljubljana prva v državi, ki je ponudila širokemu jugoslovanskemu trgu različno mehko pecivo, med katerim so najbolj znane rolade. Danes je v Jugoslaviji že osem industrijskih proizvajalcev takšnega peciva. Iz leške pekarne pride na leto okrog 1200 ton raznih vrst rolad in kolačev. S tem pecivom oskrbujejo celotno Slovenijo, Zahodno Hrvatsko, severno Istro, vse otoke v severnem Jadranu, razen tega pa imajo organizirano maloprodajno mrežo iz Lesc še v Beogradu, prek predstavništva v Makedoniji in v črnogorskem primorju od Dubrovnika do Ulcinja. V vseh omenjenih krajih in področjih so vsak dan na trgu sveži izdelki. Zanimivo je, da kar 25 odstotkov celotne proizvodnje mehkega peciva prodajo v Makedoniji, okrog 17 odstotkov v zahodni Hrvatski, Istri in na otokih, 8 odstotkov v Beogradu, 2 odstotka v črnogorskem primorju in okrog 48 odstotkov v Sloveniji.

Z uspehi na trgu zunaj kranjske občine pa se lahko pohvali tudi kranjska pekarna. V njej vsak dan spečejo okrog 300 do 400 kilogramov posebnih vrst kruhov. Precej le-teh prodajo Mercatorju v Beogradu. In prav letos, pred nedavnim, so v Beogradu na enem od rednih ocenjevanj kruhov in prehrambenih izdelkov edini med vsemi proizvajalci kruha v Jugoslaviji dobili zlato medaljo za maslen kruh. Zanimivo je, da tega kruha v Kranju malo prodajo, čeprav je po mnenju jugoslovanskih strokovnjakov izredno kvaliteten in dober. Sicer pa je kranjska pekarna že prej v Beogradu za posebne vrste kruhov dobila več diplom in priznanj.

NAČRTI

O potrebah oziroma načrtih pekarstva v Sloveniji smo govorili že uvodoma. Vendar vseeno beseda ali dve o nekaterih bližnjih načrtih omenjenih treh gorenjskih Žitovih pekarn. Leška pekarna načrtuje letos obnovo slaščičarne na Jesenicah. V njej nameravajo modernizirati in povečati proizvodnjo. Z izdelki iz tega obrata pa nameravajo oskrbovati prebivalce jeseniške in dela radovljiške občine. Razen tega nameravajo v Bohinjski Bistrici urediti specializirano slaščičarno-kavarno. Še pred koncem leta pa bodo najbrž v Lescah začeli tudi graditi skladišča za rezerve. Razen tega načrtujejo, da bi še pred koncem sedanjega obdobja (pred letom 1980) zgradili v Tržiču novo pekarno, obnovili proizvodnjo mehkega peciva v Lescah in postavili proizvodno linijo za kekse ter za kekse in kolače za diabetike. Slednje naj bi po programu uresničili 1981. ali 1982. leta.

V leški pekarni na leto med drugim spečejo okrog 1200 ton mehkega peciva

V kranjski pekarni nameravajo najprej urediti novo linijo za deljenje in oblikovanje testa za žemlje. Proizvodnja le-teh je namreč v kranjski pekarni izredno velika. Z ureditvijo takšne linije bi proizvodnjo lahko še povečali, hkrati pa bi se zmanjšalo število delavcev od sedanjih 15 na 5. Po letu 1980 pa načrtujejo v Kranju izgradnjo nove pekarne. Zaradi izredno hitrega naraščanja prebivalcev v Kranju oziroma kranjski občini, bo sedanja pekarna namreč kmalu postala premahna, razširitev na tej lokaciji pa ni mogoča.

TABLICA ČOKOLADE

Doslej smo govorili o pekarstvu oziroma o gorenjskih Žitovih pekarnah. Omenili pa smo, da je na Gorenjskem še ena temeljna organizacija združenega dela Živilskega kombinata Žito Ljubljana, in sicer tovarna čokolade Gorenjka Lesce. Ta kolektiv ima 73 članov in v glavnem so to ženske. Njihov značilni proizvod je tablica čokolade: mlečne, lešnikove in jedilne različnih velikosti.

Delovni pogoji v tej tovarni so zelo težki. Stavba je stara in se je praktično ne da obnoviti ali proizvodnjo v njej modernizirati. Zato je po srednjeročnem razvojnem programu kombinata Žita rekonstrukcija te tovarne na prvem mestu. Po dosedanjih ocenah bo veljala okrog 63 milijonov dinarjev.

Sicer pa je tovarna čokolade oziroma kakavovih izdelkov v Lescah edina tovrstna tovarna v Sloveniji. Njena letna proizvodnja danes znaša okrog 1300 ton. Da so delovni pogoji v tej tovarni skoraj nemogoči, najbolje pove tale podatek. 1934. leta so v tej stavbi v Lescah proizvedli 50 ton čokolade na leto. Po vojni je dolga leta znašala proizvodnja 80 ton na leto, zdaj pa naredijo 110 ton čokolade in kakavovih izdelkov na mesec oziroma 1300 ton na leto. Da so lahko proizvodnjo povečali kar za 15-krat, so v zadnjih petih letih vložili v modernizacijo okrog 4 milijone dinarjev.

Po programu naj bi ta tovarna v Lescah, ki bo po rekonstrukciji stala na drugem prostoru, morala izdelati leta 1980 že okrog 4000 ton čokolade in kakavovih izdelkov na leto. Prav zato je razumljivo, da je prepotrebna rekonstrukcija te tovarne v prvem planu kombinata Žito Ljubljana.

Tovarna čokolade Gorenjka Lesce je edina tovrstna tovarna v Sloveniji

Na kratko smo v tej reportaži skušali predstaviti tri temeljne organizacije združenega dela Živilskega kombinata Žito Ljubljana na Gorenjskem in vas hkrati seznaniti z nekaterimi načrti in s težavami pekarstva in posameznih podjetij.

Nazadnje pa še tole sporočilo. Med prazniki bodo vse pekarne na Gorenjskem normalno poslovale in tako poskrbele, da bo v ponedeljek, 3. maja, v trgovinah dovolj svežega kruha in peciva.

Ob letošnji 35-letnici ustanovitve Osvobodilne fronte in prazniku dela 1. maju temeljne organizacije združenega dela Živilskega kombinata Žito Ljubljana Triglav Lesce, Gorenjka Lesce in Pekarna Kranj želijo vsem delovnim ljudem in občanom Gorenjske prijetno praznovanje in čimveč delovnih uspehov v prihodnje.

Kemična tovarna Kranj

exoterm
64001 kranj
jugoslavija

Vsem občanom, poslovnim prijateljem in sodelavcem čestitamo za praznik dela in jim želimo še mnogo delovnih uspehov

Elita KRANJ
SALON OBLAČIL, Titov trg 7
Pred nakupom spomladanske garderobe vas vabimo na ogled modnih novosti 76 –
– ženski plašči, kostimi, obleke, krila, hlače, bluze, jope, napa plašči,
T-linija, cevasti kroji, proge-črte, orientalski modeli.
Za moške izredno bogata zaloga oblek, suknjičev, hlač, klobukov in plaščev.
Še vedno nudimo potrošniški kredit brez porokov na 4-mesečno odplačevanje.
Vsem našim kupcem čestitamo za praznik dela – 1. maj

S skupnimi močmi do uspehov

V sedmih krajevnih skupnostih v radovljiški občini se je blizu 9000 prebivalcev odločilo, da bodo s samoprispevkom zbrali del denarja za ureditev nekaterih komunalnih problemov

V zadnjih dneh decembra 1974 so se prebivalci krajevne skupnosti Zasip v radovljiški občini na referendumu odločili za samoprispevek, da bi tako uredili nekatere komunalne probleme. Sredi minulega leta so se potem na enak način odločili za zbiranje denarja tudi prebivalci v krajevni skupnosti Podnart. Nato pa kakor da se je sprožil plaz. O zbiranju denarja s samoprispevkom so začeli razmišljati tudi v drugih krajevnih skupnostih v občini. Po zgledu prvih dveh so tudi v drugih krajevnih skupnostih ugotovili, da je le s skupnimi močmi moč hitreje rešiti nekatere probleme. Tako so se do začetka tega meseca za samoprispevek odločili še prebivalci krajevne skupnosti Radovljica, Ribno, Srednja Dobrava, Brezje in Bohinjska Bela. Tovrstna akcija pa v občini še ni končana, saj so se prav ta mesec še v nekaterih krajevnih skupnostih začeli pripravljati na referendume. Skratka, če bo šlo tako naprej, v radovljiški občini med 20 krajevnimi skupnostmi kmalu ne bo kraja, kjer se ne bi odločili za takšno ali drugačno obliko zbiranja denarja.

Čeprav referendumi za zbiranje samoprispevkov danes tudi drugje niso več nobena posebnost, je ta oblika solidarnosti za reševanje skupnih potreb v radovljiški občini vseeno malce nenavadna in vredna pohvale ter pozornosti. V omenjenih sedmih krajevnih skupnostih (Zasip, Podnart, Radovljica, Ribno, Srednja Dobrava, Brezje, Bohinjska Bela) znaša po predračunu vrednost komunalnih del prek 15 milijonov dinarjev. S samoprispevkom bodo v dveh do petih letih zbrali nekaj nad 8 milijonov dinarjev. Razliko za uresničitev začrtanega programa krajevnih skupnosti pa naj bi pokrila občinska skupnost iz tako imenovanih solidarnostnih sredstev in drugi. V nekaterih krajevnih skupnostih so začrtani program že v celoti ali delno uresničili. Sicer pa bo po uresničitvi vseh programov v omenjenih sedmih krajevnih skupnostih asfaltiranih okrog 30 kilometrov cest, v eni bodo zgradili mrliške vežice in dom družbenih organizacij ter uredili še nekatere druge komunalne probleme.

Obiskali smo te krajevne skupnosti, v katerih živi blizu 9000 prebivalcev ali približno tretjina vseh prebivalcev v radovljiški občini, in se pomenkovali z njimi o takšni obliki zbiranja denarja.

KRAJEVNA SKUPNOST PODNART

877 prebivalcev te krajevne skupnosti se je lani na referendumu odločilo, da bo pet let zbiralo denar. Po programu so že asfaltirali 16 kilometrov cest, zgradili pa bodo še nekatere druge objekte. Za uresničitev programa bodo potrebovali 3,3 milijona dinarjev, sami pa bodo zbrali približno 1,2 milijona dinarjev.

Boris Pogačnik iz Zaloš v krajevni skupnosti Podnart pravi:

»Mislim, da smo se na referendumu, ko smo se odločali za samoprispevek, pravilno odločili. Vse ceste, za katere zbiramo denar, so že asfaltirane in menim, da skorajda ni kraja, ki bi bil tako dobro urejen kot je naš. V vsako naselje zdaj vodi asfalt in pozimi nismo več odrezani, saj ceste lahko dobro služimo. Skratka, zares veliko je bilo že narejenega v primerjavi s prispevkom, ki ga plačujemo. Meni se na primer tistih nekaj starih tisočakov, ki jih dam vsak mesec od osebnega dohodka, zares skoraj nič ne pozna. Menim pa tudi, da v prihodnje ne bi bilo prav, da bi prav za vsako stvar zbirali samoprispevke. Prav zato, ker se s takšnim načinom zbiranja denarja lahko veliko naredi, bi se po moje morali odločati za samoprispevek le takrat, ko gre za razreševanje večjih problemov.«

KRAJEVNA SKUPNOST SREDNJA DOBRAVA

V tej krajevni skupnosti v radovljiški občini s 416 prebivalci so se odločili, da bodo pet let zbirali denar, da bodo asfaltirali in uredili blizu pet kilometrov cest. Po programu bo vrednost del znašala prek 1,8 milijona dinarjev, sami pa bodo zbrali 900.000 dinarjev.

Hilda Noč z Zgornje Dobrave o takšnem načinu zbiranja denarja meni:

»Ko smo v naši krajevni skupnosti začeli razmišljati o referendumu, so bili ljudje takoj za to. Cesta na Mišače in Lipnico je namreč zelo slaba in most v Lipnici je treba narediti. Z zbranim denarjem nameravamo najprej to urediti, potem pa je predvidena še razširitev pokopališča. Čeprav bomo samoprispevek plačevali pet let, so kmetovalci svoj prispevek od zemlje in gozdov že skoraj v celoti plačali. Vsi si namreč želimo, da bi začrtani program čimprej uresničili. In prepričana sem, da vsega tega ne bi mogli še lep čas urediti, če se ne bi odločili za samoprispevek. Jaz sicer nimam avtomobila, a grem vseeno raje po asfaltu peš kot po slabi cesti. Zato bom tistih nekaj dinarjev vsak mesec rada odštela.«

KRAJEVNA SKUPNOST RADOVLJICA

V krajevni skupnosti Radovljica so se prebivalci odločili, da bodo s samoprispevkom zbrali del denarja za ureditev oziroma izgradnjo mrliških vežic. Predračun zanje znaša nekaj nad 4 milijone dinarjev, sami pa bodo zbrali v štirih letih 3,6 milijona dinarjev.

Erika Hirci stanuje v novem naselju v Radovljici na Gradnikovi cesti:

»V krajevni skupnosti Radovljica je zdaj nekaj nad 4600 prebivalcev. V prihodnjih nekaj letih pa bo zgrajenih še precej novih stanovanj, zato se bo število prebivalcev še povečalo. Vem, da smo se v krajevni skupnosti o izgradnji mrliških vežic in ureditvi pokopališča že nekaj let pogovarjali. Toda denarja ni bilo. Zato je sedanji samoprispevek najbrž res edina oblika, da to čimprej uredimo. Pa tudi sicer nimam nič proti samoprispevkom, vendar le-ti ne bi smeli postati praksa za reševanje prav vseh skupnih potreb. Pred vsakim takšnim predlogom bi bilo treba skrbno pretehtati, ali gre res zgolj za objekt oziroma problem posamezne krajevne skupnosti ali morda ne bi bilo prav, da bi pri tem sodelovala širša skupnost. Pa še nekaj bi morali upoštevati in sicer, da se vseh problemov tudi s samoprispevki ne da naenkrat rešiti.«

KRAJEVNA SKUPNOST RIBNO

V tej krajevni skupnosti nameravajo s samoprispevkom zbrati denar za asfaltiranje cest. Po programu potrebujejo 750.000 dinarjev, v dveh letih pa bo 892 prebivalcev zbralo 510.000 dinarjev.

Nada Mužan ima zasebno obrt v Ribnem:

»Kaj menim o referendumu oziroma samoprispevku? To je pač oblika za zbiranje denarja. Menim pa, da je v zadnjem času morda vseeno prepogosta. A da me ne boste napak razumeli. V krajevni skupnosti se je večina prebivalcev odločila za samoprispevek za asfaltiranje cest. Meni sicer ta asfalt ne bo koristil, ker je pri nas že vse asfaltirano, vem pa, da je tam, kjer ga bodo položili, zelo potreben in da ga drugače ne bi bilo, če se ne bi odločili za takšno obliko zbiranja denarja. Prav je, da solidarnostno rešujemo probleme, vendar bi včasih takšno solidarnost pričakovali tudi od drugih. Recimo od podjetij, ki vozijo po cestah v naši krajevni skupnosti. Pa tudi pri izgradnji mostu čez Savo, ki že lep čas čaka na dograditev, bi bila dobrodošla širša pomoč. Da ne govorim o zadružnem domu v Ribnem, za katerega se v krajevni skupnosti zelo prizadevajo, da bi uredili lastništvo in ga obnovili. Vendar so bili vsi dosedanji pogovori s kmetijsko zadrugo Bled glede doma bob ob steno.«

KRAJEVNA SKUPNOST ZASIP

Prebivalci krajevne skupnosti Zasip so se že konec leta 1974 odločili za samoprispevek. Za asfaltiranje in ureditev poldrugega kilometra cest bodo v petih letih zbrali 350.000 dinarjev. Po predračunu pa bo vrednost opravljenih del znašala 470.000 dinarjev.

Ivan Matelič iz Zasipa je povedal:

»Odkar je Zasip samostojna krajevna skupnost z menda okrog 700 prebivalci, smo že veliko naredili. Že prej smo prispevali denar za ceste, potem pa smo se odločili za samoprispevek še na referendumu. Spoznali smo namreč, da bomo tako še najprej uredili najnujnejše. Tako poleg sedanjega samoprispevka s posebnimi prispevki in prostovoljnim delom gradimo tudi gasilski dom. In v prihodnje nas čaka ureditev pokopališča, kanalizacije in še marsikaj drugega. Vendar mi ni žal tega denarja. Včasih, ko sem delal hišo in so bili otroci še majhni, sem res moral skrbno obrniti vsak dinar. Zdaj pa tiste tri stare tisočake, ki jih na mesec dam od osebnega dohodka, ki ga dobim v Verigi Lesce, že nekako prihranim. Skratka, meni se ne pozna veliko, kraju pa.«

KRAJEVNA SKUPNOST BOHINJSKA BELA

683 prebivalcev krajevne skupnosti Bohinjska Bela se je na referendumu odločilo za samoprispevek za ureditev in asfaltiranje dobra dva kilometra in pol cest. Nekaj nad milijon dinarjev bo veljalo to delo, sami pa bodo v petih letih prispevali 950.000 dinarjev.

Franc Ravnik z Bohinjske Bele se uči za avtokleparja:

»Ker sem še učenec, in sicer na Poklicni kovinski šoli v Ljubljani, me sedanji samoprispevek v naši krajevni skupnosti ne zadene. Toda tudi če bi bil že redno zaposlen, bi se odločil za samoprispevek. Če se v naši krajevni skupnosti prebivalci ne bi odločili zanj, najbrž še nekaj časa ne bi mogli položiti asfalta. Čeprav ne poznam občinskega proračuna in možnosti občine za reševanje najrazličnejših komunalnih problemov v krajevnih skupnostih, razumem, da je denarja za vse premalo. Zato je samoprispevek, prostovoljno delo ali podobna akcija nedvomno dobra oblika. V naši mladinski organizaciji smo na primer precej razpravljali o tem. Menimo, da zaradi samoprispevka ne bo nihče pri nas socialno ogrožen. Odločili pa smo se tudi za prostovoljno delo pri gradnji kulturnega doma, ki ga bomo letos najbrž odprli.«

Pavla Šolar

KRAJEVNA SKUPNOST BREZJE

V krajevni skupnosti Brezje je 770 prebivalcev. Na referendumu so se odločili, da bodo s samoprispevkom zbrali del denarja za izgradnjo doma družbenih organizacij in za ureditev pošte. Kar 3,5 milijona dinarjev bo veljala ta gradnja, sami pa bodo zbrali 620.000 dinarjev v petih letih. Razliko pa bodo prispevali turistično društvo, krajevna skupnost in drugi.

Pavla Šolar z Brezij pa pravi:

»Ja, o domu in pošti je bilo govora, ko smo na sestankih razpravljali o referendumu in se potem odločili za samoprispevek. Oboje, tako dom, še posebno pa pošto na Brezjah zelo potrebujemo. Mislim, da se nismo napak odločili, ko smo sklenili, da bomo zbirali denar. Kdo ve, kdaj bi lahko to naredili, če se ne bi odločili za samoprispevek. Morda bodo nekateri zdaj težko odšteli dogovorjene zneske, prepričana pa sem, da ne bodo godrnjali, če bo vse narejeno tako in do takrat, kot je bilo rečeno.«

Besedilo in slike:
A. Žalar

lip bled **lesna industrija Bled**
Svet za izobraževanje

razpisuje v šolskem letu 1976/77 naslednje štipendije in učna mesta vajencev:
2 ŠTIPENDIJI NA TEHNIŠKI ŠOLI ZA LESARSTVO
1 ŠTIPENDIJO NA TEHNIŠKI ŠOLI ZA KEMIJO
1 ŠTIPENDIJO NA BIOTEHNIŠKI FAKULTETI LESARSKI ODDELEK

Kandidati bodo opravili psihotehnični test.

Vajence:

1. TOZD Lesna predelava »Tomaž Godec« Bohinjska Bistrica
   - **strojni mizarji** 4
   - **strojni ključavničarji** 2
   - **brusilci orodja in rezil** 2
   - **elektrikarji** 1
2. TOZD Lesna predelava Rečica
   - **strojni mizarji** 6
   - **strojni ključavničarji** 1
   - **elektrikarji** 1
3. TOZD Lesna predelava Podnart
   - **brusilci orodja in rezil** 1
   - **strojni mizarji** 1
4. TOZD Lesna predelava Mojstrana
   - **strojni mizarji** 1

   Pogoj: dokončana popolna osnovna šola
5. **Več vajencev za poklic ozkega profila (lesni delavec, žagar) za vse TOZD**

   Pogoj: dokončanih najmanj 6 razredov osnovne šole

Vloge s kratkim življenjepisom in prepisom zadnjega šolskega spričevala sprejema splošni sektor delovne organizacije do 30. junija 1976.

Uprava javne varnosti v Kranju
razpisuje in objavlja naslednja delovna mesta:

1. vodje pisarne skupnih služb
2. strojepiske
3. administratorke PPM Kranj

Po določilih pravilnika o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest morajo kandidatke izpolnjevati naslednje pogoje:
pod 1.: srednja izobrazba — ekonomska ali upravna administrativna šola
pod 2. in 3.: dveletna administrativna šola.
Poleg splošnih morajo kandidatke izpolnjevati tudi pogoje iz 71. člena zakona o notranjih zadevah.
Prijave sprejema UJV do zasedbe delovnih mest.

Obisk preurejene kmetije Franca Klinarja v Plavškem rovtu nad Jesenicami

Zemlja ne rodi sama od sebe

Leto 1968 je bilo pomembno za nekatere kmete iz radovljiške in jeseniške občine. Opustili so klasično in stoletja prevladujočo proizvodnjo in se lotili specializirane, preusmerjene. K temu jih je nagovorilo predvsem Gozdno gospodarstvo Bled, kmetijski pospeševalci in strokovnjaki Kmetijskega instituta Slovenije. Štirim kmetom iz radovljiške in štirim iz jeseniške občine je gozdnogospodarska organizacija ponudila za modernizacijo kmetijske proizvodnje po tri stare milijone dinarjev posojila za deset let in z enoodstotno obrestno mero. Takšna vsota in dana pod takšnimi pogoji je tiste čase veliko pomenila. Posojila za razvoj kmetijske proizvodnje na zasebnih kmetijah so bila pred sedemdesetimi leti zelo zelo redka!

Med prvimi dobitniki gozdarskega posojila in kmeti, ki so se lotili novega specializiranega in preusmerjenega načina kmetovanja, je bil tudi Franc Klinar iz Plavškega Rovta nad Jesenicami. Nekaj manj od 20 hektarjev njiv, travnikov in košenic združuje njegova kmetija, ki jo obdelujeta z ženo in sinom, sin je končal v Mariboru kmetijsko šolo in je sedaj pri vojakih. Ostale površine so gozdovi, ki leže tudi 1600 metrov visoko. Težko je priti do njih. Stroji ne zaležejo veliko. Na obdelovalnih površinah pa je še najkoristnejša motorna kosilnica. Uporaba traktorja je nemogoča. Strmina je prevelika.

Franc Klinar se je preusmeril in specializiral za živinorejo in pridelovanje travne krme. Opustil je pridelovanje tradicionalnih »rovtarskih žitaric«, kamor sodijo rž, ječmen in oves. Le malo krompirja in zelenjave za domačo uporabo je obdržal. Na račun intenzivnega gojenja travnikov in košenic je napolnil hlev, v katerem je stalno najmanj 16 govedi. V Poljčah dobi mlada teleta, ki jih redi do petega ali sedmega meseca brejosti, potem pa odda na delovišče. Če bi bil organiziran odkup mleka, bi se odločil Klinar tudi za njegovo proizvodnjo. Denar se pri mleku hitreje obrača kot pa pri živini. Vendar druge izbire ni. Mleka je pri Klinarjevih tako le toliko, kolikor ga popijejo telički, pripravljeni za vzrejo.

»Zakaj smo se odločili za preusmeritev kmetije k živinorejski proizvodnji? Predvsem zaradi dela in uporabe mehanizacije. Na travniku še pride stroj do veljave, drugje pa je nujno le ročno delo. Kako naj mu bova z ženo kos. Sin pa je pri vojakih,« pripoveduje Franc Klinar. **»V Plavškem rovtu je tudi veliko padavin, ki so za trave dobrodošle, drugim pridelkom pa bi škodovale. Dohodek? Veliko ga ni, še posebno ob upoštevanju stalnega naraščanja cen pri reprodukcijskem materialu. Gnojila potrosim letno od 3 do 4 tone, precej pa površinam koristi tudi hlevski gnoj.«**

Za Klinarjevo kmetovanje je značilna paša. Veliko koristnega mu prinaša. Živali so nekaj mesecev zunaj, na planini. Ni jih treba krmiti doma in tu je prihranek pri krmi, krmilih in drugih dodatkih, ki jih je pri sodobni živinoreji treba polagati v jasli. Pitanci so na primer v tem pogledu zahtevnejši. Kmetijski strokovnjaki so izdelali za Klinarjevo kmetijo načrt za pašnokošni sistem. Vendar ga v Plavškem rovtu težko popolnoma uresničujejo. Zemljišče je strmo in bi živali na paši posebno v mokrem vremenu uničevale travno rušo.

Franc Klinar se je tako kot le redki kmetje vključil v snovanje novega lovskega zakona, bodisi kot predsednik delegacije kmetov za zbor združenega dela jeseniške občinske skupščine, član delegacije kmetov v republiški skupščini ali kot predsednik izvršnega odbora kmetijskozemljiške skupnosti občine Jesenice. Čeprav je med prebivalstvom jeseniške občine le še 10 odstotkov kmečkega, ki ustvarja 2 odstotka narodnega dohodka, poudarja občinska skupnost zadnje čase velik pomen kmetijstva za gospodarsko in družbeno rast občine. Precejšnjega pomena je tudi pospeševalna služba. Dva pospeševalca obiskujeta kmetije v jeseniški občini: prvi je pri Gozdnem gospodarstvu Bled, drugi pa pri radovljiški Kmetijski zadrugi. Kmetje so njunih nasvetov veseli. Nikdar jih ni preveč niti na kmetiji, ki je modernizirana in dobro vpeljana.

Francu Klinarju so divji prašiči velika nadloga, zato so razumljiva njegova prizadevanja, da bi novi lovski zakon upošteval tudi interese kmetov. Divjad mu je že dve leti razrila najboljše in za obdelavo najprimernejše površine. Klinar je dobil za odškodnino nekaj semena in 800 starih tisočakov, čeprav je bilo škode zanesljivo za več kot 4 stare milijone. Površine, na katerih je mogoča uporaba strojev, so bile uničene.

»Osnutek lovskega zakona za kmete ni sprejemljiv. Niti v enem členu nas ne podpira ali ščiti. Preveč enostranski je. Kmetje smo se vključili v razpravo. Imamo kopico pripomb in predlogov. Celo na naslov. Koliko so naš glas upoštevali, bomo videli junija, ko naj bi bil po poslovniku republiške skupščine zakon sprejet,« zaključuje razmišljanja Franc Klinar iz Plavškega rovta. J. Košnjek

V nekaterih OZD še zastareli akti

Inšpekcija dela, ki je pri skupščini občine Kranj organizirana kot medobčinska služba za pet gorenjskih občin, je v lanskem letu posebno veliko pozornosti posvetila nadzoru nad izvajanjem zakona o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu: v letu 1973 in 1974 sprejeta zvezni in republiški zakon sta namreč pravno stanje na tem področju popolnoma spremenila – delavci so morali po samoupravni poti urediti svoje pravice in obveznosti v združenem delu. Kot je ugotavljala inšpekcija dela v organizacijah združenega dela s sprejemanjem samoupravnih sporazumov o medsebojnih razmerjih delavcev niso ravno hiteli, tako da ni bilo malo organizacij, ki so z zakonom določen rok zamudile. Akcija, v kateri so inšpektorji preverili 111 večjih organizacij združenega dela v industriji, gradbeništvu, prometu, zvezah in kmetijstvu, je pokazala, da so v zamudi s sprejemom teh aktov v 73 organizacijah. Temu so sledile seveda sankcije – uvedba postopka o prekršku.

»O tem smo obveščali samoupravno delavsko kontrolo,« so povedali na inšpekciji dela v Kranju, **»in seveda druge pristojne službe.«** Vendar pa je bilo sodelovanje z delavsko kontrolo v delovnih organizacijah dokaj slabo, če naj bo merilo sodelovanja to, da so od vseh obvestil prejeli le 12 odgovorov. Zadnja akcija je pokazala, da se tako stanje kot je bilo razvidno iz lanskoletne akcije, letos le počasi popravlja. Nekatere organizacije združenega dela niti niso vnesle v svoje samoupravne sporazume o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu pravic delavcev, ki so z zakonom določene: tako se dogaja, da so v veljavi še stari pravilniki o delitvi osebnega dohodka, stare sistemizacije delovnih mest še iz šestdesetih let, ni splošnih aktov o delitvi sredstev skupne porabe in podobno. Podrobnejši podatki o tem bodo znani ob zaključku akcije.

Drugo področje inšpekcije dela – varstvo pri delu – je prav tako v zadnjem obdobju na Gorenjskem pokazalo dokajšnje spremembe. **»Posebno v zadnjih dveh letih so se posebno v nekaterih delovnih organizacijah, kjer smo z odločbami zahtevali boljše pogoje dela, vendarle odločili za izboljšave in preureditve. Tudi posamezni obrtniki so izboljšali in še izboljšujejo delovne pogoje svojih zaposlenih. Na Gorenjskem lahko rečemo, je le nekaj manjših delovnih organizacij z izrazito slabimi delovnimi pogoji: nanje seveda ob rednih pregledih opozarjamo in zahtevamo program izboljšav.«**

Večina delovnih organizacij na Gorenjskem sicer ima pravno urejeno področje varstva pri delu, vendar pa so akti zastareli in niso usklajeni z novim zakonom o varstvu pri delu. Le redke so organizacije, ki imajo letni program varstva pri delu; programe imajo tiste organizacije, kjer imajo samostojne službe varstva pri delu. Lani v maju je potekel rok, v katerem naj bi delovne organizacije uskladile stare akte z zakonom o varstvu pri delu sprejetem v letu 1974. **»Organiziranje služb varstva pri delu,«** pravijo na inšpekciji dela v Kranju, **»je zelo počasno, zato smo morali izdati posameznim organizacijam tudi ureditvene odločbe. Ugotavljamo tudi, da se malo izvaja ali pa sploh ne preizkuša znanja o varstvu pri delu za nadzorne ali samostojne delavce in pa poučevanje in vzgajanje delavcev o varstvu pri delu.«**

Vendar pa raziskave kažejo, da število nesreč pri delu v delovnih organizacijah na Gorenjskem upada. Značilno pa je, da se v nekaterih delovnih organizacijah ne poglabljajo v vzroke nesreč ob delu, zato se tudi dogaja, da se zaradi neodpravljenih vzrokov nesreče ponavljajo. Pogostejše so nesreče ob predelavi kovin in lesa.

Medobčinska inšpekcija v Kranju tudi ugotavlja, da so delovna razmerja med delavci in zasebnimi delodajalci dokaj dobro urejena na gorenjskem področju. Seveda s tem še ni rečeno, da »šušmarjev« ni več, da ni več neprijavljenih delavcev pri zasebnikih in podobne nepravilnosti, ki so v nasprotju s pravicami, ki delavcem po zakonu pripadajo. Zaradi takih nepravilnosti so inšpektorji dela lani prijavili sodniku za prekrške 46 zasebnih delodajalcev.

L. M.

Nova tovarna papirja v Medvodah

Medvode – Tovarna celuloze Medvode posluje v okviru organizacije Aero-kemična, grafična in papirna industrija Celje in je samostojna organizacija združenega dela. Tovarna celuloze v Medvodah je začela obratovati leta 1763, ko se je začela proizvodnja papirja na papirnem mlinu. Stosedemindvajset let so proizvajali le papir, sicer že na papirnem stroju in iz lastne lesovine, leta 1890 pa so zgradili obrat za proizvodnjo celuloze. Pozneje je potekala poleg proizvodnje celuloze tudi proizvodnja srednjefinih in brezlesnih papirjev, in sicer vse do leta 1931, ko je bila ukinjena proizvodnja papirja.

Z združitvijo tovarne celuloze Medvode in Aera iz Celja se je uresničila dolgoletna želja kolektiva, da nadaljuje z realizacijo investicijskega programa izgradnje svoje papirnice, ki jo je predvideval sprejeti investicijski program iz leta 1959. Rezultat združitve je nova naložba, ki je ena izmed največjih v slovenskem gospodarstvu.

Opremo za novo tovarno so naročili iz uvoza, dobavitelji so rešili tudi vse probleme tehnološke povezave. Pri izgradnji je znatno sodelovala Jugobanka, gradili pa so GP Obnova in Slovenija ceste, Hidromontaža Maribor, Investicijski biro Ljubljana ter Elektroprojekt Ljubljana.

Nova toplarna ima zmogljivost 40 ton visokotlačne pare na uro in 6,4 MW proizvodnje elektroenergije na uro, nova papirnica pa ima letno zmogljivost 20.000 ton brezlesnih papirjev. Ob tovarni je tudi moderna vodočistilna naprava za odpadne vode iz proizvodnje celuloze in papirja. Vsa vrednost naložbe skupaj z obratnimi sredstvi in objekti družbenega standarda znaša 450 milijonov dinarjev. Bruto produkt tovarne pred naložbo je znašal 150 milijonov dinarjev, ko pa bo nova proizvodnja povsem stekla, pa bo znašal 490 milijonov dinarjev. Število zaposlenih se je povečalo od 315 na 480, ob tem pa so prekvalificirali znatni del svojega kadra. Ob tovarni imajo sodobno menzo, ob koncu maja pa bodo dogradili tudi nov samski dom za zaposlene delavce.

D. S.

festivalna dvorana bled

od 8. do 23. maja 1976
razstava in prodaja

BLED '76

- pohištvo za opremo turističnih sob
- dnevne sobe
- kuhinje
- oprema za taborenje
- gospodinjski stroji
- dekorativa

murka

razstava bo odprta vsak dan od 10. do 19. ure, tudi v nedeljah

Obiščite Jezersko
Hotel Kazina Jezersko

vsako soboto ples od 20. do 0.30

Primerni prostori za manjše in večje skupine, valete in seminarje.

Štiristezno avtomatsko kegljišče obratuje vsak dan razen ponedeljka od 16. do 23. ure, za najavljene skupine kegljišče odprto po želji.

Vse gostinske storitve po zmernih cenah in solidna postrežba.

Idilično planšarsko jezero oddaljeno od hotela 3 km.

Možno čolnarjenje, sončenje, sprehodi v naravi in pikniki.

Za hrano in pijačo preskrbljeno v bifeju ob jezeru.

IZLET POVEŽITE Z OBISKOM NAŠEGA GOSTIŠČA NA OBMEJNEM PREHODU JEZERSKI VRH.

lesnina

TOZD Tapetništvo Radovljica

Izdelujemo in montiramo po naročilu:
Zavese in karnise silent gliss, platnene samonavijalce, oblazinjeno pohištvo in vsa tapetniško dekorativna dela

Polagamo:
vse vrste plastičnih iglanih podov in itisona

Robimo in režemo:
talne obloge itison po merah in željah kupcev
Lastna zaloga zaves, karnis in talnih oblog.

Vsak torek odprto od 6. do 16. ure.

Vsem delovnim ljudem čestita za praznik dela

Grafično podjetje
Gorenjski tisk Kranj
razpisuje
štipendije za učence Poklicne grafične šole v Ljubljani za šolsko leto 1976/77 za naslednje poklice:

- ročni stavec
- reprodukcijski fotograf
- retušer
- kemigraf (jedkar)
- montažer – kopist
- offset tiskar
- knjigotiskar
- kartonažer

Štipendije za redne dijake so urejene s samoupravnim sporazumom o štipendiranju učencev in študentov. Čas šolanja na Poklicni grafični šoli v Ljubljani je 36 mesecev.
Prijave na razpis za dodelitev štipendije oddajte do 10. junija 1976 v tajništvo podjetja GP Gorenjski tisk Kranj, Ul. M. Pijadeja 1.

vsem
delovnim
ljudem
čestitamo
za 1.maj
in
priporočamo
nakup
v naših
prodajalnah

VELETRGOVINA
LOKA
ŠKOFJA LOKA

Skupščina občine Kranj
in družbenopolitične organizacije
Občinska konferenca SZDL
Občinska konferenca ZKS
Občinski sindikalni svet
Občinska konferenca ZSMS
Zveza združenj borcev NOV
Zveza rezervnih vojaških starešin

čestitajo vsem delovnim ljudem za praznik dela in jim želijo še nadaljnjih uspehov pri izgradnji socializma

---

Tekstilni center Kranj

TOZD tekstilna tovarna ZVEZDA

Nudi kvalitetne vrste lepljivih CENTELIN medvlog za konfekcijo

čestita vsem občanom in poslovnim prijateljem za praznik dela

---

Kolektiv splošnega gradbenega podjetja

Projekt Kranj

čestita občanom in poslovnim prijateljem za praznik dela

VENAC

Venac Industrija mesa, mesnih prerađevina i konzervi Novi Sad

v skladišču v Kranju Cesta Staneta Žagarja 51, telefon 064-25-268 in 064-25-267
nudi: vse vrste svežega mesa, klobasičastih proizvodov, suhomesnih proizvodov in konzerv

Občanom Gorenjske čestitamo za 1. maj — praznik dela

Skupnost za zaposlovanje Kranj

Ob prazniku dela — 1. maju čestitamo vsem delovnim ljudem in jim v naprej želimo veliko delovnih uspehov

---

Kinopodjetje Kranj

s poslovnimi enotami:
Kino in Snack bar Center, Kino Storžič in Bife Storžič, Kranj Kino in Snack bar, Tržič, Kino Dom, Kamnik

čestita vsem svojim obiskovalcem in drugim občanom za praznik dela — 1. maj

---

domplan

urbanizem, stavbna zemljišča, investitorski inženiring in stanovanjsko poslovanje

KRANJ — CESTA JLA ŠT. 6/V • TELEFON 21-875, 24-440 • POŠTNI PREDAL 24

ENGINEERING
— Maistrov trg 11

Podjetje za projektiranje, izgradnjo in rekonstrukcijo ter izgradnjo objektov za površinsko zaščito in varstvo okolja

Delovni kolektiv podjetja čestita vsem poslovnim prijateljem in občanom za 1. maj praznik dela

---

Delovna skupnost podjetja ter samoupravna Stanovanjska skupnost občine Kranj čestita vsem delovnim ljudem in občanom za praznik dela

Gostinsko podjetje

Planinka Kamnik

čestita cenjenim gostom in ostalim za 1. maj – praznik dela.

Ko pridete v Kamnik, obiščite našo Restavracijo, hotel in kavarno Veroniko – solidno vas bomo postregli.

4-stezno avtomatsko kegljišče odprto vsak dan do 23. ure

Žito Ljubljana, TOZD Mlini DE Vesna Kamnik

s poslovalnicami:

Slaščičarna, Titov trg 11, Kidričeva 34
Slaščičarna in bife št. 35, za banko
Pekarna, Kidričeva 8
Bife Bachus bar, Titov trg 18

Ko pridete v Kamnik, obiščite naše poslovalnice!

čestita vsem občanom in poslovnim prijateljem za praznik dela – 1. maj

Nudimo vse vrste mesnih izdelkov in sveže meso po konkurenčnih cenah ter se priporočamo

čestitamo vsem občanom in poslovnim prijateljem za 1. maj – praznik dela

Meso Kamnik

ZAVOD ZA GOJITEV DIVJADI

KOZOROG KAMNIK

Zavod za gojitev divjadi Kozorog Kamnik

čestita občanom za 1. maj – praznik dela

etiketa žiri

samolepilne etikete in emblemi, etikete na traku, tekstilu in papirju, zastavice, startne številke, plakati tiskovine

Vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik dela – 1. maj in jim želimo veselo praznovanje

poliks Žiri

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem čestitamo za praznik dela – 1. maj

Občinski sindikalni svet Škofja Loka
Skupščina občine Škofja Loka
Občinska konferenca ZKS Škofja Loka
Občinska konferenca SZDL Škofja Loka
Zveza združenj borcev NOV Škofja Loka
Občinska konferenca ZSMS Škofja Loka
Združenje vojaških vojnih starešin Škofja Loka

Za delavski praznik 1. maj čestitamo vsem delovnim ljudem občine Škofja Loka

Vsem članom in lastnikom motornih vozil

Avto-moto društvo Kranj

čestita ob prazniku dela in želi srečno in varno vožnjo

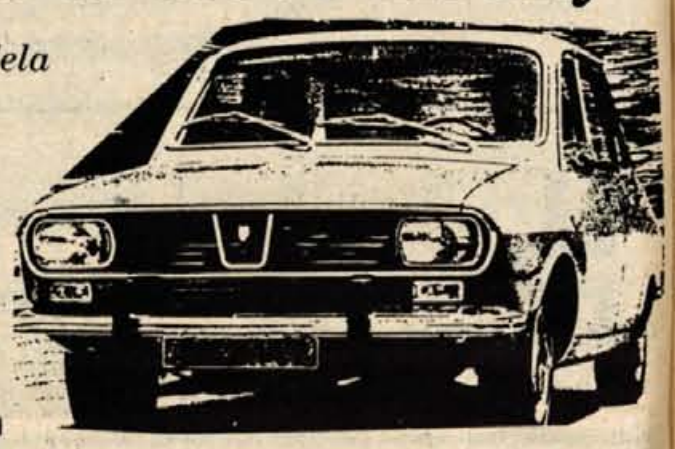

Gorenjska oblačila Kranj

Vsem delovnim ljudem in občanom Gorenjske čestitamo ob prazniku dela – 1. maju in praznik OF

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem čestitamo za praznik dela in jim želimo veliko delovnih uspehov.

TOZD proizvodnja,
TOZD prodaja
delovna skupnost skupnih služb in OZD

Alpina Žiri

1. MAJ

IKOS INDUSTRIJA KOVINSKE OPREME IN STROJEV

KRANJ JUGOSLAVIJA

Izdelujemo: stroje za čevljarsko in tekstilno industrijo ter tračne brusilne stroje za kovinsko industrijo

Vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik dela – 1. maj

Leteli bomo na Ohrid

V dveh zaporednih zapisih v GLASU smo vam povedali, da Turistična agencija AERODROM Ljubljana – Pula prireja verigo izletov na Ohrid in da bomo tja poleteli 7., 10., 12. in 17. maja. Vemo že, da je tu lepo, toplo (v jezeru se sicer še ne bomo mogli okopati, se bomo pa zato v pokritem bazenu v hotelu), da je mesto polno kulturnih spomenikov, toda tako malo vemo o njegovi pestri zgodovini, da bi jo vsaj na kratko morali opisati.

Slovani so začeli prihajati sem v 6. in 7. stoletju. Z Bizantinci so imeli stalne borbe in oblast se je često menjala. Ti Slovani so staro mesto ob Jezeru, ki se je doslej imenoval Lihnidos, poimenovali OHRID. Prvič je Ohrid zapisan v zapisniku carigrajskega sabora leta 879.

Prihod dveh velikih prosvetiteljev Klimenta in Nauma, učencev Cirila in Metoda na Ohrid, je bil za Ohrid pa tudi za vse slovanstvo izrednega pomena. Kliment je v Ohridu zgradil samostan sv. Pantelejmon, njegova glavna zasluga pa je bilo uvajanje slovanskega jezika v bogoslužje in osnovanje šol, v katerih so se prevajale in prepisovale cerkvene knjige z grškega na jezik makedonskih Slovanov. Tu je bila ustanovljena tudi prva slovanska univerza. Kliment Ohridski in njegova šola sta odigrala pomembno vlogo v medsebojnem zbliževanju Slovanov. Strokovnjaki namreč pravijo, da je v oblikovanju staroruskega jezika imela posebno vlogo varianta staroslovanskega jezika, ki ga je uporabljala ohridska knjižna šola.

Leta 1334 je mesto zavzel car Dušan. Tedaj je zrastel njegov pomen kot trgovsko ribiški center. Imeli so tudi svojo kovnico denarja. Leta 1395 pa so ga zavzeli Turki in razvoj mesta je bil zavrt. Ponovno se je Ohrid ekonomsko dvignil šele v 19. stoletju. Tedaj so njihove delavnice s kožuhovino zaslovele vse do Leipziga, Dunaja in Soluna. V mesto so prihajali gradbeniki, slikarji in sloviti debarski rezbarji. Pojav železnic v Evropi pomeni hud udarec za Ohrid. Z železnicami je namreč omogočen uvoz cenejšega tovarniškega blaga in od okrog 100 delavnic s kožuhovino jih ostane le še nekaj.

Leta 1903 tudi Ohridčani sodelujejo v ilindenski vstaji. Od leta 1912, ko je končno uničena turška oblast, pa do 1915 Ohrid pripada Srbiji. Ker je bil na koncu države, brez dobrih zvez z notranjostjo, je bil Ohrid v stari Jugoslaviji obsojen na počasno umiranje. Šele po II. svetovni vojni spet zaživi. Vsi spomeniki so zaščiteni, konzervirani ali restavrirani.

Prve štiri naše potnike za na Ohrid je izžrebala Tončka Hribar, referent v menjalnici na letališču Brnik.

Svojo bodočnost je Ohrid povezal s turizmom in to povsem upravičeno. Čisto jezero, ohridska postrv, ki so jo v starih časih cenili v samem Carigradu, ohridski biseri, ki jih tu izdelujejo, in pa kulturni spomeniki preteklosti privabljajo ljudi z vseh koncev sveta. Pod mogočno Galičico, kjer nežno cveto mandljevci, se čuti hitrejši, močnejši utrip življenja. Tako to »mesto stoletij« šele sedaj doživlja svoj polni razcvet in zavzema mesto, ki mu v razvoju Makedonije in Jugoslavije gre.

Kot smo obljubili, bosta z vsakim letalom na Ohrid poletela tudi dva naša naročnika brezplačno. Za prva dva poleta, to je 7. in 10. maja smo že žrebali: 7. maja gresta z nami Gregorin Marija, Partizanska 35, Bled in Gregorc Dora, Tenetiše 14 Golnik. 10. maja pa Toman Jovica, Kamna gorica 47 in Zajc Ivka, Kranj, Gradnikova 7. Čestitamo!

Naj še enkrat povemo, da stane tridnevni izlet 1800 din, štiridnevni pa 2250 din. Prijave sprejema Turistična agencija AERODROM Ljubljana – Pula, telefon 22-347 in 25-761. Vplačate lahko pri agenciji na Brniku, po nakaznici na žiro račun številka 51500-601-10259 ali pri službi »malih oglasov« na GLASU. Skupinam nudijo poseben popust!

KŽK

Kmetijsko živilski kombinat Kranj – z n. sol. o.
v Kranju, Cesta JLA 2
Komisija za razpis individualnega poslovodnega organa delovne organizacije ponovno razpisuje vodilno delovno mesto

generalnega direktorja

Kmetijsko živilskega kombinata Kranj – z n. sol. o.

Kandidat mora poleg splošnih pogojev za delo izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
- da ima visoko šolsko izobrazbo kmetijske, živilske ali ekonomske smeri in 7 let delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih, od tega 5 let na vodilnem delovnem mestu;
- da ima višjo šolsko izobrazbo kmetijske, živilske, ekonomske ali organizacijske smeri in 10 let delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih, od tega 5 let na vodilnem delovnem mestu;
- da ima 3 leta delovnih izkušenj pri opravljanju zunanjetrgovinskih opravil, z znanjem enega od svetovnih jezikov;
- je državljan SFRJ;
- biti mora moralno neoporečen, družbenopolitično aktiven, imeti mora organizacijske sposobnosti, pravilen odnos do samoupravljanja in tradicij NOB ter sposobnost za urejanje medsebojnih odnosov;
- da ni kaznovan, niti ni v kazenskem postopku;
- da ni s slabim vodenjem povzročil stagnacije ali nazadovanja delovne organizacije in da delovno mesto ni zapustil zaradi slabih odnosov do sodelavcev.

Kandidat mora poleg prijave in življenjepisa predložiti:
- dokazilo o šolski izobrazbi
- potrdilo o nekaznovanju
- potrdilo, da ni v kazenskem postopku
- program razvoja delovne organizacije (informacije o tem dobi v Skupnih službah KŽK Kranj).

Prijave sprejema KŽK Kranj, v Kranju, Cesta JLA 2, z oznako »za razpisno komisijo«, v 15 dneh od objave.

Roka – naše bogastvo

Roka je ustvarjalka omike, tehnike, civilizacije in človeka z vso njegovo bogato dediščino. Opravlja vrsto enostavnih in zapletenih dejavnosti. Njeni prijemi so raznolični – značilno človeški, roka je posredni organ med možgani, delovnim orodjem, stroji in avtomati. Ob kontroli vida, ustrezni gibalni pripravljenosti in občutljivosti roka usmerja vozila. Roka je izrazni organ, v naših rokah je vtisnjen način dela in življenja.

V človeškem razvoju se je izoblikovala trdna zveza med rokami in glavo, delom in mišljenjem, med načinom dela – moralnim ravnanjem in vedenjem.

Avtomatizacija blaži nekdanji prepad med tako imenovanim umskim in ročnim delom, med uradniki in rokodelci, vendar današnji način proizvodnje in življenja zahteva veliko ročne občutljivosti in urnosti. Roke pa so danes manj žuljave od prijemov in orodja. V rokah moramo biti dovolj gibčni, hitri, spretni, občutljivi in močni. Roka začenja dobivati značilno obliko že v otroštvu, njeno spretnost izpopolnjujejo igra, delo in šola.

V kultiviranju rok se ostri primerna napetost, povečuje prožnost, odzivnost, točnost gibanja, številni prijemi in drže. Pri športu ali delu se pri začetnikih pogosto kaže prastar prijem, to je opičji, ko palec kot protiroka ali druga roka ni v primernem nasprotnem položaju ostalim prstom. Praksa kaže, kako se učenci, ki se še niso dovolj ukvarjali s kakšnim ročnim, vrtnim ali drvarskim delom, v vesi na drogu oprijemajo za os po prastarem še ne izoblikovanem prijemu.

Vaja veča občutljivost rok za smer ali hitrost gibanja in občutljivost za težo predmetov, ki jih držimo v rokah. Z vajo pridobimo pravilen občutek za primeren napor roke v njeni prefinjeni, pestri in zapleteni dejavnosti.

Po podobi rok je moč ugotoviti način dela. Roke delavcev so bolj utrjene včasih tudi žuljave ali zgarane, prijemi pa bolj krepki. Roke osvobojene napornega ročnega dela, ki se bolj plazijo po papirju ali silijo v žep, so mehke, bolj oslabljene in bolj negovane.

V negovanju rok je čutiti družbeno slojevitost. V srednjih in višjih šolah dekleta hočejo biti mlade dame. Lakiranje nohtov in njihova dolžina je pogost pojav. K okrasu rok sodi še ostalo lepotičenje, vse to pa kdaj pa kdaj dopolnjuje še kajenje. Ali so se taka dekleta že odrekla ročnemu delu, pomivanju posode, ali se jim roke smilijo, da bi šarile po zemlji, da bi postale puste in manj nežne? V pretiranem negovanju rok in odvečnem zlatem okrasu na rokah je še vedno očitna malomeščanska miselnost. Delavka ob stroju ali kmetovalka ne čutita potrebe po negovanju rok, pri športnicah so roke bolj naravne.

Ne gre za to, da bi roke zanemarjali, biti morajo čiste in ustrezati higienskim in zdravstvenim načelom.

Čeprav so roke zgubile vlogo gibal, se z njimi še vedno opiramo ali ulovimo, kadar zgubljamo ravnovesje. Roka nosi torbo, vleče plug, seje, žanje, riše, piše, drži in vihti delovno ali športno orodje.

V športu roke ponovno opravljajo svojo prvobitno nalogo. Pri dviganju uteži mora biti prijem dovolj močan, pri smučanju, veslanju, atletskih metih, rokoborbi, držanju sablje, loparja in drugih pripomočkov pa dovolj krepak in primerno sproščen.

Današnji način dela se loči od preteklega. Čeprav živimo v svetu tehnike, industrializacije in avtomatizacije, ostaja roka pri delu, počitku in praznovanju naše trajno bogastvo.

Jože Ažman

VSAK PETEK NA 4 STRANEH

kino · radio · televizija · križanka · od usepovsod · družinski pomenki · s šolskih klopi · gorenjski kraji

kino

Kranj CENTER

30. aprila amer. barv. krim. ROJENI, DA IZGUBLJAJO ob 16., 18. in 20. uri, premiera nem. barv. pust. SMRT POD PALMAMI ob 22. uri
1. maja amer. barv. krim. ROJENI DA IZGUBLJAJO ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. barv. grozlj. NIAGARA ob 21. uri
2. maja amer. barv. risani MAČEK NA DIVJEM ZAHODU ob 10. uri, amer. barv. krim. ROJENI, DA IZGUBLJAJO ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. barv. komed. UJETNIK DRUGE AVENIJE ob 21. uri
3. maja amer. barv. komed. UJETNIK DRUGE AVENIJE ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. barv. spekt. NEKOČ JE BIL HOLLYWOOD ob 21. uri
4. maja amer. barv. komed. UJETNIK DRUGE AVENIJE ob 16., 18. in 20. uri
5. maja amer. barv. komed. UJETNIK DRUGE AVENIJE ob 16. in 18. uri, amer. barv. grozlj. NIAGARA ob 20. uri
6. maja amer. barv. grozlj. NIAGARA ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

30. aprila franc. barv. krim. NEDOLŽNI UMAZANIH ROK ob 16., 18. in 20. uri
1. maja amer. barv. risani MAČEK NA DIVJEM ZAHODU ob 10. uri, franc. barv. krim. NEDOLŽNI UMAZANIH ROK ob 14. in 18. uri, amer. barv. grozlj. OKUSI DRAKULOVO KRI (ni primeren za otroke) ob 16. in 20. uri
2. maja amer.-argent. barv. krim. MAFIJA ob 14. uri, franc. barv. krim. NEDOLŽNI UMAZANIH ROK ob 16. uri, danski barv. erot. AVTO CESTA V POSTELJI (ni primeren za otroke) ob 18. uri, franc. barv. erot. SEX SHOP ob 20. uri
3. maja amer. barv. komed. STANIO IN OLIO – KRATEK STIK ob 14. uri, nem. barv. pust. SMRT POD PALMAMI ob 16., 18. in 20. uri
4. maja nem. barv. pust. SMRT POD PALMAMI ob 16., 18. in 20. uri
5. maja amer. barv. pust. SVETILNIK NA KONCU SVETA ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

30. aprila danski barv. erot. AVTO CESTA V POSTELJI ob 18. in 20. uri (ni primeren za otroke)
1. maja jug. mlad. vojni DOLINA MIRU ob 15. uri, danski barv. erot. AVTO CESTA V POSTELJI ob 17. in 19. uri (ni primeren za otroke)
2. maja amer. barv. krim. PODVIGI DETEKTIVA NEWMANA ob 15., 17. in 19. uri
3. maja amer. barv. risani film MAČEK NA DIVJEM ZAHODU ob 15. uri, amer. barv. krim. PODVIGI DETEKTIVA NEWMANA ob 17. in 19. uri
4. maja franc. barv. erot. SEX SHOP (ni primeren za otroke) ob 18. in 20. uri
5. maja amer. komed. STANIO IN OLIO – KRATEK STIK ob 18. in 20. uri
6. maja amer. komed. STANIO IN OLIO – KRATEK STIK ob 18. uri

Kamnik DOM

30. aprila angl. barv. komed. POVAMPIRJENI MILES ob 18. in 20. uri
1. maja jug. barv. mlad. vojni PREZIMOVANJE V JAKOBSFELDU ob 15. uri, ital.-angl. barv. pust. BELI OČNJAK ob 17. in 19. uri
2. maja amer. barv. risani MAČEK NA DIVJEM ZAHODU ob 15. uri, ital.-angl. barv. pust. BELI OČNJAK ob 17. in 19. uri
3. maja franc. barv. erot. SEX SHOP (ni primeren za otroke) ob 15., 17. in 19. uri
4. maja ital. barv. vestern TU NI BOGA ob 18. in 20. uri
5. maja ital. barv. vestern TU NI BOGA ob 18. in 20. uri
6. maja amer. barv. pust. SVETILNIK NA KONCU SVETA ob 18. in 20. uri

Škofja Loka SORA

30. aprila amer. barv. drama REŠITE TIGRA ob 18. in 20. uri
1. maja amer. barv. pust. KALIFORNIJSKI POKER ob 18. in 20. uri
2. maja amer. barv. pust. KALIFORNIJSKI POKER ob 18. in 20. uri
4. maja ital. barv. drama POTOVANJE ob 20. uri
5. maja ital. barv. drama POTOVANJE ob 18. in 20. uri
6. maja amer. barv. pust. DAKTARI ob 20. uri

Železniki OBZORJE

30. aprila amer. barv. pust. KALIFORNIJSKI POKER ob 20. uri
1. maja ital. barv. drama KRUH IN ČOKOLADA ob 20. uri
2. maja amer. barv. drama REŠITE TIGRA ob 18. in 20. uri
5. maja franc. barv. krim. MOČNEJŠI OD STRAHU ob 20. uri

Jesenice RADIO

30. aprila angl. barv. krim. ZLOČIN V ORIENT EXPRESSU ob 17. in 19. uri
1. maja amer. barv. vojni DVANAJST ŽIGOSANIH ob 17. in 19. uri
2. maja amer. barv. vojni DVANAJST ŽIGOSANIH ob 17. in 19. uri
3. maja amer. barv. vestern KEHIL, ŠERIF ZDA ob 17. in 19. uri
4. maja amer. barv. vestern KEHIL, ŠERIF ZDA ob 17. in 19. uri
5. maja amer. barv. KRVAVA MATI ob 17. in 19. uri

Jesenice PLAVŽ

30. aprila amer.-ital. barv. CS vestern DJANGOV SIN ob 18. in 20. uri
1. maja amer. barv. vestern KEHIL, ŠERIF ZDA ob 18. in 20. uri
2. maja amer. barv. vestern KEHIL, ŠERIF ZDA ob 18. in 20. uri
3. maja amer. barv. vojni DVANAJST ŽIGOSANIH ob 18. in 20. uri
4. maja amer. barv. vojni DVANAJST ŽIGOSANIH ob 18. in 20. uri
6. maja angl. barv. krim. ZLOČIN V ORIENT EXPRESSU ob 18. in 20. uri

Dovje-Mojstrana

1. maja jug. barv. CS vojni RDEČA ZEMLJA ob 20. uri
2. maja amer. barv. vestern VAGABUNDI ZAHODA ob 20. uri

Kranjska gora

1. maja amer. barv. vestern VAGABUNDI ZAHODA ob 20. uri
2. maja angl. barv. krim. ZLOČIN V ORIENT EXPRESSU ob 20. uri
5. maja amer. barv. vestern KEHIL, ŠERIF ZDA ob 20. uri

Radovljica

30. aprila slov. barv. film POMLADNI VETER ob 20. uri
1. maja franc. barv. komed. KLOFUTA ob 18. uri, ital. barv. RIMSKA POŠAST ob 20. uri
2. maja amer. barv. risani RACMAN JAKA IN PAJDAŠI ob 10. uri, amer. barv. ENKRAT IN NOBENKRAT ob 18. uri, slov. barv. POMLADNI VETER ob 20. uri
3. maja ital. barv. RIMSKA POŠAST ob 18. uri,
4. maja nem. barv. WINETOU – 1. del ob 20. uri
5. maja amer. barv. risani RACMAN JAKA IN PAJDAŠI ob 20. uri
6. maja franc. barv. film PIAFF ob 20. uri

Bled

30. aprila ital. barv. RIMSKA POŠAST ob 18. in 20. uri
1. maja franc. barv. MOČNEJŠI OD STRAHU ob 18. uri, amer. barv. ENKRAT IN NOBENKRAT ob 20. uri
2. maja nem. barv. WINETOU – 1. del ob 16. in 18. uri, franc. barv. MOČNEJŠI OD STRAHU ob 20. uri
3. maja amer. barv. ENKRAT IN NOBENKRAT ob 18. uri, nem. barv. WINETOU – 1. del ob 20. uri
4. maja slov. barv. POMLADNI VETER ob 20. uri
5. maja franc. barv. PIAFF ob 18. uri, slov. barv. POMLADNI VETER ob 20. uri
6. maja amer. barv. pust. RDEČI GUSAR ob 20. uri

Numizmatično društvo

Danes vam predstavljamo plaketo numizmatičnega društva Gorenjske v Kranju. Kovanih je samo 82 kosov.

Sestanek numizmatičnega društva bo v nedeljo, 2. maja, ob 9. uri v posebni sobi hotela Jelen. Vsak, ki zbira denar in značke, je dobrodošel. Tam se tudi lahko včlanite v društvo. Pridite nas obiskat. Marsičesa se boste lahko naučili in tudi zamenjali denar za denar. S. Galjot

Lovci za dan osvoboditve

Lovska družina Cerklje na Gorenjskem bo tudi letos izvedla že tradicionalno lovsko športno tekmovanje na umetne golobe, v tarčo na srnjaka in bežečega merjasca, namenjeno pa je praznovanju dneva osvoboditve.

Tekmovanje bo v nedeljo, 9. maja, na prostoru pred spodnjo postajo žičnice Krvavec. Udeležili se ga bodo lahko le lovci, in to posamezno in ekipno. Ekipo bodo sestavljali po trije člani, tekmovali pa bodo v vseh treh disciplinah.

Organizatorji pričakujejo tudi na letošnjem tekmovanju veliko udeležbo lovskih družin z Gorenjske, iz ljubljanske okolice in deloma tudi z Dolenjske in Štajerske. Za najboljše ekipe in posameznike bodo tudi letos pripravljene nagrade in priznanja. ...an

Krompirjeva solata z jogurtom

Potrebujemo: 70 dkg krompirja, pol kumare, 2 jabolki, 2 lončka jogurta, sok ene limone, 1 žličko gorčice, poper, sol, šopek kopra
Krompir skuhamo in olupimo ter pustimo, da se ohladi. Šele nato ga narežemo na lističe. Kumaro operemo, ne lupimo je ter jo drobno narežemo, prav tako drobno narežemo tudi kisla jabolka. Za preliv pa zmešamo jogurt, limonin sok, gorčico, sol in poper in dodamo sesekljan koper. S tem prelivom polijemo krompir in pustimo stati eno uro preden postavimo na mizo.

Otroci imajo nezmotljiv čut, da jedo prav toliko kolikor so lačni. Vendar pa moramo pri tem paziti, kakšno hrano bodo uživali: lahko jih namreč natlačimo s hrano, ki najhitreje potolaži njihovo lakoto, ali pa skrbno izberemo živila, ki so potrebna za razvoj otroškega organizma in ki ne obremenjujejo prebave.

Prehrana otrok

Najbolj grešimo pri zajtrku, ki je običajno tako kot za odrasle biološko manjvreden obrok: v naglici použit kos kruha z mlekom ni hrana, ki bi zadostovala tudi otroku, posebno še, če je šolar, vse do kosila. Pri kosilu se otrok navadno preveč naje in je potem zaspan. Nekateri otroci imajo popoldne še malico: če jo nadomestimo s slaščicami, bo to v škodo večernemu obroku. Večerja je navadno za otroke sestavljena iz pretežkih jedi.

Vsi, ki se ukvarjajo s prehrano otrok, vedo povedati, da naši otroci pojedo preveč slaščic, kar se pozna v organizmu kot pomanjkanje kalcija in vitaminov. Ne gre za sladkor, ki ga otrok dobi v čaju, kavi, limonadi, pač pa za sladkor v čokoladi, tortah, bonbonih in podobnem. Vedeti je treba, da organizem dobi sladkor tudi iz drugih živil, iz sadja, sočivja in celo iz mesa. Povsem drugače pa je, če se otrok aktivno ukvarja s športom: takrat moramo količino sladkorja v prehrani povečati.

Starši se večkrat čudijo, ko otroci pijejo toliko vode. Vendar pa v tem ni nič slabega ali škodljivega za otroški organizem – celo nasprotno: vodo potrebuje za dobro delovanje ledvic, ki izločajo škodljive snovi. Vode ne more nadomestiti ne mleko ne kava ali jogurt.

V sezoni jajc

Jajca sodijo med najbolj zdrava in koristna živila. So lahko prebavljiva, pripravljamo jih na različne načine in vsebujejo kopico dragocenih in zdravju potrebnih snovi od beljakovin, do maščob, vitaminov in rudninskih snovi, ogljikovih hidratov, nekaj fosforja, železa, kalcija, žvepla ter vitamine kot so A_1, B_1, B_2 in D.

V nobeni sezoni ni toliko jajc na voljo kot spomladi, zato bodimo malo bolj potratni s tem koristnim živilom in pojejmo v teh pomladanskih mesecih vsak dan vsaj eno jajce. Ni pomembno, kako jajca pripravljamo, ali trdo kuhana, surova s sladkorjem, mehko kuhana ali pečena, sestavine ostanejo iste, le kalorično je bolj, če ga jemo s sladkorjem ali na maščobi. Uporabljajmo vedno sveža jajca, ta so najbolj kakovostna. Sveže jajce ima gladko malce lesketajočo se lupino, rumenjak je trden, izbočen, beljak se ne razleze, ampak ostane v vencu okoli rumenjaka. V slani vodi se sveža jajca takoj potope, starejša pa bolj počasi lezejo proti dnu.

Navadno nam jajca, ki jih hočemo skuhati, počijo, če jih iz hladilnika denemo v vročo vodo. Zato jih vzamemo iz hladilnika vsaj pol ure poprej. V mehko kuhano jajce pripravimo v treh do štirih minutah, poltrdo je v petih do šestih minutah, trdo kuhano pa je v desetih minutah. Jajce ne bo počilo in se razlezlo, če vodo prej okisamo, ali pa jajce na debelem koncu previdno prebodemo z iglo. Počeno jajce se ne bo razlezlo, če ga vzamemo ven in ovijemo v aluminijasto folijo ter kuhamo naprej. Če jajca denemo v hladno vodo, moramo čas kuhanja skrajšati za kake tri do štiri minute. Kuhana jajca razen mehko kuhanih takoj prelijemo z mrzlo vodo, da jih laže olupimo.

Sadje in zelenjavo, ki jo kupujemo v plastičnih mrežicah, enostavneje in hitreje operemo kar v originalni embalaži in obesimo nad korito, da se odteče.

Kozmetične obloge (4)

Povedali smo že, da najrazličnejša zdravilna zelišča uspešno uporabljamo v kozmetiki kot obloge in maske. Poglejmo najprej, kako takšno zeliščno masko naredimo. Sveže ali posušene dele rastline drobno sesekljamo ali, če so posušene, zdrobimo s prsti, in natresemo med dve plasti gaze ali druge tanke tkanine. Robove privihamo, da se zelišča ne raztresejo: še najbolje pa je, da si iz gaze sešijemo vrečko, v katero enakomerno natresemo zelišča. Če pripravljamo oblogo iz suhih zelišč, jih skupaj z gazo namočimo v toplo vodo, nekoliko ožmemo in nato položimo kot masko na obraz.

Od zelišč, ki jih na tak način uporabljamo, naštejmo za zdravo in normalno kožo takele obloge iz: lipovega cvetja, mete, sivke, kamilic, janeža. Za mastno kožo uporabimo babji prstanec ali meseček. Za nečisto kožo so primerne mačehe in v sezoni tudi kumarice. Za živčno kožo ni primernejše obloge kot je kamilična, za hitro osvežitev kože pa med gazo nasujemo posušeno meto.

Te vrste obloge lahko uporabljamo vsak dan ali vsak drugi dan za dvajset minut ali pol ure. Lahko pa suha zelišča uporabimo tudi drugače: z vodo, oljem ali drugo tekočino zamešamo iz zelišč pasto, ki jo bolj gosto nanesemo na kožo. Ko se posuši, jo zmijemo z mlačno vodo.

Limono sicer uporabljamo kot dodatek maskam, ki jih pripravljamo sami, na primer k jajčni maski, ali maski iz moke, lahko pa limonin sok uporabimo tudi sam. Namažemo ga po obrazu s kosmičem vate in pustimo četrt ure. Obraz obložimo z ledeno mrzlim obkladkom. Nato kožo obrišemo in namažemo z mastno kremo. Limona ima to lastnost, da beli kožo in še posebej pege.

Za živčne kože je tako kot kamilice zelo primeren tudi rdeči korenček. Dobro ga operemo, nastrgamo na gazo in položimo za dvajset minut na obraz.

Za izlete v maju se bosta tako deklica kot deček imenitno počutila v oblačilu iz enega kosa, sešitega iz bombažnega poplina: oblačenje je enostavno zaradi dolge zadrge, v pasu pa oblačilo stisne širša skrita elastika. Žepi so našiti na gornjem delu hlačnic, na prsih pa so skriti z zadrgo.

marta odgovarja

Anka iz Radovljice – Kupila sem gladko in črtasto blago, iz česar bi rada imela krilo in pa seveda gornji del. Vzorec prilagam v pismu. Kakšen komplet bi najbolj ustrezal taki vrsti blaga in seveda meni: stara sem 21 let, težka 52 kg in visoka **159 cm.**

Marta – Gladko blago uporabite za ravno krilo z zadrgo ob strani, dolžina naj pokriva koleno. Zgornji del pa naj bo črtast. Ker je blago mehko in prožno, naj bo gornji del vašega kompleta krojen kot kimono pulover z rokavi do pregiba in večjim ovratnim izrezom.

s šolskih klopi

Prvi maj je praznik dela

Rudarji odlagajo krampe in svetilke, delavci v tovarnah ustavljajo in čistijo stroje, zidarji krasijo še neometana pročelja z zastavami in mlaji. Vsi delovni ljudje zapuščajo svoja dnevna opravila, da bi proslavili svoj praznik. Da bi proslavili prvi maj, praznik dela.

Veselje je znamenje tega dneva, radostna zavest o vsem, kar je bilo narejeno in doseženo.

Sproščen utrip se oglaša v prsih milijonov, njegov odmev se razlega daleč preko meja, pa se spet vrača, okrepljen s srčno voljo delavcev vsega sveta.

Značilna za ta praznični dan pa je tudi slovesna in zbrana misel, ki išče naprej, ko je stopinja na strmi poti iz preteklosti v prihodnost za trenutek postala.

In že se nas polašča nemir. Toda to ni mrka volja, ki bi nam skalila prvomajsko radost, to je nezadovoljstvo posebne vrste. To je želja, da bi čimprej znova poprijeli za delo in da bi vse, česar se lotevamo, naredili še bolje.

Nadaljevali bomo delo: ne tam, kjer smo končali včeraj, temveč tam, do koder nas bo pripeljalo naše današnje, prvomajsko spoznanje.

S takimi mislimi in čustvi, s takšno praznično voljo se veže prvomajsko voščilo rudarjem v globokih jamah, delavcem po tovarnah, zidarjem na visokih odrih.

In ker si to voščilo izrekajo drug drugemu vsi delovni ljudje, je to voščilo tako zgovorno in zveneče, tako zanesljivo: SREČNO!

Zoran Jelovčan, 7. c r. osn. šole
Ivana Tavčarja, Gorenja vas

Na žabe

Na pomladanski naravi se je s svojimi zadnjimi odtenki prelival svetli bron zahajajočega sonca, ko smo se David, Borut, Tomaž in jaz počasi, korak za korakom bližali mlaki na koncu vasi. S seboj smo nesli plinsko svetilko, grablje, skratka vse, kar je potrebno za lov na žabe.

Požar nad zahodnimi hribi je ugasnil. Mlaka, vsa ožarjena, se je v hipu spremenila v pepelnato tekočino. Pokrajina se je prekrila s svežo tančico večera.

Borut, sicer že izkušen »žabjelovec«, je takoj opazil senco žabe, ki je smuknila mimo, pograbil grablje in z njimi nekajkrat »počesal« po motni vodi.

Tudi mi smo kmalu zagledali to krakasto žival, ki se je pred ostrimi zobmi grabelj umaknila tako, da se je v loku izvila nad vodo in pristala v travi pred našimi nogami.

Trgala se je in premetavala. Živa in obupno nemirna. Vse to je bilo tako neukrotljivo, ko da se zaveda bližine svoje rešitve in nemoči, da pride do nje.

Še velikokrat so v tem večeru v krčih trepetala telesa teh zelenih bitij in lahko rečem, da je bil naš ulov bogat.

Pozno zvečer smo se vračali domov in ko smo prišli do prvih vaških hiš, sem se še enkrat ozrl. In kaj sem videl? Drevesa, ki so bila kot sivi velikani, ki so pokleknili sredi polja in se negibno zazrli v zvezdnato nebo.

Zoran Jelovčan, 7. c r. osn. šole
Ivana Tavčarja, Gorenja vas

Kdo je to napisal?

Danes pa vam postavljamo novo vprašanje. Kdo je napisal in uglasbil pesem, ki je pred vami? Odgovore pošljite do 10. maja na naslov: ČP Glas, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1.

Zapojmo pesem si veselo,
naj se razlega prek sveta.
Lepo je v naši domovini biti mlad.
V deželi, kjer so si ljudje kot brat in brat.
In toplo sonce, ki nas greje
in morje, ki poživlja kri,
lepo je v naši domovini biti mlad.
Zanesi pesem še v daljavo,
vsem našim dragim lep pozdrav.
Lepo je v naši domovini biti mlad,
kjer hrabri so ljudje in rod je zdrav, krepak.
Ves svet pozna nas po junaštvu,
mladini cvete zdaj pomlad,
lepo je v naši domovini biti mlad.

Med vojno

V Žirovskem vrhu v Poljanski dolini se je bila huda bitka. Nemci so bili v veliki premoči, zato so se morali partizani umakniti.

Bilo je jeseni 1943. leta. Prešernova brigada se je umikala skozi vas. Neki partizan je onemogel, zato je šel na senik mojega starega očeta. Bilo je ponoči, zato ni nihče vedel, da je na seniku. Zjutraj je oče šel tja in ga našel. Ranjenec je bil ves sestradan in mama mu je pripravila toplo kosilo. Tudi drugo ponošeno obleko so mu dali, ker je bila njegova raztrgana. Partizan še ni pojedel, že so se izza ovinka prikazali Nemci. K sreči sta bila doma dva sinova, ki sta ga zakopala globoko v seno. Ko so prišli Nemci v hišo, so jih vprašali, če je pod njihovo streho kakšen partizan. Vsi so jim zagotavljali, da ni nikogar, a jim niso verjeli. Začeli so iskati. Domači so preživljali strašne trenutke. Partizana niso našli. Nemci so razočarani odšli. Partizan je bil našim zelo hvaležen, ker so mu rešili življenje.

Ta človek živi še sedaj kot upokojen zidar.

Dušan Jereb, 8. b r. osn. šole
Cvetka Golarja, Škofja Loka,
iz glasila Trate

V celodnevni šoli

Naša šola se imenuje Josip Broz-Tito Predoslje. Stoji na gričku za vasjo. Zgrajena je bila pred tremi leti. Ker je lepa, nova in prostorna, so jo izbrali za celodnevno na Gorenjskem.

Celodnevna šola ne pomeni, da smo ves dan v šoli. Tam smo le od sedmih do pol štirih popoldne. Novo je to, da vse naloge in učenje opravimo v šoli. Ko pridemo domov, smo več prosti.

Naš urnik je zelo pester. Rednim uram pouka slede ure učenja. Te moramo dobro izkoristiti. Znati moramo veliko. Včasih se zgodi, da mi za kakšen predmet zmanjka časa. Nikjer ne najdem mirnega kotička za učenje. Takrat si vzamem knjigo ali zvezek domov in se naučim. Da pa se preveč ne utrudimo z učenjem, imamo več prijetnih krožkov, knjižnico in glasbeno šolo. Najraje sem v telovadnici, kjer igramo košarko ali rokomet. Ker nas je na šoli veliko, je v telovadnici zmerom vse polno. Želimo si igrišč na travniku za šolo, da bomo v prostem času zunaj.

Za našo dobro počutje pa skrbi tudi kuhar Tone. Pripravi nam malico in kosilo. V petek, ko končamo pouk, vzamemo iz omaric torbice, knjige ter zvezke in jih nesemo domov. Doma pokažemo, kaj smo se novega naučili. V sobotah doma snov preteklega tedna ponovim.

Celodnevna šola mi je všeč in je ne bi zamenjal za staro šolo. Le več prostora in miru potrebujemo, da ne bomo s tovariši in tovarišicami tako utrujeni.

Truditi pa se bom moral pri učenju še bolj, da bo uspeh ob koncu tako lep, kot je bil nekoč, ko sem se učil doma.

Primož Hudobivnik,
6. a r. osn. šole
Josipa Broza-Tita, Predoslje

Počitek

Neskončno dolga kolona. Neskončna? Kje pa! Nekje se vendar konča. Res, kolone je tam za drugim ovinkom konec. Toda ali je konec tudi ljubezni do domovine, konec borbe za vzpon k svobodi, konec sle po maščevanju, ker so hoteli, da bi postali sužnji . . .? Ne, tega konca ne boste dočakali! Dokler se po meni preteka le kapljica krvi, dokler le še hropem in vem, za kaj se borim, do takrat me tudi najtežja roka ne more podpreti.

Mraz. Trudni so naši koraki, težke so nam noge, ustnice so premrle, da ne obvladajo več ohrabrujočih tonov . . . Oh, puška kako si težka! Te smem odvreči? Ne, ne! Ti mi pomagaš cilju naproti, ti si moja tovarišica. Ne, če bova, bova omagala skupaj! Prosim, počitek! Minuto! Ne, če je to preveč, mogoče le sekundo, kajti omagal bom.

»Počitek, počitek . . .!«

Ah, kako lepa beseda. Noge mi klecnejo in že ležim v snegu, ki mi pomeni te dragocene minute počitka mehko perjanico, ki me vabi v svoj objem, k spancu, Toda spati vendar ne smem, kajti zopet se bom moral dvigniti!

»Odhod, odhod . . .!«

Zopet naprej. Zbogom mehko ležišče, ki si mi nudilo nekaj dragocenega počitka, da zopet vem, kako lepo je živeti.

Stopinje korakov odmevajo od dreves in se počasi izgubljajo v megli, ki se je jela počasi vzdigovati. Morda bo posijalo sonce? Seveda bo, kajti mi smo del njega . . .

Kolona počasi izginja za ovinkom.

Andreja Potokar, 8. b r.
osn. šole Cvetka Golarja,
Škofja Loka
iz Glasila Trate

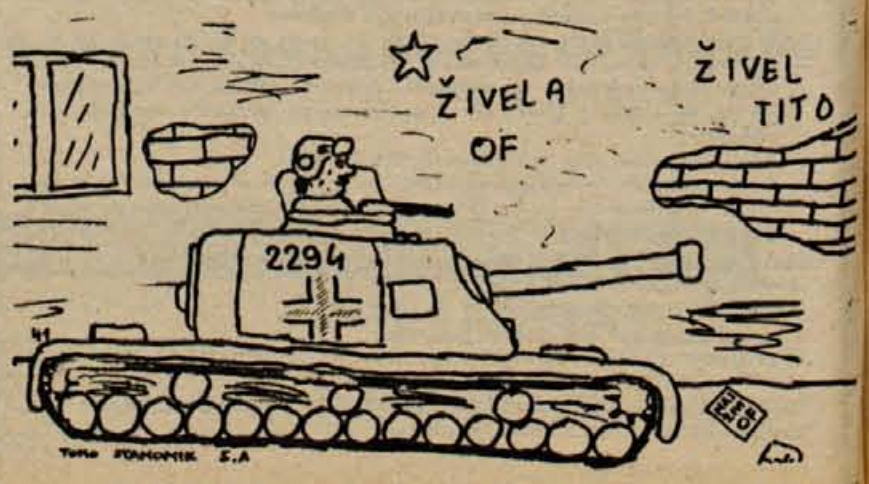

VOJNA – Tomo Stanonik, 5. a r. osnovne šole Cvetka Golarja v Škofji Loki

Po poteh spomina, dolgih dvaintrideset let . . .

Pred tremi meseci je bila v Glasu objavljena poizvedba po neki tovarišici Miški, ki je med NOB pesnila in iz Kranja pošiljala pesmi dopisništvu Partizanskega dnevnika.

Oglasilo se je šest bralcev in vsi so povedali: Miška je bila Bronislava Pirc iz Brezovice pri Kropi, medvojna aktivistka in ilegalka, ki je umrla pred nekaj leti. V njeni hiši je bila partizanska javka, zato je med aktivisti in gorenjskimi partizani zelo poznana . . . Tudi sama sem vedela zanjo že od februarja 1975, ko sem o njej brala v zbornikih Slovenke v NOB, vendar sem upala, da mi bo kdo od bralcev mogel pojasniti edino vprašljivost v tej zvezi: je brezoviška Miška tudi avtorica pesmi, ki sem jih našla? Tega ni mogel potrditi nihče . . .

Kdo je potemtakem napisal devet pesmi — o vojni, ko je nasilje mogoče uničiti le z nasiljem, o času, ko je bila zmaga že odločena, ne pa še dobojevana, o ljubezni, ki je bila opora v boju, četudi ni mogla biti več kot želja in o podobi miru, ko bo v novih družbenih odnosih prevrednoteno tudi človekovo delo?

Ko sem se pred dobrim letom prvič vprašala po avtorici, sem, kot že rečeno, izvedela za Bronislavo Pirc-Miško iz okrožja Kranj-Jelovica, hkrati pa tudi za Miško s Kamniškega: Mihaelo Cerar-Lesjakovo. Ko sem slednjo našla, mi je povedala, da pesmi niso njene. O prvi so bila mnenja deljena, vendar stvarnih dokazov o njenem pesnjenju ni bilo mogoče najti niti ob pregledovanju njene zapuščine. Tudi rokopis enega od člankov, priloženih pešmim, ki so bile vse natipkane, ni bil njen, zato sem morala svoje raziskovanje razširiti.

Pri pregledovanju seznamov skojevskih in ženskih okrožnih, okrajnih in rajonskih odborov na Gorenjskem sem izvedela za tretjo Miško: v okrajnem odboru SKOJ za Radovljico je bila namreč neka Marta-Miška, h kateri me je napotila že tovarišica Ivka Križnarjeva, a žal kljub prizadevnosti tovarišic, ki so delale na tem področju in so mi želele pomagati, radovljiška Miška za zdaj staja anonimna.

Na Kamniškem sta bili poleg Miške tudi dve Miši, Silva Breceljnik-Ocepkova in neka Miška Bauhnikova, izvedela pa sem tudi za tretjo — Mišo Zormanovo. Pred kratkim so mi povedali za Majdo Cimpermanovo-Miško iz Vojkove brigade in še za dve domnevni, a nobena od tistih, ki sem jih že povprašala, mi ni mogla potrditi avtorstva najdenih pesmi.

Ko so ljudje, ki sem jih spraševala, prebirali pesmi, so ugotavljali, da jih je napisala izobražena oseba, da morda niti niso vse izpod enega peresa, da Miška morebiti ni ilegalno, ampak le pesniško ime sicer znanega pisca, ilegalke . . . Prisodili so pesmi Ivanu Minattiju, Ivanu Janu, Otu Vrhuncu-Blažu Ostrovrharju, ki je bil med drugim sorodnik brezoviške Miške, neznani Korošici . . ., a vse je bilo negotovo, celo nepreverljivo, posebej zapleteno zategadelj, ker niso bile najdene v gorenjskem, ampak v primorskem arhivu in jih nihče od kolegov, ki smo vključeni v skupinsko raziskavo slovenskega narodnoosvobodilnega pesništva, ni našel v gorenjskih muzejskih ali zasebnih zbirkah NOB. Čudno seveda to ni, saj je bil Partizanski dnevnik, kamor so bile pesmi s kurirsko pošto namenjene, glasilo OF za Primorsko in Gorenjsko, lahko pa so se pozneje znašle v Cerknem na katerem od srečanj Gorenjk in Primork in so po tej poti prišle v mapo Slovensko Primorje — mladina piše, ki jo hranijo v arhivu Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani.

In tako kljub desetinam pisem, številnim osebnim in telefonskim pogovorom, kljub sodelovanju staršev, ob moralni podpori dobronamernih ljudi in tudi dejanski, požrtvovalni pomoči nekaterih tovarišic in tovarišev — naj omenim le Križnarjeve: očeta, hčerko in sina, Zoro Šenk-Dujmićevo, Franceta Žena . . ., ki mi je misel nanje sproti preganjala nespodbudna razpoloženja ob molku nekaterih, mi morda niso mogli ali niso hoteli odgovoriti — vsemu temu navkljub se klobčič ni in ni hotel odmotati.

Čemu torej vztrajati? Trideset let prepozno. So mi zatrjevali mnogi . . . Posameznik za zgodovino ni pomemben! Gotovo ta tvoja Miška niti ne živi več! . . . In koliko tistih, ki so med NOB držali mnoge niti v rokah, je padlo ali so umrli po vojni! . . . Naj pesmi ostanejo anonimne! Povsem verjetno je, da jih na poti od pošiljatelja do naslovnika ni bral nihče . . . In vendar — devet pesmi, zapisanih času vojne, prežetih z revolucionarno mislijo, ki ni mogla biti lastna nekomu, ki bi stal ob strani; devet tipkopisov, keterih avtorico je France Žen-Lovro, pokrajinski referent za kulturo, v svojem dnevniku označil kot obetajoče literarno ime — kako bi me greblo, če bi ostala neznana!

Prve dni aprila sva govorila s Tonetom Hafnerjem-Robnikom. Spomnil se je, da so že pred leti ugotavljali, katera naj bi bila neka Miška iz kranjskega okolja — menda naj bi bila iz Struževega . . .

V Struževem, kakor me je ljubeznivo pospremila Mara Slavčeva, je na spomeniku padlih borcev med drugimi zapisana Ljudmila Modic, predvojna maturantka kranjske gimnazije. Med vojno je živela v Duplici pri Kamniku, bila je aktivistka OF in kot ilegalka je od januarja 1945. pogrešana v okolici Moravč.

Nihče od ljudi, ki so jo bolj ali manj poznali, nam ni mogel zagotoviti, da je bila Miška in da je pisala pesmi. Verjetno se je Tone Hafner zmotil in je mislil Milko in ne Miško, a prav ta zmota me je pripeljala do presenetljivega odkritja.

Ko sem za vsak primer povprašala po Modičevi še Francko Golobovo, me je poprosila, naj ji pokažem pesmi. Kmalu ji je bilo jasno, da jih ne bere prvič, tudi stroj, na katerem so bile natipkane, je prepoznala. Povedala mi je, da skrivnostna Miška iz Kranja ni nihče drug kot ta slovenska pisateljica Mimi Malenškova. Mimi Malenškova-Miška ali Lučka — je med vojno živela v Šentvidu pri Ljubljani. Iz tamkajšnje lekarne je dobivala razna zdravila in drugo lekarniško blago, ki ga je nosila v Kranj, kjer so ga navadno prevzemali in pošiljali v partizane Odrovi. Včasih je pošiljki priložila tudi pesmi in politična razmišljanja, ki so potovala v tehniko ali na dopisništvo s kurirsko pošto, na kateri je bila izhodiščna oznaka: Kranj.

Pot je torej končana — obnovila sem jo v glavnih potezan v spodbudo tistim, ki se bodo prav tako morali vračati v čas izpred trideset in več let. Vojskin čas — čas nam komaj doumljivih skrajnosti, čeprav razpršen, še zmeraj živi v ljudeh, ki so ga prebili . . . Tako so pesmi Mimi Malenškove preživele dvaintrideset let.

Alenka Božič

Rešitev nagradne križanke z dne 23. aprila: 1. mentor, 7. kljuka, 13. strojar, 15. razlaga, 17. TU, 18. Rezovo, 20. Zoran, 21. Aden, 23. Pnevo, 25. vadi, 26. Abasidi, 28. ST, 30. nit, 31. Edison, 32. astra, 34. fenol, 36. girice, 39. ano, 40. AK, 42. element, 44. kava, 46. gonič, 48. Lars, 50. Ičići, 52. Ticino, 54. OK, 55. ranitev, 57. anemona, 59. jamica, 60. aparat

Izžrebani reševalci: prejeli smo 84 rešitev. Izžrebani so bili: 1. nagrado (50 din) dobi **Frančiška Ahačič,** 64290 Tržič, Bistrica 65; 2. nagrado (40 din) **Suzana Perne,** 64000 Kranj, C. 1. maja 12; 3. nagrado (30 din) **Ludvik Glavač,** 64000 Kranj, Jama 19. Nagrade bomo poslali po pošti.

izbrali smo za vas

Lepi dnevi so tu in sonce že močno blešči. Na Kokrinem oddelku FOTO-OPTIKA v GLOBUSU so dobro založeni s sončnimi očali. Modernih oblik so in kvalitetna — sama stekla in nič plastike.

Cena: 45 do 85 din

Prazniki so pred nami in če niste utegnile speči sladice, je še vedno čas, da stopite do prve delikatese ali prodajalne kruha, kjer prodajajo tudi Žitovo TRIGLAV pecivo. Opozorili bi na njihove odlične rolade in rezine. 50-, 200- in 300-gramske se dobe, rok trajanja je pa 15 dni.

Cena: 2,50 do 11,55 din

Prijetna je mehka triko spalna srajčka in naša deklica jo bo še posebno rada oblekla, ker jo poživljajo rdeči šivi, čipka ali vesela slikica v pasu. V ZARJINI specializirani otroški trgovini na Jesenicah jih imajo v velikostih od 12 do 16 let.

Cena: 193 din

Skuta je zdrava hrana, to naše gospodinje dobro vedo. Sedaj pa so na trgu skutine novosti, ki jih je vredno omeniti: navadna skuta pakirana v lončkih, skuta z 10 % in 50 % maščobo, skutin zelenjavni namaz in liptaver. Pakirano v velikostih od 10 do 25 dkg imajo vedno svežo v Centralovi DELIKATESI v Kranju.

Cena: od 4,13 do 9,78 din

belinka
tovarna kemičnih izdelkov
perborat special
belilo za strojno in ročno pranje
beli

NA SORŠKEM POLJU

(Pomenki o Žabnici, Spodnjih, Srednjih in Zgornjih Bitnjah ter o Šutni, Čepuljah, Planici in Lavtarskem vrhu)

(17. zapis)

Končati še moram s pripovedjo o podobah na freski sv. Nedelje v Crngrobu. (O drugih slikarijah na vnanjih in notranjih cerkvenih stenah so že pisala in bržčas še bodo, bolj izvedena peresa.)

KEGLJAVCI, KOCKARJI, KVARTOPIRCI PA ŠE PIJANCI IN PRETEPAČI

Slikar crngrobske sv. Nedelje je prav strogo obračunal z ljudmi, ki svoj čas raje preganjajo z raznimi igrami, kot pa da bi se lotili pametnejših poslov. Saj še danes ljudje ničkaj ne cenijo igralcev na srečo in prepirljivih kvartopircev — ko vendar čas hiti, življenje pa je tako kratko . . . Delomrznežev, lenuhov in podobnih pridaničev ne ceni nobena človeška združba; pa naj se ravna po enem ali drugem svetovnem nazoru.

Pesniško je to stvar lepo povedal »goriški slavček« Simon Gregorčič:

Ni praznik, predragi mi, naše
življenje,
življenje naj bode ti delaven dan!
Od zora do mraka rosán in potán
ti lajšaj in slajšaj človeško trpljenje!
Ne pláši se znoja, ne stráši se boja,
saj moško dejanje krepčuje moža,
a pokoj mu zdrave moči pokonča,
dejanje ti ljubi, a boj se pokoja!

Edinstvena »pridiga v sliki« o praznovanju nedelje in o prepovedanih opravilih v teku tega dneva, je ob svojem zaključku — že blizu »odprtega peklenskega žrela«! — pokazala z grozečim prstom na kegljavce: trije možaki kegljajo, četrti postavlja keglje. — Naslednja podoba je graja krčem pa pijancev in kvartopircev. V središču podobe je krčma, ki pa je edino zidano poslopje, vse druge hiše naokrog so lesene. Očitno že v onih časih, pred petsto leti, kičmarjem ni trda predla. Da predstavlja zidano poslopje res gostilno, kaže znak nad vhodnimi vrati, iz katerih pravkar stopa natakarica z vrčem vina v roki. Na sliki so tri skupine gostov: kockarji so se pravkar nekaj sprli, kocke jim leže po tleh; v ospredju sličice mirno sedita dva gosta, ki čakata na pijačo, pri mizi sedita kmet in vojak s kartami v rokah. V bližini tudi sedita mož in žena (s pečo), jesta in pijeta. Bolj v ozadju opazi bistro oko dva pijanca, ki se pretepata, tretji možak ju skuša pomiriti.

ORJAŠKI KRIŠTOF

Ne morem se odtrgati od pripovedi o crngrobskih freskah (saj bi se že tako rad lotil opisa »rebra ajdovske deklice«, ki visi pod svodom crngrobske cerkve!), preden še kaj ne povem o orjaškem Krištofu, ki krasi vnanjo cerkveno steno, tako da je na daleč vidna.

Povsod na Slovenskem (pa tudi v drugih alpskih deželah) so naši predniki svoje podružnične cerkvice okrasili s podobo orjaškega svetnika Krištofa. Vedno pa so ga naslikali na zunanjo cerkveno steno, in sicer tako, da je bila podoba na daleč vidna. Od tod tudi vselej nadnaravna velikost Krištofova. Kajti veljala je vera, da vaščan, ki zjutraj, pred odhodom na delo »vrže pogled« na to podobo, tistega dne ne bo umrl, vsaj nasilne ali nesrečne smrti ne. Taka je pač vera . . . Če že res ni, je pa misel lepa . . .

REBRO AJDOVSKE DEKLICE

Za atraktivnost crngrobske cerkve je tudi po drugi, manj pobožni pa bolj pravljični plati poskrbljeno. V cerkvi, visoko pod obokom visi — »rebro ajdovske deklice«!

To je sicer res kost, ki meri kar 2 metra in 70 cm v dolžino — a je le ostanek neke prazgodovinske velike živali, ki so tačas živele na zemlji ali v vodi. Vsekakor je žival, ki ji trezni naravoslovci pripisujejo to »rebro«, morala meriti po dolžini vsaj 20 m. — Rebro ajdovske deklice (kar imenujmo ga tako, da bo pravljici ustreženo!) visi v crngrobski cerkvi že več stoletij, vsaj od leta 1453 (tako trdi Veider). Kajti takrat so prejšnji raven strop odstranili in napravili obok. No, na konec enega od odžaganih tramov, so potem obesili veliko kost, ki so jo po verovanjih onih časov pripisali ajdovski deklici.

Ljudska fantazija je kar brž začela rasti. Nenavadno veliko rebro so brž spravili v zvezo z zidanjem prvotne crngrobske cerkve.

Menda je orjaško dekle celo pomagalo pri gradnji crngrobskega svetišča. Ker pa je bila ženska neki tako velika, da je stala z eno nogo na Šmarni gori, z drugo pa na Šmarjetni gori, je zlahka podajala vodo in pesek iz Save in tako stregla crngrobskim zidarjem. Lomila je menda tudi skale v savski strugi in jih podajala delavcem, ki so zidali cerkev.

Ajdovska (t. j. poganska) deklica pa je delala s tako vnemo, da se je pretegnila in prehladila. Kmalu za tem je umrla. Iz hvaležnosti so kmetje obesili eno od njenih reber v crngrobsko cerkev.

To je ena od pravljic, ki so jih v prejšnjih časih spletli okrog visečega rebra. Druga pripoved pa velja velikanski ribi faroniki. To je bilo čudno bitje: pol ženska (zgoraj), pol riba (spodaj). Prav taka »pol žena pol riba« je naslikana tudi na spodnjem robu freske crngrobskega sv. Krištofa!

Sicer pa radovednim bralcem teh zapisov še lahko povem, da imajo »ribo faroniko« celo v grbu gorenjskega mesta Kamnika.

Č. Z.

ŠAHOVSKI KROŽEK

Nasprotna krilna napada

Svojevrstno igro nudijo pozicije z blokiranim središčem in akcijsko osnovo na krilih. Razvije se tekma, v kateri oba nasprotnika napadata, vsak na svojem koncu. In hkrati morata oba misliti na obrambne možnosti.

V poziciji na sliki (Najdorf — Uhlmann, Moskva 1956) lahko ugotovimo, da črni pripravlja napad na belega kralja, medtem ko beli obvladuje večji prostor na daminem krilu.

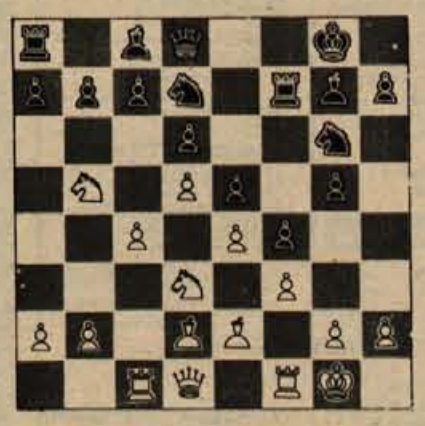

1. c4 — c5 Sd7 — f6
2. Ld2 — a5 b7 — b6

Ni dobro 2. . . . d6 × c5 3. Sd3 × c5 b7 — b6, zaradi 4. Sc5 — e6!

3. c5 × b6 a7 × b6
4. La5 — e1 Lg7 — f8

Ne gre 4. . . . Ta8 × a2, zaradi 5. Sb5 — a3 in nato Dd1 — b3 z zajetjem trdnjave.

5. Sd3 — b4

Pobudo prevzema beli; črni napad je začasno obstal, kar se bo poznalo v nadaljevanju.

5. . . . Sf6 — e8
6. Tc1 — c3 h7 — h5
7. Le1 — f2 Tf7 — g7
8. Kg1 — h1 Dd8 — d7
9. Dd1 — c2 g5 — g4
10. Tf1 — c1 g4 × f3
11. g2 × f3 Sg6 — h4(?)
12. Lf2 × h4 Dd7 — h3
13. Tc1 — g1!

Zveže edino črno figuro, ki pomaga dami v napadu.

13. . . . Dh3 × h4
14. Le2 — f1! Lc8 — d7
15. Sb5 × c7

Zgradba črnega se podira.

15. . . . Tg7 × g1 +
16. Kh1 × g1 Se8 × c7
17. Tc3 × c7 Dh4 — d8
18. Tc7 — b7 Ld7 — c8
19. Dc2 — g2 + Kg8 — h8
20. Tb7 — f7 Lf8 — h6
21. Sb4 — c6 Dd8 — g5
22. Dg2 × g5 Lh6 × g5
23. Sc6 — a7!! **črni se je vdal**

Črni ne more preprečiti poteze Tf7 — c7! in Lc8 je izgubljen. V pozicijah kot je naša, lovski par nima prave moči, medtem ko je skakač zelo uporaben.

dr. S. Bavdek

radio

1 sobota

5.00 V praznično jutro
8.05 Prvomajski pozdrav
9.05 Prvi majski dnevi leta 1946 v Brčkem – reportaža
9.25 Mladina prazniku
10.05 Majski utrinki
11.03 Koncert delavske godbe – reportaža
12.10 Čestitke za praznik
13.30 Skupna hotenja zahodnoevropskih delavskih strank
13.45 Veliki revijski orkestri
14.05 Pesmi o pomladi in veselju
15.05 Vida Čurk: Svetli sadovi – reportaža
15.35 Zvoki sveta
16.00 Plesni concertino
17.05 Ples ob petih
18.05 Miljenko Vučetić: Lizika – mono drama
18.35 Mednarodne delavske pesmi
19.40 Minute z ansamblom Deča Žgurja
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 Radijski radar
21.15 Za prijetno razvedrilo
21.30 Oddaja za naše izseljence
23.05 S pesmijo in plesom v novi teden
1.03 Zvoki iz naših krajev
2.03 Glasbena skrinja
3.03 Mala nočna glasba
4.03 Lahke note velikih orkestrov

Drugi program

9.00 Sobota na valu 202
13.00 Vedri ritmi
13.33 Vodomet melodij
14.00 Praznik dela tudi praznik pionirjev
14.20 Glasbeni drobiž od tu in tam
14.33 Od ena do pet
15.35 Portret orkestra
16.00 Naš podlistek
16.15 Zvočni kaleidoskop
16.40 S popevkami po Jugoslaviji
17.40 Z ansambloma Francija Puharja in Atija Sossa
18.00 Trideset minut s Plesnim orkestrom RTV Ljubljana
18.35 Zabavni zvoki za vse

Tretji program

19.05 Pesniška komuna
20.05 V tonu Dumke
20.35 Deseta muza
20.50 Jaz pa sem Jernej iz Betajnove in prišel sem, da poiščem pravico
22.00 Nočni koncert za praznik

2 nedelja

5.00 Dobro jutro
8.07 Umetniška pripoved – I. Cankar: Moje življenje, I.
8.27 Pozdrav maju
9.05 Še pomnite, tovariši
9.55 Glasbena medigra
10.05 Koncert iz naših krajev
11.10 Humoreska tega tedna – B. Čopič: Prvomajski gost
11.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
14.05 Naš delovni dan – reportaža
14.45 Nedeljsko popoldne
18.30 Partizanska balada v izvedbi Partizanskega zbora iz Trsta
19.40 Glasbene razglednice
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 V nedeljo zvečer
22.20 Plesni orkester RTV Ljubljana pred občinstvom in mikrofonom
23.05 Literarni nokturno
23.15 Zaplešite z nami
0.05 Ples do enih
1.03 Melodije na našem valu
2.03 Koncert po polnoči
3.03 Majhni ansambli na tekočem traku
4.03 Paleta akordov

Drugi program

8.03 Zvoki za nedeljsko jutro
9.35 Jugoslovanske pionirske igre
10.05 S plesnim orkestrom RTV Ljubljana in vokalnimi solisti
10.35 Naški kraji in ljudje
10.50 Cocktail melodij
11.33 Melodije po pošti
13.18 Film, opereta, musical
14.00 Pet minut humorja
14.05 Glasba ne pozna meja
15.00 Nedelja na valu 202

Tretji program

19.05 Glasovi časa
19.20 Igramo, kar ste izbrali
23.00 Nočni koncert slovenskih skladb
23.55 Iz slovenske poezije

3 ponedeljek

5.00 Dobro jutro
8.07 Prazнična matineja
9.05 Veter sem bil – literarna oddaja za otroke
9.35 Pleši kolo
10.05 Prazнični divertimento
11.03 Novi posnetki sopranistke Zlate Ognjanovič in tenorista Sebastiana Bruna
11.50 M. Klinar: Rapsodija o splavarjih na Ognjeni reki
12.10 Združeno delo zmaguje – reportaža
12.50 Glasbena medigra
13.30 Preludiji za klavir
14.05 Slovenski amaterski zbori pojo za 1. maj
14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.05 Glasbeni odmevi iz naših revirjev
16.00 Vrtiljak
17.05 Panorama jugoslovanske zabavne glasbe
18.05 Naši znanstveniki pred mikrofonom
18.20 Zvočni signali
18.50 Igrajo majhni ansambli
19.40 Minute z ansamblom Fantje treh dolin
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana gostuje po Sloveniji
21.40 Igrajo veliki zabavni orkestri
22.20 Popevke iz jugoslovanskih studijev
23.05 Literarni nokturno
23.15 Melodije za lahko noč

Drugi program

9.00 Ponedeljek na valu 202
13.00 Melodije in ritmi iz studia 14
13.33 Z majhnimi zabavnimi ansambli
14.00 Ponedeljkov križemkraž
14.20 Godala v ritmu
14.33 Pop integral
15.35 Obisk pri orkestru RTV Zagreb
16.00 Kulturni mozaik
16.05 Panorama slovenskih popevk
16.35 Glasbena medigra
16.40 Ti in jaz in glasba
17.40 Besede in dejanja
17.50 Sprehodi instrumentov
18.00 Glasbeni cocktail
18.35 Jazz na II. programu

Tretji program

19.05 Sprehodi po tuji zborovski literaturi
19.30 P. I. Čajkovski: Romeo in Julija – fantazija, uvertura
19.50 Literarni večer
20.35 R. Savin: Sonata za violončelo in klavir, op. 22
21.00 Dve uverturi
21.15 Večeri pri slovenskih skladateljih: A. Lajovic, L. M. Škerjanc
23.00 Sezimo v našo diskoteko
23.55 Iz slovenske poezije

4 torek

4.30 Dobro jutro
8.10 Glasbena matineja
9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
9.30 Iz glasbenih šol
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem
11.03 Promenadni koncert
12.10 Popevke brez besed
12.30 Kmetijski nasveti
12.40 Po domače
13.30 Priporočajo vam
14.10 Skladbe za mladino
14.40 Na poti s kitaro
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Vrtiljak
16.45 Svet tehnike
17.20 Obiski naših solistov
18.05 V torek na svidenje
18.35 Lahke note
19.40 Minute z ansamblom Francija Puharja
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi
20.30 Radijska igra – I. Cankar – M. Mejak: Polikarp
21.40 Zvočne kaskade
22.20 Glasba o pomladi
23.05 Literarni nokturno
23.15 Popevke se vrstijo

Drugi program

9.00 Torek na valu 202
13.00 S solisti in ansambli JRT
13.33 Lahka glasba na našem valu
14.00 Na izvirih ljudske glasbene ustvarjalnosti
14.20 Zabaval vas bo ansambel Latinos
14.33 Znana imena – znane melodije
15.40 Tipke in godala
16.00 Pet minut humorja
16.05 Plesni orkester RTV Ljubljana igra za ples
16.40 Zvočni portreti
17.40 Ljudje med seboj
17.50 S pevko Evo Sršen
18.00 Parada orkestrov
18.40 Popevke slovenskih avtorjev

Tretji program

19.05 Mejniki v zgodovini
19.15 R. Wagner in »Primer« Bayreuth
20.35 Berlinski slavnostni tedni 1975
22.10 V duhu starih notnih zapisov
22.45 Pet divertimentov našega stoletja
23.55 Iz slovenske poezije

5 sreda

4.30 Dobro jutro
8.10 Glasbena matineja
9.05 Za mlade radovedneže
9.25 Zapojmo pesem
9.40 Samoupravljanje s temelji marksizma
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem
11.03 Urednikov dnevnik
12.10 Opoldanski koncert lahke glasbe
12.30 Kmetijski nasveti
12.40 Od vasi do vasi
13.30 Priporočajo vam
14.10 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti
14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Karavana melodij
16.45 Naš podlistek
17.20 Iz repertoarja komornega zbora RTV Ljubljana
18.05 Po poteh odločanja
18.35 Instrumenti v ritmu
19.40 Minute z ansamblom Bojana Adamiča
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 Koncert iz našega studia
22.20 S festivalov jazza
23.05 Literarni nokturno
23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe

Drugi program

9.00 Sreda na valu 202
13.00 Danes smo izbrali
13.33 V ritmu Latinske Amerike
14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo
14.25 Glasbena medigra
14.33 Rock jazz
15.40 Srečanja melodij
16.00 Popevke tako in drugače
16.40 Moderni odmevi
17.40 Svetovna reportaža
17.50 V ritmu sambe in bosse nove z orkestrom Berry Lipman
18.00 Progresivna glasba
18.40 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe

Tretji program

19.05 Predklasična zborovska kultura
19.30 Znanost in družba
19.45 Za ljubitelje stare glasbe
20.35 Z Bachom ob radijskem sprejemniku
21.00 Sodobni literarni portret
21.20 G. Puccini: Madame Butterfly, odlomki
22.15 Razgledi po sodobni glasbi
23.55 Iz slovenske poezije

6 četrtek

4.30 Dobro jutro
8.10 Glasbena matineja
9.05 Radijska šola za višjo stopnjo
9.35 Slovenska zborovska glasba pretekle in polpretekle dobe
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem
11.03 Uganite, pa vam zaigramo po želji
12.10 Predstavljamo vam
12.30 Kmetijski nasveti
12.40 S pihalnimi godbami
13.30 Priporočajo vam
14.10 Kaj radi poslušajo
14.40 Mehurčki
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Vrtiljak
16.45 Jezikovni pogovori
17.20 Iz domačega opernega arhiva
18.05 Naš gost
18.20 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana
18.35 Vedre melodije
19.40 Minute z ansamblom Milana Ferleža
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov
21.00 Literarni večer
21.40 Lepe melodije
22.20 Slovenska solistična instrumentalna glasba
23.05 Literarni nokturno
23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov

Drugi program

9.00 Četrtek na valu 202
13.00 Od melodije do melodije
13.33 Zvoki orkestra Enoch Light
14.00 Samoupravljanje s temelji marksizma
14.20 Otroci med seboj in med nami
14.33 Mozaik glasov in instrumentov
15.40 Radi jih poslušate
16.00 Okno v svet
16.10 V svetu operete
16.40 Top albumov
17.40 Z Zabavnim orkestrom RTV Ljubljana
18.00 S pevci jazza
18.40 Non stop ples z orkestrom Jo Ment

Tretji program

19.05 Vprašanja telesne kulture
19.10 Večerni concertino
19.50 Pot izobraževanja
20.05 Sodobni zborovski zvok
20.35 Mednarodna radijska univerza
20.45 Koncert z Dubrovniških poletnih prireditev 1975
22.00 Benjamin Britten: Vojni requiem, op. 66
23.25 Barocni utrinki
23.55 Iz slovenske poezije

7 petek

4.30 Dobro jutro
8.10 Glasbena matineja
9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
9.30 Jugoslovanska narodna glasba
10.05 Po poteh odločanja
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem
11.03 Po Talijinih poteh
12.10 Revija orkestrov in solistov
12.30 Kmetijski nasveti
12.40 Šopek novih domačih melodij
13.30 Priporočajo vam
14.10 Mladina poje
14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.30 Napotki za turiste
15.35 Glasbeni intermezzo
15.45 Vrtiljak
16.45 Glasbena medigra
16.50 Človek in zdravje
17.20 Iz koncertov in simfonij
18.05 Ogledalo našega časa
18.15 Ob lahki glasbi
19.40 Minute z ansamblom Vilija Petriča
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 Stop pops 20
21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
22.20 Besede in zvoki iz logov domačih
23.05 Literarni nokturno
23.15 Jazz pred polnočjo
0.05 Ples do enih
1.03 Melodije na našem valu
2.03 Koncert po polnoči
3.03 Majhni ansambli na tekočem traku
4.03 Paleta akordov

Drugi program

9.00 Petek na valu 202
13.00 Glasovi v ritmu
13.33 Iz filmov in glasbenih revij
14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo
14.25 Glasbena medigra
14.33 Za mladi svet
15.40 Izložba popevk
16.00 Filmski vrtiljak
16.05 Z velikimi zabavnimi orkestri
16.40 Glasbeni casino
17.40 Odmevi z gora
17.50 Prijetni zvoki
18.00 Stereo jazz
18.40 Partiture lahke glasbe

Tretji program

19.05 Radijska igra – I. Cankar: Lepa Vida
20.15 Z jugoslovanskih koncertnih odrov
22.00 V nočnih urah
23.30 Iz jugoslovanske operne literature
23.55 Iz slovenske poezije

tržni pregled

JESENICE

Solata 20 do 24 din, špinača 18 din, cvetača 15 din, korenček 28,80 din, česen 24,40 din, čebula 13 din, fižol 15,10 do 20,40 din, pesa 10 din, kumare 30 din, paradižnik 45 din, paprika 44 din, slive 21 din, jabolka 10,50 din, hruške 16,50 din, pomaranče 9,20 din, limone 9,50 do 15,60 din, ajdova moka 18,88 din, koruzna moka 5,77 din, kaša 12,14 din, surovo maslo 58 din, smetana 27,85 din l, skuta 17,30 din, sladko zelje 9 din, kislo zelje 6 din, kisla repa 5,50 din, orehi 109,20 din, jajčka 1,55 do 1,64 din, krompir 6,50 din

TRŽIČ

Solata 25 do 35 din, špinača 20 din, cvetača 15 din, česen 25 din, čebula 11 din, pesa 8 din, kumare 35 din, paradižnik 40 din, paprika 40 din, jabolka 11 din, hruške 15 din, pomaranče 10,50 din, limone 16 din, ajdova moka 16 din l, koruzna moka 7 din l, kaša 20 din l, surovo maslo 16 din 1/4 kg, smetana 6 din mer., sladko zelje 7 din, kislo zelje 10 din, orehi 15 din l, jajčka 1,60 do 1,70 din, krompir 5 din, nov 13 din

poročili so se

V KRANJU

Škofic Mirko in Seršen Bernarda, Cvek Pavel in Valjavec Marija, Arnež Janez in Vidmar Danica, Ješe Nikolaj in Frole Stanislava, Kokalj Vinko in Jošt Frančiška, Bevc Janez in Slabe Irena, Stare Drago in Mali Marija, Cerar Andrej Vinko in Košir Marija, Rozman Bogomir in Stražišar Jelka, Škufca Miroslav in Naglič Milena, Bašelj Franc in Ropret Francka, Arizanović Vladimir in Primožič Gita, Rozman Mirko in Dolinšek Marija, Štern Jožef in Stegnar Helena, Zalokar Cvetko in Križanič Ana, Polak Jožef in Ajdovec Majda, Milatovič Marijan in Bajt Anica, Eržen Branimir in Gregorec Marjetka, Grohar Janez in Oblak Marjetka, Guček Franc in Prezelj Milica, Grohar Mihael in Jenkole Saša, Tepina Franc in Hrašovec Viktorija, Dejak Stanislav in Pičman Ana, Miklavčič Boris in Kvas Milka, Šivic Zdenko in Mohorič Milena, Kovan Branko in Popović Nada

V TRŽIČU

Mavc Matija in Mežnar Helena, Šafran Marjan in Kimovec Marija, Klofutar Viktor in Tanacek Tatjana, Mohorič Janez in Ravnik Nada

umrli so

V KRANJU

Golob Adela, roj. 1894, Peternelj Marija, roj. 1903, Kosi Franc, roj. 1927, Bogataj Anton, roj. 1914, Bremšak Marija, roj. 1895, Lippai (m.), roj. 1976

V TRŽIČU

Mihič Brigita, roj. 1941, Močnik Ciril, roj. 1906

televizija

1 sobota

8.45 Poročila
8.50 625 – ponovitev
9.30 Prazнični zvoki, B
10.00 Ko val hrepenenja prikliče pomlad, B
10.15 Vladičina: Radovedni slonček
10.50 Pesem, ki bodri duha in vnema srca
11.15 Veliki raziskovalci, B
12.05 Plemenita kri – film, B
12.25 Poročila
12.30 Boks Muhamed Ali: Jimmy Young – posnetek iz Marylanda, B
14.55 Wembley: nogomet Manchester United: Southampton – prenos, B (EVR-Lj) pribl. ob 16.50 Ateltski troboj NDR: Velika Britanija: Jugoslavija – prenos iz Splita (Zg-Lj)
17.40 Nogomet CZ: Čelik – prenos (Bg-Lj)
19.30 TV dnevnik
20.00 Obsedno stanje – francoski film, B
21.55 Moda za vas, B
22.05 TV dnevnik
22.25 Med iskrenimi ljudmi – oddaja TV Beograd, B

Oddajniki II. TV mreže

16.00 Atletski troboj NDR: Velika Britanija: Jugoslavija
18.30 TV novice
18.45 Sedem dni
19.05 Grof Monte Cristo
19.30 Risanka
19.45 TV dnevnik
20.15 Komunisti – feljton
20.45 Koncert amaterskih zborov iz Zadra
22.00 24 ur
22.25 Zabavno glasbena oddaja

TV Zagreb – I. program

9.20 Poročila
9.30 Prazнični zvoki
10.00 Živela glasba
11.00 Naj živi pesem
12.30 Recital poezije
14.10 Humoristična oddaja
14.40 TV dnevnik
14.55 Wembley – nogometni finale
16.50 Atletski troboj
17.40 Nogomet CZ: Čelik
19.30 Risanka
19.45 TV dnevnik
20.20 Polovico mi, polovico vi
21.35 Obsedno stanje – film
23.35 TV dnevnik

2 nedelja

9.25 Poročila
9.30 Za nedeljsko dobro jutro: Naši zbori – Fužinar iz Raven, B
9.55 Vzpon človeka, B
10.45 Otroška matineja: Mihec iz Lönneberga, B, Zgodbe o Poluhcu, B
11.30 Ljudje in zemlja
12.30 Poročila
14.25 Lutke strička Jurja
15.00 Okrogli svet
15.15 V počastitev velike žene: Giuseppina Martinuzzi, B
15.50 Poročila
15.55 Atletski troboj NDR: Velika Britanija: Jugoslavija – prenos (Zg)
17.40 Na klancu – film, B
19.15 Risanka, B
19.30 TV dnevnik
20.00 A. Diklič: Salaš v Malem Ritu, B
21.00 Volja je pot – konec
21.20 TV dnevnik
21.35 Športni pregled (Sa)
22.10 Atletski troboj NDR: Velika Britanija: Jugoslavija – posnetek
23.00 Ella Fitzgerald in Boston Pops, B

Oddajniki II. TV mreže

15.25 Nedeljsko popoldne
19.30 TV dnevnik
20.00 Želim biti z vami: Arsen Dečić
21.00 24 ur
21.20 Čudaki – celovečerni film

TV Zagreb – I. program

9.50 Poročila
10.00 Otroški spored
11.00 Pesmi dela in brigad
11.30 Kmetijska oddaja
14.00 Gledalci in TV
14.30 Živel Benjovski
15.25 Nedeljsko popoldne
19.30 TV dnevnik
20.05 Salaš v Malem Ritu
21.05 Dokumentarna oddaja
21.35 Športni pregled
22.10 TV dnevnik

3 ponedeljek

16.15 Zgodbe o Poluhcu, B
16.30 Zasebna življenja: Klaterški albatros, B
17.00 Obzornik
17.15 Svetovno sindikalno gibanje
17.45 Moj brat ima čudovitega mlajšega brata – film, B
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 I. Cankar-M. Mejak: Hude sanje kancelista Jareba – TV drama, B
20.45 Kulturne diagonale
21.15 Mozaik kratkega filma: Prehitevanje, Slikar, oba B
21.40 TV dnevnik

Oddajniki II. TV mreže

17.25 TV dnevnik
17.35 TV koledar
17.45 Lutke
18.00 TV vrtec
18.15 Knjige in misli
18.45 Mladi za mlade
19.30 TV dnevnik
20.00 Športna oddaja
20.30 Komunisti – feljton
21.00 24 ur
21.20 Fantastična komedija – celovečerni film

TV Zagreb – I. program

do 19.30 isto kot na odd. II. TV mreže
20.00 I. Matić: Gozdar
21.15 Srečanja
22.00 Balada o zastavi – dok. film
22.15 TV dnevnik

4 torek

8.10 TV v šoli: Pravopis, Prebivalci zemlje, Računstvo, Ruščina, Učenci pred kamero, TV vrtec, Kulturni spomenik (Zg)
10.00 TV v šoli: Prirodoslovje, Glasbeni pouk (Bg)
11.05 TV v šoli: Psihologija (Sa)
15.55 Kmetijska oddaja TV Beograd – posnetek
16.55 Vrtec na obisku: Danes bomo telovadili
17.10 Papirnati mesec – serijski film, B
17.35 Obzornik
17.55 Vaterpolo Partizan: Mladost – prenos
18.50 Ne prezrite
19.15 Risanka, B
19.30 TV dnevnik
20.00 Mednarodna obzorja
20.55 A. Huxley: Kontrapunkt življenja, B
21.40 TV dnevnik

Oddajniki II. TV mreže

17.15 TV dnevnik
17.35 TV koledar
17.45 Dokumentarni film
18.15 Spoznavajmo svoje telo
18.45 Narodna glasba
19.30 TV dnevnik
20.00 A. Wesker: Kuhinja – TV drama
21.00 24 ur
21.20 In pozdravite vse
21.55 Svet, ki izginja

TV Zagreb – I. program

14.10 TV v šoli
od 17.15 do 19.30 isto kot na odd. II. TV mreže
19.30 TV dnevnik
20.00 Aktualna oddaja
20.50 J. Cronin: Zvezde gledajo z neba
21.40 TV dnevnik
22.00 Glasba, s katero živim

5 sreda

8.10 TV v šoli: Rastlinski svet, Jugoslavija po vojni, Naše ceste, Zdravila, TV vrtec, Telo in zdravje (Zg)
10.00 TV v šoli: Kocka, kocka, Izobraževalni film (Bg)
17.10 K. Brenkova: Deklica Delfina in lisica Zvitorepka, B
17.25 Pionirji fotografije, B
17.55 Obzornik
18.10 Od zore do mraka – odd. TV Beograd
18.45 Glasbeni amaterji (N. Sad)
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Film tedna: Tudi to je ljubezen – angleški
21.50 TV dnevnik
22.05 Nogometni finale za pokal zmagovalcev – posnetek iz Bruslja, B

Oddajniki II. TV mreže

17.15 TV dnevnik
17.35 TV koledar
17.45 Med šolo in domom
18.15 Trenutek spoznanja
18.45 Glasbeni amaterji
19.30 TV dnevnik
20.00 Izbor v sredo
20.10 Bruselj: nogometni finale za pokal zmagovalcev – prenos, B
22.10 Izbor v sredo – nadaljevanje

TV Zagreb – I. program

isto kot na odd. II. TV mreže

6 četrtek

8.10 TV v šoli: Naše ceste, Obramba in zaščita, Nemščina, Igralec v filmu, Učenci pred kamero, Dnevnik 10 (Zg)
10.15 TV v šoli: Francoščina, Reportaža (Bg)
14.10 TV v šoli – ponovitev (Zg)
16.20 Cvetlična pravljica, B
16.35 Neven, B
17.05 Obzornik
17.25 Nogometni Vojvodina: Dinamo – prenos (N. Sad)
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Mladi Garibaldi – nadaljevanka, B
20.50 Kam in kako na oddih
21.00 Četrtkovi razgledi: Sredi življenja sem stal
21.30 A. Lajovic: Dan, ki ga ni bilo – baletna oddaja, B
22.00 TV dnevnik

Oddajniki II. TV mreže

19.30 TV dnevnik
20.00 TV nadaljevanka
20.50 24 ur
21.10 Krog
21.55 Poezija

TV Zagreb – I. program

16.25 TV dnevnik
16.45 TV koledar
16.55 Pravljica iz lutkarjevega vozička
17.25 Nogomet Vojvodina: Dinamo
19.30 TV dnevnik
20.00 Argumenti 76
20.50 Slovo od včeraj – celovečerni film
22.25 TV dnevnik

7 petek

8.10 TV v šoli: Preslikovanje, Razvoj človeka, Ali ste vedeli, Detergenti, Elektronika, TV vrtec, Kulturni spomenik (Zg)
10.00 TV v šoli: Angleščina, Kocka, kocka (Bg)
14.10 TV v šoli – ponovitev (Zg)
17.10 Križem kražem
17.20 Pisani svet, B
17.55 Obzornik
18.10 Rock koncert: Dave Mason
18.45 Koža – 1. del iz serija Čutila, B
19.05 Preprosto povedano – film o prometni vzgoji, B
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
19.55 Tedenski notranjepolitični komentar
20.05 A. Marodič: Prstan – oddaja iz cikla Mali oglasi
20.55 Psihokirurgija – čudež ali utvara – 2. del, B
21.40 TV dnevnik
22.00 Šerif v New Yorku – serijski film, B
23.35 Predolimpijska košarkarska tekmovanja – posnetek iz Edinbourgha, B

Oddajniki II. TV mreže

17.15 TV dnevnik
17.35 TV koledar
17.45 Tepček in tulipan
18.15 Družbena tema
18.55 Edinbourgh: predolimpijska košarkarska tekmovanja – prenos, B
21.00 24 ur
21.15 Srečanja slušateljev glasbenih akademij v Rovinju

TV Zagreb – I. program

15.50 Sprejem štafete mladosti
od 17.15 do 18.45 isto kot na odd. II. TV mreže
18.45 Glasbeni studio
19.05 Kulturni pregled
19.30 TV dnevnik
20.00 Beseda da besedo
21.05 Moody in Pegg – serijski film
21.55 TV dnevnik
22.15 Album 76

Rado Časl vam priporoča

Med prazničnimi dnevi bodo seveda tudi radijski in televizijski programi še pestrejši in bogatejši kot sicer.

Sobota

V soboto, 1. maja, ob 20. uri si boste lahko ogledali francoski barvni film Obsedno stanje režiserja Costa Gavrasa. V glavnih vlogah nastopata Yves Montand in Renato Salvatori. Costa Gavras je postal s filmi »Z« in »Priznanje« najbolj znan režiser »političnih« filmov, v katerih analizira določena stanja, vzroke in posledice totalitarnih režimov. V »Obsednem stanju« se je lotil Latinske Amerike. Nikjer ni točno označeno, za katero državo gre, vendar to niti ni pomembno. Po vsem, kar nam je znano, nam je najbližja razlaga, da gre za Urugvaj in tupamarose. V filmu ugrabijo ameriškega strokovnjaka za komunikacije, ki je v bistvu ameriški agent v službi južnoameriških vlad kot strokovnjak za boj proti upornim levičarjem in domoljubom. Kot lik je Yves Montand sijajen v vlogi agenta Santorija.

Nedelja

V nedeljo, 2. maja, si boste lahko ogledali slovenski barvni film Na Klancu. Na sporedu bo ob 17.40.

Ob 100-letnici Cankarjevega rojstva, ki ga vsa kulturna javnost proslavlja tako ali drugače, predstavljamo na TV film Na Klancu. Prvenec Vojka Duletiča je obenem prvenec Ivana Cankarja na filmskem platnu med celovečernimi filmi. To je zgodba o Francki in o njenem neuslišanem hrepenenju, saj ga ne mož-slabič Tone, ne otroci, niso mogli potešiti, ker jim življenje pač ni bilo naklonjeno.

Sreda

Za ljubitelje športa! Na drugem programu bo v sredo, 5. maja, nogometni finale za pokal zmagovalcev. To bo ob 20.10, lahko pa si ogledate tudi posnetek te nogometne tekme na našem prvem programu ob 22.05.

V filmu Vojka Duletiča Na Klancu bomo v glavnih vlogah videli Štefko Drolčevo, Janeza Bermeža, Toneta Kuntnerja, Lučko Drolc-Uršičevo in Ivana Jezernika.

– KATERO POŠTNO ŠTEVILKO IMAVA, PEPE?

Čestitamo
vsem delovnim ljudem za praznik dela
ter jim želimo
veliko delovnih uspehov

Občinski sindikalni svet Tržič
Občinska konferenca SZDL Tržič
Skupščina občine Tržič
Občinska konferenca ZKS Tržič
ZZB NOV Tržič
Občinska konferenca ZSMS Tržič
Občinski odbor zveze rezervnih vojaških starešin Tržič

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE **sava**
JESENICE
NA GORENJSKEM

opravlja visoke, nizke, industrijske, športne in turistične gradnje. Interesenti za vse vrste gradenj se lahko informirajo pri podjetju, ki jim kvalitetno in po zmernih cenah zagotavlja uresničitev gradnje od idejnega projekta do konca gradnje.

Vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik dela

Priporočamo
modele iz kolekcije poletje '76

Peko
TOVARNA OBUTVE TRŽIČ

Vsem delovnim ljudem, poslovnim prijateljem čestitamo za praznik dela – 1. maj

---

SGP Tržič

izvaja vse vrste gradbenih in obrtniških del projektira visoke gradnje in nudi tipske projekte za individualne gradnje

Ob prazniku dela in dnevu zmage čestitamo vsem delovnim ljudem

ARHITEKT BIRO SGP TRŽIČ

TRIO

Tržiška industrija obutve in konfekcije Tržič

proizvaja
- **sestavne dele obutve (notranjike) in**
- **modno usnjeno konfekcijo ter**
- **prodaja vse vrste osebnih in drugih zaščitnih sredstev pri delu.**

Ob prazniku dela čestita delovna skupnost TRIO tržiške industrije obutve in konfekcije Tržič vsem občanom in poslovnim prijateljem obilo delovnih uspehov

---

Obrtno podjetje Tržič

se priporoča s svojimi storitvami v mizarski in slikopleskarski stroki, v polaganju plastičnih ometov, polaganju vseh vrst podov, parketov ter plastičnih in polivretanskih podov.

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem čestitamo za praznik dela – 1. maj

---

Servisno podjetje

Tavčarjeva 45, telefon 21-282

Še naprej se priporoča za sodelovanje z vsemi svojimi dejavnostmi: zidarska, mizarska, vodovodno-inštalaterska, kleparska, krovska, ključavničarska, pleskarska in električarska.

VSEH VRST USLUG, POPRAVIL IN STORITEV

čestita vsem svojim prijateljem in delovnim ljudem za praznik dela – 1. maj

---

LIT

Združena lesna industrija Tržič

čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela

Kadar gradite dom, kadar ste v zadregi, kje boste dobili embalažo in kadar si opremljate stanovanje, se spomnite na Združeno lesno industrijo Tržič, ki vam nudi po konkurenčnih cenah: stilno pohištvo, izdelano v najmodernejših barvnih tonih, oblazinjeno pohištvo najnovejših modelov, lesno embalažo, grobo ali prekomorsko, transportne palete izdelane po JUS ali vaši želji, deske iglavcev in listavcev, ladijski pod in okrasne opaže, letve vseh vrst in dimenzij. Kvaliteta je naš ponos in reklama. Naše izdelke najdete na trgu vseh zahodnih držav. Prepričajte se o tem in zadovoljni boste!

PROJEKTIVNO PODJETJE KRANJ

Cesta JLA 6/I nebotičnik

Programira in izdeluje načrte za vse vrste visokih, nizkih in komunalnih gradenj

Delovni kolektiv čestita občanom za praznik dela – 1. maj

Kolektiv zdravstvenega doma Kranj

z enotami v Kranju, Škofji Loki in Tržiču

čestita občanom za praznik dela

prodajalna Kamnik,
Ulica Borisa Kidriča 35 a

metalka vam nudi:

kompletni instalacijski material, gradbeni material, orodje in stroje, gospodinjske potrebščine, vse vrste profilnega železa in pločevin, stavbno pohištvo.

Vsem cenjenim strankam se zahvaljujemo za dosedanje zaupanje in čestitamo za 1. maj – praznik dela

---

Komunalni servis
Jesenice

s svojimi zbiralnicami oblek za kemično čiščenje in perila za pranje v Kranju, Radovljici, Tržiču, Bohinjski Bistrici, Mostah, Kranjski gori in na Jesenicah ter frizerskimi poslovalnicami na Jesenicah in v Kranjski gori

čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela in se priporoča

Konfekcija
Mladi rod
Kranj
Pot na kolodvor 2

vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem čestita za praznik dela – 1. maj in jim želi še naprej veliko delovnih uspehov

---

Komunalno podjetje
Vodovod **Kranj**

Vsem delovnim ljudem in poslovnim partnerjem čestitamo za praznik dela in se priporočamo za nadaljnje sodelovanje

---

Delavska univerza
Tomo Brejc
v Kranju

Zavod za vzgojo in izobraževanje odraslih

čestita slušateljem, sodelavcem, delovnim in drugim organizacijam za 1. maj – praznik dela

---

Prešernovo gledališče Kranj

čestita vsem cenjenim abonentom in obiskovalcem za praznik dela

---

termopol
SOVODENJ

Vsem poslovnim prijateljem, kupcem in delovnim ljudem čestitamo ob dnevu ustanovitve OF in prazniku dela

---

Trgovsko
in proizvodno podjetje
ZARJA JESENICE

TOZD Manufaktura
TOZD Delikatesa
TOZD Industrija – obrt
in DS skupne službe

čestita vsem svojim kupcem in poslovnim prijateljem za 1. maj – praznik dela in želi prijetno praznovanje

---

ALPLES
tovarna pohištva Železniki

čestita vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem za praznik dela – 1. maj in jim želi veliko delovnih uspehov

---

Skupščina
občine
Kamnik

in družbenopolitične organizacije

Občinska konferenca SZDL
Občinska konferenca ZKS
Občinski sindikalni svet
Občinska konferenca ZSMS
Zveza združenj borcev NOV
Zveza rezervnih vojaških starešin

Čestitajo vsem delovnim kolektivom in občanom za 1. maj – praznik dela

---

PLANIKA Industrijski kombinat Kranj

Vsem delovnim ljudem čestita za praznik dela in jim želi še naprej veliko delovnih uspehov.

Ansambel Mihe Dovžana med našimi rojaki

V torek, 20. aprila, je odpotoval na daljšo pettedensko turnejo med naše rojake po ZDA in Kanadi priljubljeni slovenski ansambel domače zabavne glasbe — ansambel Mihe Dovžana z vokalnim kvartetom »Zvonček«. Z Dovžanovimi fanti pa se je čez »veliko lužo« podal tudi dramski igralec Janez Hočevar-Rifle, ki bo seveda povezoval program in skrbel za smeh na koncertih in veselicah. Glasbeno skupino bosta na poti vodila predstavnika Slovenske izseljenske matice Jože Hartman in Jože Prešeren.

»Verjemite mi, da na turnejo po ZDA in Kanadi odhajamo kar nekoliko s strahom,« mi je pred dnevi dejal Miha Dovžan, **»kajti vemo, da se na oni strani ‚velike luže' moramo dobro odrezati, saj bomo predstavljali svojo domovino. K sreči se tolažimo vsaj s tem, da smo že velikokrat nastopali med našimi rojaki po evropskih deželah. In vsakokrat so bili naši nastopi ugodno sprejeti. Nastopili smo že pred prepolnimi dvoranami naših ljudi, pa tudi domačinov, v Franciji, Avstriji, Belgiji, ZR Nemčiji, na Nizozemskem, Švedskem . . .«**

Bi lahko predstavil ansambel Mihe Dovžana? sem nato pobaral vodjo ansambla — citraša Miho.

»Seveda, prav lahko! Morda kdo še ne ve, da naš ansambel že domala pol leta nastopa v precej spremenjeni zasedbi. Jaz kajpak še vedno igram citre, včasih pa poprimem tudi za bas kitaro, strune na kitari prebira Milan Izgoršek, Jože Hribar pritiska tipke na harmoniki, v naši običajni zasedbi pa skrbi za spremljavo z bas kitaro. Pa ‚Zvončki'? Naj povem, da smo z vokalnim kvartetom ‚Zvonček' sodelovali že pred petnajstimi leti. In zdaj smo spet skupaj. Seveda se je tudi sestava priljubljenega kvarteta v teh letih nekoliko spremenila. Zdaj prepevajo v njem Tone Blaznik-Sulc, Rado Kokalj, Jože Benedik in Leon Marolt.«

Posnetkov da na radiu še nimajo prav veliko, mi je nato potožil Miha Dovžan. Seveda to niti ni posebno čudno, saj fantje v novi zasedbi nastopajo skupaj šele komaj šest mesecev. Pravzaprav doslej pred javnostjo še niti niso nastopali prav veliko, saj so se pripravljali predvsem na gostovanje med našimi rojaki. Med tem časom pa so posneli tudi veliko gramofonsko ploščo »Spet smo prijatelji zbrani«.

»Za ameriško turnejo smo pripravili poseben program,« je dejal Miha Dovžan. **»Prvi del naših koncertov bo dokaj sentimentalen, v drugem delu pa se bomo ‚sprostili' in prešli v veseli del. Med drugim bomo igrali tudi melodije iz televizijske nadaljevanke ‚Cvetje v jeseni', melodije iz znanega filma ‚Tretji človek', seveda pa smo v svoj spored uvrstili tudi naše najboljše uspele viže. Janez Kočevar-Rifle pa bo recitiral in predstavil nekatera znana dramska besedila v različnih slovenskih narečjih.«**

Ansambel Mihe Dovžana bo imel v prihodnjih tednih prek dvajset nastopov v različnih ameriških in kanadskih mestih. Priljubljena slovenska pevsko glasbena skupina bo nastopila v Londonu, Hamiltonu, Torontu, St. Catherinesu, Windsorju, Milwaukeju, West Allisu, Ciceru, Clevelandu, Barbertonu, Strabanu, Irwinu, Johnstonu, Enowaleyu in Kitchenerju. Seveda bo po nekaterih mestih tudi po več koncertov in veseliščnih prireditev.

»V ZDA odhajamo na povabilo največje slovenske organizacije v tej deželi, na povabilo ‚Slovenske narodne podporne jednote',« mi je dejal Miha Dovžan. **»Čisti izkupiček z naših nastopov bomo namenili edinemu slovenskemu dnevniku v ZDA Prosveti. Časopis je namreč v zadnjem času zaradi majhne naklade in visokih tiskarskih stroškov zašel v hude denarne težave. Želja Slovenske izseljenske matice, ki je turnejo pripravila pa je, da se ‚Prosveta' ohrani pri življenju.«**

In kakšni so načrti ansambla Mihe Dovžana po prihodu iz ZDA in Kanade?

»Iz Kanade se bomo vrnili 26. maja,« je dejal Miha Dovžan. **»Že 30. maja pa bomo nastopili na veliki tomboli v Cerknem. Potem pa bomo priredili vrsto koncertov po različnih slovenskih krajih. Najprej se bomo podali na Primorsko, potlej na Gorenjsko . . . Trenutno imamo naštudiranih okrog devetdeset skladb. Toda mi nismo ‚veseliščni' ampak koncertni ansambel. Zato bomo poleti nastopali z našim programom predvsem po zdraviliških krajih. Do jeseni pa nameravamo posneti še eno veliko ploščo. Skladbe zanjo imamo že pripravljene.«**

Ansambel Mihe Dovžana z vokalnim kvartetom »Zvonček« je imel svojo generalko pred odhodom na turnejo med naše rojake po ZDA in Kanadi pred dnevi v Sovodnju, Žireh in Železnikih. In Dovžanovi fantje so povsod poželi velik uspeh.

Prav gotovo bodo lep sprejem doživeli tudi med našimi ameriškimi in kanadskimi rojaki.

J. Govekar

Ivan Cankar: Martin Kačur 22

Groza je izpreletela Kačurja: v soncu je videl temo še temnejšo. Tam zadaj, daleč za gorami, je ležala ječa v črnem kotlu. Nikoli ni posijalo sonce nanjo, nikoli se niso vzdignile, zganile vlažne, strupene sence . . . Prišel je bil v ječo in se je upiral z obupno močjo. Bil je s slabotnimi pestmi ob železna vrata, v blaznem upanju je hotel razmakniti silno zidovje. Truden, trepetajoč je omagal, povesil je glavo na prsi, hrbet se mu je upognil, brezkrvne roke so omahnile ob životu . . . Deset let groze, ostudnega uboštva, poniževalnega, nizkotnega trpljenja . . .

Otopel je bil že kakor jetnik in sam se je komaj zavedal, kako se je polagoma privadil ječi, kako mu je bilo uboštvo in trpljenje kakor zrak in vsakdanji kruh in kako je tiho umiralo upanje v srcu. Zdelo se mu je pravično in razumljivo, da so mu odbijali prošnjo za prošnjo, in pisal jih je samo še iz navade, tako kakor je pregledoval šolske zvezke in popravljal naloge. Sprijaznil se je s sencami, z vlažnimi, dušečimi meglami, ki so vstajale iz mokre zemlje; razgovarjal se je z ljudmi, ki so gledali nekoč zaničljivo in sovražno, in nič več se mu ni zdelo, da so njih obrazi živalski in njih oči brez duše; pobratil se je z župnikom in se je pomenkoval ž njim o letini, o ženitbah, o nagli smrti oberbajtarja Samotorca, ki je kradel žito iz kozolcev in živino izpred pluga, o turški in o laški vojski in o vojskah, ki se bodo skoraj gotovo vnele že na pomlad; govoril je po nemško z županom, po laško s tajnikom in popival je z vsemi ter se je vračal pozno v noč pijan in povaljan domov. Doma se je prepiral in pretepal z ženo — toda nihče ni več postal na ulicah ter se oziral z zaničljivim pogledom proti oknu; zakaj prav je bilo in v redu, da se je prepiral in pretepal z ženo . . . vsaj po gosposko ni živel! . . .

Zobje so mu zašklepetali, ko se je ozrl nazaj v temo in je ugledal tisto veliko, mračno izbo; in ženo pred seboj, z razgaljenim vratom in golimi rokami, z zariplim obrazom, bleščečimi, hudobnimi očmi . . . in sebe sklonjenega, trepetajočega od zlobe in srda, s stisnjenimi, vzdignjenimi pestmi . . . »Ná! Na!« . . . In njen kričeči hripavi glas: »Udari! Še enkrat udari! O ti prekleti . . .!«

Siloma se je otresal spominov in trepetal je, kakor da bi se bilo zgodilo šele snoči šele to uro . . .

Prišla je rešitev, in ko je prišla, je bil ves osupel in prestrašen. Radost ni mogla več v to srce, ponižano, z blatom do vrha napolnjeno. Obšel ga je velik nemir. Zakopal se je bil v sence tako globoko, da se je opotekal in da ni čutil tal pod nogami, ko je prišel tako dolgo pričakovani, tako zaželeni že skoraj ne več nadejani čas, da bi se vzdignil . . . »Kam me bodo zanesli valovi? Kaj bo z mano, starcem?« je rekel župnik, ki je bil Blatnega dola gospodar in suženj . . . Bal se je Kačur stopiti iz ječe, ki se je navadil nanjo — kaj bodo te oči, izpremenjene v temi, še prenesle svetlobo? . . . Minil je prvi, velik nemir, prvi strah in dramilo se je upanje. Oči so izpregledavale, razločevale so zmerom bolj luč in temo in zmerom bolj se mu je mudilo iz noči v sonce, v novo jutro. In kolikor bliže je bil čas slovesa, toliko bolj hladni so bili obrazi; nobeden mu ni ponujal roke v prijazno slovo in tudi on je ni ponujal nikomur . . .

Svetlo je sijalo sonce na pobeljene visoke hiše, ko se je zibal voz skozi Laze. Pred sodnijo sta stala dva mlada uradnika; gledala sta začudeno za visoko naloženim vozom, zasmejala sta se ter stopila v vežo; nato se je odprlo okno in bradat obraz se je ozrl na cesto.

Kačur se je zravnal, pogladil si je lase in brado ter si uravnal kravato. Žena si je popravila šal ter si počesala kodre še niže na čelo.

»Tam ustavite, pred Šimnovo hišo!« je zaklical Kačur vozniku. »Blizu šole, menda!«

»Že vem!« je odgovoril voznik gordnjavo in je pognal.

»Kako široka je ta cesta in kako bela!« je gledal Kačur. »Tam je bilo še v šoli, še v cerkvi veliko več prahu in blata!«

»Saj bomo kmalu videli, kako!« ga je prekinila žena čemerno. »No, otroka, zdaj pa že lahko izpregledata!«

»Hej Tone!« ga je stresel Kačur na rahlo.

Obadva sta hkrati odprla oči, Tone in Francka.

Tone se je oziral začuden po belih, svetlih hišah, ki so stale ob cesti, po vrtih, na katerih so svetile velike srebrne krogle, po zelenem in zlatorumenem polju, ki se je lesketalo izza hiš, izza vrtov; in hiše, vrti, polje — vse se je svetilo iz njegovih začudenih oči . . .

V dveh prijaznih, sončnih izbah je stalo pohištvo v neredu in še vse zaprašeno.

»Najprej mora ta prah stran!« je zaklical Kačur. »Ta je še iz Blatnega dola!«

Nato sta urejevala stanovanje do večera, dokler nista bila obadva trudna in potna. Za hišo je bil majhen vrt z visoko, košato jablano na sredi in s klopjo pod jablano; par rumenih jabolk je viselo med rumenečim listjem. Otroci so se podili po vrtu in zdel se jim je prostran in neskončno lep.

O mraku sta stopila na vrt tudi Kačur in žena in sta sedla na klop pod jablano.

Prijel jo je za roko in mehko, sladko mu je bilo pri srcu; gledal je v davne čase, zdelo se mu je, da trkajo spet na duri in že jih je pozdravljal, na pol še nezaupen, s solznimi očmi.

»Tončka!« se je sklonil k njej. »To bo zdaj novo življenje, vse drugačno! . . . Rada se bova imela, kakor nekoč . . .!«

Objel jo je in jo pritisnil k sebi.

»Pojdi, norec!« se je zasmejala in je ostala v njegovem objemu. Sedela sta pod jablano, v globokem mraku, kakor tisti prvi večer v temni krčmi, ko sta trepetala in so jima gorela lica . . .

V dolgi, staromodni, obnošeni suknji, v istotako staromodnem širokokrajnem klobuku in z dolgo črno pentljo pod vratom se je napravil Kačur v šolo, da bi pozdravil tovariše. Šola je bila tako bela in svetla, in tako je žgalo dopoldansko sonce v velika okna, da se je Kačurju zableščalo v oči. Nekaj mladih, veselih ljudi je stalo na belem pesku pred vrati v živahnem razgovoru.

Kačur se je odkril zelo globoko in se je zelo globoko poklonil.

»Tudi šele prišli? Včeraj sem videl vašo procesijo!« ga je pozdravil mlad fant s prešernim obrazom in tankimi, navzgor privihanimi brki.

»Pozdravljeni!« mu je segel v roko starejši, resen in zastaven človek. »Jaz sem učitelj Jerin!« Pogledal je Kačurju pazljivo v obraz in se je na rahlo nasmehnil. »Vi pa niste imeli Bog vedi kakšne protekcije! Počasi ste delali kariero!«

»Postaral sem se res!« se je smehljal Kačur v zadregi. »Slabo kariero sem delal — ampak večidel sem bil sam kriv!«

»Želo ste ponižni!« je odgovoril Jerin nekoliko zlovoljno in se okrenil; mladi učitelj s prešernim obrazom se je zasmejal na glas.

»Glejte, sam je kriv!«

Tretji človek, ki je stal v družbi, je molčal ter se oziral na Kačurja z rdečimi zaspanimi očmi; njegov obriti obraz je bil naguban in starikav. Tudi Kačur se je ozrl časih nanj in zdelo se mu je,da ga je bil že videl nekoč.

»Kaj niste vi tisti davčni praktikant . . . iz Zapolja?«

»Sem!« je odgovoril zaspano. »Še zmerom davčni praktikant!«

»Za Matildo hodi, kakor kužek na vrvici!« se je smejal mladi učitelj. »Že pol slovenske domovine in nekaj nemških pokrajin je preromal z njo!«

»Kaj je Matilda tukaj?« se je začudil Kačur in se skoraj prestrašil.

Na stopnicah so se oglasili urni koraki, zapel je ženski glas in Matilda je stopila iz veže. Pogledala je Kačurju čisto od blizu v obraz, sklenila je roke in je vzkliknila:

»Jezus Kristus, to je naš evangelist!«

Iz zgodovine kranjske gimnazije (1810 — 1976)

OBDOBJE 1918 — 1941

Prišla je nemirna jesen 1918, vojna je bila končana in vojaštvo se je umikalo s soške fronte. Na tleh razpadle Avstro-Ogrske je nastala tudi Država SHS in 1. decembra je bilo proglašeno politično zedinjenje Južnih Slovanov v Kraljevino SHS. Seveda je to dogajanje motilo redni pouk, poleg tega je oktobra začela razsajati epidemija španske gripe. Šolsko življenje se tudi po slovesnostih v decembru (branje teksta adrese Narodnega vijeća in odgovora regenta Aleksandra Karadjordjevića ter zaprisega profesorskega zbora) ni umirilo; v ospredje je stopilo vprašanje naše severne in zahodne meje. Tako je 10. januarja 1919 odšlo približno 48 dijakov s profesorjem dr. Simonom Dolarjem v »dobrovoljsko legijo« na Koroško (za en mesec). V prvih povojnih letih je bil velik dotok dijakov s Primorske in Koroške. Gimnazijski izleti so bili vse do plebiscita usmerjeni na Koroško. Iz šolske kronike izvemo, da so imeli dijaki — Korošci dopust »v plebiscitne svrhe« (od 21. sept. do 10. oktobra 1920).

Gimnazija je zdaj doživljala precejšnje spremembe: v skladu s šolsko reformo se je polagoma preoblikovala v realno gimnazijo (po letu 1924—1925) in je imela naziv »Državna realna gimnazija v Kranju«. Uvedena je bila enotna jugoslovanska administracija. Nemščina je še ostala kot obvezni predmet, postopno se je uvajala tudi srbohrvaščina, manj ur je bilo namenjenih klasični latinščini in grščini, uvedena je bila francoščina in je postala prvi tuji jezik (srbska tradicija). Predmetnik se je večkrat spremenil, nekaj več ur sta imela matematika in prirodopis, fizike in kemije je bilo sorazmerno malo. 1930. se je slovenščina začela poučevati v vseh višjih razredih skupaj s srbohrvaščino, kar kaže na »jugoslovenstvo« šestojanuarske diktature v kraljevini Jugoslaviji. Po svoje je zgovorno tudi dejstvo, da so tri leta kasneje (1933) v 7. razredu zamenjali filozofijo z etnologijo! V nižjih razredih so obvezno poučevali lepopis, ženska ročna dela higieno, risanje (do 6. razrazreda), petje.

Pet let je imela gimnazija naziv »Državna realna gimnazija kralja Aleksandra I. Zedinitelja« (1936 — 1941).

Med obema vojnama je poučevalo na šoli od 17 do 29 profesorjev. Po letu 1932 se je kader pogosto menjal, premestitve so bile večkrat strankarsko politično obarvane; nekateri so bili zaradi svojega naprednega političnega prepričanja odpuščeni iz državne službe. Mnogi so se uspešno uveljavljali tudi zunaj gimnazije: dr. Franc Tomšič, dr. Josip Žontar, Franc Ahlin, Vladimir Pilgram, France Korbar, France Planina, dr. Ljudevit Kuščer, Anton Polenec, dr. Niko Kuret, Tine Gorjup, in drugi.

Število dijakov se je hitro večalo: od 291 (v šolskem letu 1918—1919) na 710 (v šolskem letu 1936—1937); naraščalo je tudi število redno vpisanih deklet in zato je bil tem bolj presenetljiv odlok Višjega šolskega sveta 21. julija 1919 s katerim je bil omejen njihov vpis: v vsakem razredu bi naj bilo le deset odstotkov deklet! 1923. so odstotek zvišali na 20, naslednje leto pa odpravili to diskriminacijo in osem let kasneje so dekleta predstavljala dobro polovico vsega dijaštva (kar je ostalo potem vse do vojne). Na kranjski gimnaziji je v obdobju med obema vojnama maturiralo 547 dijakov. Socialni sestav dijaštva še ni dovolj proučen. V teh dveh desetletjih se je zelo spremenil, prav vidno se je zmanjšal delež kmečkega sloja, saj je padel na 25 oziroma 17 odstotkov! 1940. je bilo približno 14 odstotkov dijakov iz delavskih družin; večino pa so predstavljali dijaki iz uradniških, zdravniških, odvetniških, trgovskih in obrtniških krogov. Takšno strukturo je pogojeval brez dvoma tedanji gospodarski in družbeni razvoj in seveda dolga leta gospodarske krize. Kljub temu je bila 1932. leta znova uvedena šolnina, ki so jo dijaki plačevali po posebni lestvici z ozirom na letni davek staršev. Delovala je dijaška kuhinja, v kateri so se hranili tudi učenci iz tekstilne šole. Žal ni bilo nikoli denarja za gradnjo prepotrebnega dijaškega doma. Kar četrtina vseh dijakov se je vozila z vlakom. »Petrov sklad« (imenovan po kralju Petru I. Karadjordjeviću) je skušal z nabiralnimi akcijami pomagati socialno šibkim dijakom. Posebna »Zajednica doma in šole« je zbirala denar za nakup učil; poleg tega je prirejala razna predavanja za starše in organizirala roditeljske sestanke. (Od večjih nakupov omenimo radioaparat in projekcijski aparat.) Iz posebne »Podporne zaloge« so posojali učbenike. Dijaki so plačevali zdravstveno takso za sistematične zdravniške preglede: zasledovali so splošni razvoj, nepravilen vid, očesne bolezni, motnje sluha, bolezni nosu in ust, motnje govora, plučno obolenje, tuberkulinsko reakcijo, napake na srcu, kožne bolezni, slabo telesno nego, povečanje žrelnice in nebnice, golšo, nepravilnosti na okostju, slabo držo, živčne bolezni, druge nepravilnosti, zobe (caries).

Knjižnica kranjske gimnazije ima svojo zgodovino. Po obetavnih začetkih v 60-ih letih prejšnjega stoletja je bilo treba zbirati knjižne zvezke povsem na novo 1894. in šest let kasneje je dr. Josip Tominšek v Izvestjih objavil seznam 518 znanstvenih del; knjižni katalog (1914 — 1941) je obsegal skupaj 4.643 zvezkov! Dijaška knjižnica je bila samostojna in si je z nakupi in darili nabrala lep fond 6.105 zvezkov (do leta 1940): več kot polovica je bilo slovenskih knjig, ostale pa nemške, srbohrvatske in francoske.

Proslavljanje 120-letnice ustanovitve gimnazije v Kranju je bilo zelo slovesno 28. junija 1931 in združeno s 70-letnico nižje gimnazije in 30-letnico prve velike mature. Poleg številnih gostov se je slavja udeležil tudi francoski konzul v Ljubljani Nevelle in razdelil dijakom nagrade za najboljše naloge. (Očitno je bil povabljen zato, ker so Francozi osnovali gimnazijo 1810. leta.) Navzoč je bil tudi profesor Anton Detela kot zastopnik francoskega inštituta iz Ljubljane.

Šolskih proslav ni bilo malo, bilo jih je osem, med njimi tudi rojstni dan kralja Aleksandra oziroma Petra II., Strossmayerjev dan, spomin na Zrinjsko — Frankopansko zaroto. Proslavljala se je tisočletnica hrvatskega kraljestva (1925), 130-letnica prve srbske vstaje (1934), 525-letnica zadnjega ustoličenja koroških vojvod (1939), 70-letnica pisatelja Frana Saleškega Finžgarja (1941). Spominjali so se Franceta Prešerna, Simona Jenka, Simona Gregorčiča, Josipa Stritarja, pa tudi srbskih pesnikov (Branka Radičevića, Jovana Jovanovića — Zmaja) in 60-letnico dramatika Nušića. Slavili so Njegošev spomin s posebno proslavo 1933. leta. Organizirano je bilo predavanje o Nikoli Tesli, o obrambi pred zračnim napadom (1935); tedanji docent dr. Stanko Gogala je predaval o mladini. Organiziran je bil obisk posebnih filmskih, opernih in dramskih predstav. Ob koncu šolskega leta je bil navadno na prostem sokolski telovadni nastop, v gimnazijskem poslopju pa razstava risb in ženskih ročnih del; vidovdanska proslava je zaključila šolsko leto.

Načeloma se dijaki ne bi smeli ukvarjati s politiko, a v praksi je bilo drugače: Med diktaturo so bile verske organizacije na šoli izrecno prepovedane in zabranjena vsaka verska agitacija (1932). »Izvenšolska aktivnost« je bila zelo razvita; dijaki so bili včlanjeni v različne organizacije (Ferijalni savez, Počitniška zveza, Podmladek Rdečega križa, Skavtska organizacija, Sokolsko društvo, Dijaška marijanska kongregacija, Podmladek Jadranske straže, Slovenska dijaška zveza, Prosvetna družina itd.).

(Se bo nadaljevalo) Marjeta Čampa

Slovenske novinarje, ki so potovali na obisk vojaških šol in akademij, so na letališču Brnik sprejeli in pozdravili predstavniki jugoslovanskega vojnega letalstva.

Slovenski novinarji na obisku vojaških šol in akademij (1)

Rajlovac, Sarajevo, Mostar, Zadar, Split . . .

Izbrati – »kaj bom, ko bom velik« – ni niti malo enostavno. Tako je zapisano v knjižici »Kaj oficirski poklic nudi mlademu človeku«. Stvar zares ni niti malo enostavna. Po končani osnovni ali, denimo, srednji šoli je poklicna odločitev še kako težka. Za poklic pa se je potrebno odločiti. Odločiti se je treba za poklic, v katerem bo človek zadovoljen vse življenje.

Srečni in zadovoljni smo, da boste slovenski novinarji, predstavniki slovenske »sedme sile«, tri dni gostje jugoslovanskega vojnega letalstva, nam je takoj ob prihodu na letališče Brnik dejal podpolkovnik Djordje Pejčinović. Podpolkovnik Pejčinović nas je potem tri dni vodil od letališča do letališča, pristali smo v Sarajevu, Mostarju in Zadru, v njegovem spremstvu in ob pomoči številnih drugih starešin JLA smo obiskali srednjo letalsko tehnično šolo v Rajlovcu pri Sarajevu, šolski center kopenske vojske v Sarajevu, letalsko tehnično vojaško akademijo v Rajlovcu, letalsko gimnazijo »Maršal Tito« v Mostarju ter letalsko akademijo v Zemuniku pri Zadru, obisk pa smo zaključili v mornariškem šolskem centru v Splitu.

Številni činitelji, predvsem naš geografski položaj, so nam narekovali, da so naše oborožene sile razdeljene na tri zvrsti: na kopensko vojsko, na vojno mornarico ter na vojno letalstvo in protiletalsko obrambo. Takšna razdelitev je nujna zgolj zaradi narave in načina delovanja naših oboroženih sil, potrebno pa je poudariti, da so vsi trije rodovi vojske popolna celota, da njihovo samostojno delovanje nikakor ne bi moglo predstavljati popolnega uspeha. Posamezne veje sicer lahko delujejo tudi samostojno, toda največkrat so posamezni rodovi v tesni povezavi.

Odlično se počutimo! Ničesar nam ne manjka! Niti precejšnja oddaljenost od doma nas preveč ne moti. Tako so mi zatrjevali Gorenjci, gojenci vojaških šol in akademij – Bojan in Drago Košnjek iz Pristave pri Tržiču, ki obiskujeta letalsko tehnično srednjo vojaško šolo v Rajlovcu pri Sarajevu, Mitja Petrič iz Planice in Andrej Frejančič iz Kranjske gore, ki obiskujeta letalsko gimnazijo »Maršal Tito« v Mostarju, gojenec vojaške letalske akademije Andrej Lipar iz Cerkelj na Gorenjskem ter Borut Žnidaršič iz Kranja ter Aleksander Štular iz Zgornjega Bitnja – gojenca mornariškega šolskega centra v Splitu. Z njimi sem se na poti pogovarjal. In moram reči: fantje so bili iskreni. Iskreno so povedali tisto, kar mislijo. Povedali so, da jezik niti enemu od njih nikdar ni povzročil težav, da pa jih kvečjemu nekoliko moti precejšnja oddaljenost od doma. Toda temu se človek privadi, so mi zatrjevali vsi v en glas!

Intendantska služba skrbi za prehrano, obleko in obutev ter opremo jugoslovanskih oboroženih sil. Kuharji si pridobivajo svoje znanje v srednji vojaški šoli rodov kopenske vojske in intendantske službe v Sarajevu.

Marsikaj smo slovenski novinarji videli v petih dneh. Naši gostitelji so bili domala brez »dlake na jeziku«. Zato bodo tudi naši zapisi takšni. Ničesar ne bomo olepšavali, niti ne bomo zamolčali lepih in »manj lepih« strani vojaških poklicev. Kajti treba je povedati, da ima vsak poklic dobre in slabe strani. Toda to je povsod! Tudi vojaški poklici niso izjema.

Nadaljevanje: Rajlovac
Piše: J. Govekar

Radovljičani na vojaški gimnaziji

Radovljica, Ljubljana – V četrtek, 15. aprila, so dijaki ljubljanske vojaške gimnazije iz občine Radovljica in mladi iz te občine pripravili v Ljubljani »dan občine Radovljica na vojaški gimnaziji ‚Franc Rozman-Stane'«. Radovljičani so v dopoldanskih urah najprej obiskali Vrhniko, kjer so si ogledali Cankarjev muzej. Po vrnitvi z Vrhnike pa so si starši dijakov in mladi iz radovljiške občine ogledali prostore in moderno opremljene kabinete na vojaški gimnaziji ter internat, kjer prebivajo dijaki. Tako so se izčrpno seznanili z delom in življenjem gojencev gimnazije.

Zvečer so v avli gimnazije dijaki vojaške gimnazije »Franc Rozman-Stane« in mladi Radovljičani pripravili skupen kulturni program. V njem so nastopili harmonikarski orkester radovljiške glasbene šole pod vodstvom Jožeta Ažmana, saksofonist Andrej Arnol, recitatorja Branko Pirih in Simona Vodopivec, dramska skupina iz Krope, mešani in mladinski pevski zbor Murka iz Lesc pod vodstvom Karla Boštjančiča, učenci osnovne šole »Anton Tomaž-Linhart« ter folklorna skupina Veriga iz Lesc. Program sta povezovala dijak vojaške gimnazije Borut Kordež in dijakinja ekonomske srednje šole Marijana Bešter.

In kaj menijo starši dijakov o poklicni odločitvi svojih otrok? So zadovoljni, da so se odločili za vojaški poklic? Takole so pripovedovali.

»Sin Matjaž obiskuje četrti letnik vojaške gimnazije,« mi je pripovedoval **Alojz Žaberl** iz Krope. »Za vojaški poklic se je navdušil sam. In kot kaže je z odločitvijo tudi zelo zadovoljen. Možnosti za študij ima odlične. Prav tako je zadovoljen s stanovanjem. Sprašujete, če sem tokrat prvič na obisku na vojaški gimnaziji. Ne! Bil sem že na otvoritvi in tudi na roditeljske sestanke večkrat prihajam. Domov prihaja Matjaž na vsakih štirinajst dni, včasih tudi vsak teden. Zdaj se je že odločil, da bo po končanem četrtem razredu gimnazije odšel v Beograd na vojaško akademijo. No, še to naj povem, da za študij na vojaški gimnaziji ni treba biti ravno ‚bogat', saj so dijaki preskrbljeni prav z vsem.«

Janez Gomzi prav tako obiskuje četrti letnik vojaške gimnazije, doma pa je iz Kranja. »Za vojaški poklic se je Janez odločil sam,« sta pripovedovala starša **Marija in Janez Gomzi.** »Ko se je odločil, smo se le še nekoliko posvetovali. Kaže, da je bila odločitev prava, saj se je sin že odločil, da bo nadaljeval šolanje na vojaški akademiji. Iz Krope so zdaj na ljubljanski vojaški gimnaziji štirje dijaki. Na gimnaziji sva bila že večkrat. Vedno znova spoznavava, da imajo gojenci res odlične možnosti za delo.«

»Sin Borut je dijak prvega letnika,« sta mi zaupala **Draga in Franc Kordež.** »Na njegovo poklicno odločitev nisva prav nič vplivala. In misliva, da sva imela prav, saj je zdaj Borut izredno zadovoljen. Vojaški poklic ga je namreč že od nekdaj veselil.«

J. Govekar

KŽK
Kmetijsko živilski kombinat Kranj
TOZD Komercialni servis Kranj
z n. sol. o.
Skladišče gradbenega materiala Hrastje
Tel. št. 21-611

GRADITELJI!

Nudimo vam po konkurenčnih cenah gradbeni material:

- **cement M 450 Anhovo 1,03 din/kg**
- **stavbno pohištvo (okna, vrata) Inles Ribnica**
- **parket**
- **betonsko železo**
- **hidrirano apno**
- **strešnik Novoteks**
- **betonske mešalce – 100 lit.**

Cene staremu programu vezanih oken Inles smo znižali za 25 %.
Za vse vrste vrat pa vam nudimo 5 % popusta.

Izkoristite ugoden nakup!

Ivan Jan **21. – 22. april 1942**

Aprilska hajka v Udin borštu in dogodki v okrogelski jami

(Odlomek iz kronike Kokrškega odreda)

Vsa jama je bila polna dima.

Enourno topovsko obstreljevanje je odkrušilo tudi nekaj stene, ki je ščitila odprtino. Potem jih je iz tišine prebudilo drsanje po skali in pozivi v slovenščini, naj nikar ne streljajo ter da je na vrvi navezan njihov tovariš. Nemci so namreč iz begunjskih zaporov pripeljali tudi dva ujeta partizana, da bi ju izkoristili pri mehčanju trinajsterice. Toda tudi to ni zaleglo. Iz jame so se oglasili rafali in navezani ujetnik je bil ranjen v roko.*

To je bil ta dan zadnji nemški poskus, nakar se je začelo mračiti. Tema je okrepila upanje trinajsterice na rešitev.

A še preden se je čisto stemnilo, je v votlino planila močna luč: Nemci so z žarometov osvetlili pečino, da je bilo pri vhodu svetlo kakor podnevi! Upanje trinajsterice, da se bodo rešili ponoči, je spet ugasnilo.

Nastopila je dolga in napeta noč . . .

Obkoljeni partizani so kljub izgubljenemu upanju spet poskusili s posodo, a zgodilo se je tako, kakor podnevi: takoj je zaropotalo in bila je preluknjana z več streli.

Prva jutranja svetloba je dvaindvajsetega aprila obkoljene partizane dobila budne.

Naenkrat so tovariši prestregli neko drdranje. Nad njimi so vrtali s kompresorjem z namenom, da bi skalo razstrelili**. Toda, ko je odjeknila eksplozija, se partizanom v jami ni zgodilo nič, čeravno je res, da se je vsa skala močno stresla.

Zdaj, ko je vsak up na rešitev ugasnil, so se partizani odločili, da se bodo pokončali sami. Živih ne smejo dobiti. Pri tem jih je najbolj bodril in pozival k odločnosti Stane Žagar. V zadnjem zanosu so začeli prepevati partizanske in druge revolucionarne pesmi, vzklikali so svobodni Sloveniji in Komunistični partiji ter kleli fašiste.

Še enkrat so jih potem Nemci pozvali na predajo, a tem pozivom je odgovorilo še močnejše prepevanje in izzivalni klici. Partizani so v zadnjih minutah uničevali svoje orožje in opremo ter izstrelili vse naboje. Le zadnje so zadržali v pištolah. S temi se jih je šest postrelilo. * * *

Prav tedaj pa so policisti začeli v jamo po cevi spuščati bombe, napolnjene s strupenim plinom. Preostalih pet tovarišev je od tega izgubilo zavest, ne da bi si poprej mogli vzeti življenja. V votlini je nastala tišina.

Sredi dopoldneva so Nemci pripeljali iz Begunj nekaj kaznjencev, ter jih prisilili, da so se spustili v jamo. Tam so našli osem mrtvih in pet še živih, a nezavestnih partizanov. Tudi nekaj domačinov z Okroglega so prisilili, da so potem znašali skupaj mrtve in zajete, a omamljene borce. * * * *

Vladimir Peraić pa je cela dva dneva pretičal v vodi, kajti Nemcev okoli njega je bilo toliko, da ni mogel nikamor. Deroča Sava pa ga tudi ni pustila na drugo stran. Čeprav je bil zunaj jame, ni mogel pomagati ne sebi ne napadenim v votlini. Ves premočen in premražen se je končno, ko so Nemci odšli, rešil. Nazadnje je ostal edini, ki je preživel ta dogodek in vojno, kajti Stanko Mlakar je že septembra 1942 padel v Udin borštu.

Nemci so tedaj fotografirali razne prizore te herojske tragedije gorenjskih partizanov – poudarjam: herojske tragedije – ter jih priobčili v raznih časopisih po Nemčiji. Toda pod njimi ni pisalo, da se je to zgodilo na Gorenjskem, sredi »Oberkraina«, se pravi v neposredni bližini Hitlerjeve trdnjave, temveč nekje v oddaljeni Bosni. Poleg tega pa so navajali, da se je silno težko vojskovati proti tako fanatično zagrizenim upornikom kot so partizani.

Na koncu aprilske hajke sta bili torej v Udin borštu skupini, ki sta ju v preboj vodila Jože Fink in Alojz Hrovat, povsem uničeni.

O takratnem delovanju in izgubah kokrške čete, zlasti pa dogodkov v in okoli votline pri Okroglem, veljajo še naslednje ugotovitve:

– nemški policisti in vojaški oddelki so bili tedaj na Gorenjskem zelo močni in razmeščeni tako, da so lahko v najkrajšem času dejstvovali v kateremkoli kraju pokrajine. V tem primeru še posebno zato, ker sta jo odkrila in izdala dva nemčurja, kar pa partizani niso vedeli; četo sta zasledila in izdala sinova kriškega župana Ervin in Alfred Primožič, ki sta potem Nemce 16. 4. 1942 tudi vodila v Udin boršt.

– podolgovati in skoraj ravni Udin boršt je bil za okupatorjeve motorizirane sile, posebno ko so bile seznanjene s krajem partizanskega taborišča, zelo ugoden. Gozd obdajajo številne ceste, povezane z bližnjim Kranjem, Tržičem in drugimi večjimi kraji;

– kljub predanosti in izkušnjam prvoborcev, je bila kokrška četa še mlada. V takem sestavu dotlej ni delovala niti mesec dni;

– zaradi občutnih uspehov v marcu in aprilu, zlasti pa pregona Nemcev iz Udin boršta ter poznanja terena, so se nekateri partizanski poveljniki počutili preveč varne;

– odločitev o preboju je spričo nemške premoči, hitrosti in ostalih okoliščin padla prepozno. Partizansko obveščanje v takih pogojih in zaradi izdajstva tudi ni moglo biti uspešno;

– razdelitev čete na več skupin, ki je sledila kmalu po prvem napadu, je bila pravilna. S tem je bila zmanjšana možnost, da bi napadalci udarili na vso četo hkrati;

– skupina petih, ki je šla v preboj prva, je pokazala veliko junaštvo, a ker niso zadeli prave smeri in je bil obroč že zaprt, so vsi padli. Preložitev preboja na nočni čas in od hribovja stran, se je pokazala za pravilno in trezno. Glavne sovražnikove sile so bile namreč razporejene v podnožju gora;

* Obstreljen je bil Ludvik Bradeško. Nemci so mu obljubili, in to sam general SS E. Rösener, da ga bodo na Golniku ozdravili in potem izpustili, kar se je tudi res zgodilo.

** Vrtalni stroj so pripeljali od gradbenega podjetja »A. Slavec« iz Kranja in delavce prisilili na vrtanje in miniranje. Delavci pa so pri tem sabotirali ter prvi kompresor pokvarili tako, da so morali iz kamnoloma v Kokri pripeljati drugega.

*** Ob mrtvem Pozniku in Smuku so obležali Stane Žagar, Jaka Rabič, Ivan Zupanc, Lojze Hrovat, Stane Pavlin in Ivan Stroj.

* * * * Živi so v jami ostali: šestnajstletni Tonček Zupan, ki je izdihnil takoj, Lado Smuk, Stanko Šmid, Danilo Rejec in sedemnajstletni Stanko Mlakar. Smuka, Šmida in Rejca so ustrelili med talci že 16. maja 1942, medtem ko je Mlakar doživel drugačno usodo. Zaradi mladosti in vzdržljivosti pri zaslišavanju so ga gestapovci v Begunjah hoteli prevzgojiti in dobiti na svojo stran. Stanko pa jih je v tem nadigral, izkoristil priložnost in se spet priključil kokrški četi pod Storžičem, kjer je pred svojo smrtjo večkrat pripovedoval o dogodkih v jami.

Ključavničarstvo Radovljica

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem čestitamo za praznik dela – 1. maj **ter se priporočamo s svojimi storitvami**

---

tovarna pil triglav tržič

Proizvajamo: vse vrste pil, jeklena sidra z notranjimi navoji za montažo z vsemi vibracijskimi, električnimi vrtalnimi stroji

Vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik dela

Komunalno podjetje Tržič

Dejavnosti: gradbena, steklarstvo, soboslikarstvo, vodovod, vrtnarija, cvetličarna, tržnica, pogrebna služba, vzdrževanje cest, servisna pralnica

Vsem delovnim ljudem, poslovnim prijateljem in sodelavcem čestitamo za praznik dela in dan zmage

---

Jelplast KAMNA GORICA

Proizvajamo izdelke iz plastičnih mas s tehniko brizganja, več vrst vrtljivih industrijskih stolov, zapirala za naoknice, izdelujemo orodja za plastiko in kovinske izdelke in opravljamo druge storitve.

Vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik dela

1895

SLOVENSKE ŽELEZARNE
tovarna vijakov plamen kropa s.p.o.

Za praznik dela čestitamo vsem poslovnim prijateljem in bralcem Glasa

---

Kemična tovarna Podnart

Specializirana tovarna kemikalij za galvanotehniko, fosfatiranje in barvanje kovin. V tovarni prejmete brezplačne nasvete in navodila. Servisna služba pa je vsem na voljo.

Kolektiv tovarne čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela

---

Občinski sindikalni svet Radovljica
Skupščina občine Radovljica
Občinska konferenca ZKS Radovljica
Občinska konferenca SZDL Radovljica
ZZB NOV Radovljica
Občinska konferenca ZSMS Radovljica
Občinski odbor zveze rezervnih vojaških starešin Radovljica

čestitamo vsem delovnim ljudem za praznik dela

Gozdno gospodarstvo Bled, n.sol.o., Bled
TOZD Gozdarstvo Bohinj, n.sub.o., Bohinjska Bistrica
TOZD Gozdarstvo Pokljuka, n.sub.o., Bled
TOZD Gozdarstvo Jesenice, n.sub.o., Jesenice
TOZD Gozdnogradbeništvo Bled, n.sub.o., Radovljica
TOZD Gozdno avtoprevozništvo in delavnice Sp. Gorje, n.sub.o., Spodnje Gorje
Obrat za kooperacijo zasebni sektor gozdarstva Bled, n.sub.o., Bled

Vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik dela

nudi standardne asortimente smreke, jelke, macesna in bukve. Izdeluje asortimente po naročilu z ustreznimi dimenzijami in kakovostjo, zlasti z zahtevami po izrecni gostoti, polnolesnosti, resonanci in ravnosti, kar je posebnost strukture lesa iz triglavskih gozdov.

---

almira

ALPSKA MODNA INDUSTRIJA RADOVLJICA z.n.sol.o.

čestita vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem za praznik dela 1. maj

---

universal JESENICE

Trgovsko podjetje na veliko in malo Jesenice
Cesta maršala Tita 1

Vsem delovnim ljudem, kupcem in poslovnim prijateljem čestitamo za praznik dela – 1. maj in jim želimo veliko delovnih uspehov v nadaljnem delu

---

TEKSTILINDUS KRANJ

Ob prazniku dela iskreno čestitamo vsem delovnim ljudem

Ob tej priliki želimo opozoriti naše potrošnike na izredno obsežno kolekcijo tkanin, ki smo jo pripravili za letošnje poletje.

Vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik dela in jim želimo še veliko delovnih in osebnih uspehov

Občinski svet zveze sindikatov Slovenije Jesenice
Skupščina občine Jesenice
Občinska konferenca ZKS Jesenice
Občinska konferenca SZDL Jesenice
Občinski odbor ZZB NOV Jesenice
Občinska konferenca ZSMS Jesenice
Občinski odbor ZRVS Jesenice

Veletrgovina

ŽIVILA

Kranj

Vsem delovnim ljudem, posebno pa svojim potrošnikom, iskreno čestitamo za 1. maj – praznik dela

TOZD Veleprodaja
TOZD Maloprodaja
TOZD Slaščičarna – Kavarna
Samoupravna delovna skupnost skupnih služb

ETP KRANJ

ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE

Kranj, Koroška c. 53 c

čestita vsem občanom in poslovnim prijateljem za praznik dela

Projektira in instalira vsa elektromontažna dela jakega in šibkega toka

Izdeluje el. razdelilce serijsko in po naročilu, opremlja obdelovalne in druge naprave

Prodaja elektrotehnični material na debelo in drobno

Servisira izdelke priznanih firm: Iskra, Tiki, Ei, Riz, Candy, Elind, Čajavec, Grunding, Fein in Ransburg

projektira
proizvaja
instalira
prodaja
servisira

Kolektiv Cestnega podjetja v Kranju

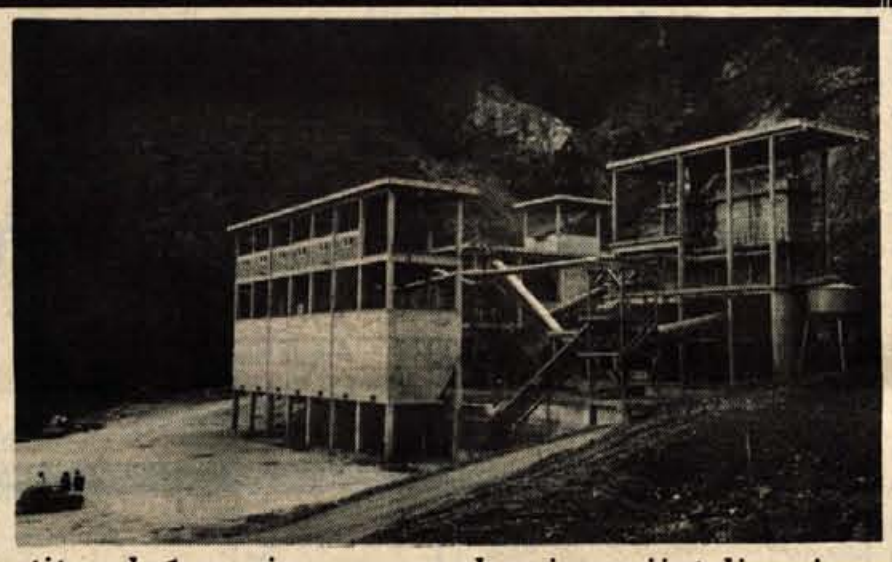

čestita ob 1. maju vsem poslovnim prijateljem in uporabnikom cest ter jim želi veliko delovnih uspehov

---

Zavarovalnica
SAVA

Vsem občanom in poslovnim prijateljem čestitamo za 1. maj – praznik dela

Zavarovancem se zahvaljujemo za zaupanje in se priporočamo

Veliko skrb odložite, ako zavarujete imovino za dejansko vrednost

---

1. maj

vsem občanom čestitamo za praznik dela

Sava Kranj

Namesto predvidenega gostovanja Mestnega gledališča ljubljanskega v soboto, nedeljo in ponedeljek bo MGL uprizorilo drevi ob 19.30 v festivalni dvorani na Bledu komedijo madžarskega avtorja Istvana Ortenieya Mačja igra. Do spremembe je prišlo zaradi bolezni v ansamblu.

Omejitev prometa

Med prvomajskimi prazniki bodo na magistralnih cestah na Gorenjskem veljale tele omejitve za vozila, katerih največja dovoljena teža presega 5 ton kakor tudi za vožnjo kandidatov za voznike motornih vozil zunaj naselij in za delovne stroje: prepoved velja za petek, 30. aprila, od 15. do 20. ure in za ponedeljek, 3. maja, od 15. do 22. ure.

Proizvodno gradbeno podjetje Gradnja Žalec

Probleme današnjega časa ENERGETSKO KRIZO, ONESNAŽEVANJE OKOLJA, VARČEVANJE REŠUJEJO

Schiedel — YU — dimniki
Schiedel — YU — zračniki
Schiedel — YU — jaški za smeti
Schiedel — YU — odprti kamini
Montažne troprekatne greznice
STIBO termoblok
STATIK montažni stropovi

NAŠ PROIZVODNI PROGRAM

SCHIEDEL — YU — DIMNIK je troplasten dimnik. Porabi do 40 % manj goriva, ne onesnažuje ozračja. Ker je okrogel, daje boljši vlek in je enostaven za čiščenje. Njegov šamotni vložek je odporen proti kislinam, varen pred zasajevanjem in toplotno obstojen. Schiedel dimnik je montažni dimnik, zato cenen pri postavitvi.

SCHIEDEL — YU — ZRAČNIKI v elementu z dimnikom ali posebej skrbijo za vedno čist zrak v prostorih bivanja.

SCHIEDEL — YU — JAŠKI ZA SMETI — enostaven odmet odpadkov v stanovanjskih blokih, šolah in poslovnih poslopjih.

SCHIEDEL — YU — ODPRTI KAMINI so novost na našem tržišču. Z njimi si olepšate stanovanje in omogočite prijetno in estetsko gretje.

MONTAŽNE TROPREKATNE GREZNICE so prav tako novost na našem tržišču. Poenostavijo in pocenijo gradnjo, ustrezajo sanitarnim predpisom in JUS normam glede števila oseb v gospodinjstvu.

STIBO TERMOBLOK je betonski blok s posebnim styropornim vložkom. S tem se doseže optimalna toplotna izolacija. Ustvarite si stalno varčevanje energije, zato gradite tudi vi s STIBO Blokom.

STATIK MONTAŽNI STROP opečne ali betonske izdelave zmanjša stroške, poenostavi montažo.

PROIZVAJAMO, PRODAJAMO IN MONTIRAMO
Proizvodno gradbeno podjetje GRADNJA Žalec, Aškerčeva 4, telefon št. (063) 710-740, 710-783, 710-782.
Enota: Proizvodnja in prodaja gradbenih materialov Latkova vas pri Preboldu, tel. št. (063) 722-027.

Naše proizvode lahko kupite v vseh prodajalnah gradbenega materiala.

AVTONEGA
Klasič Franjo, Kranj, Jezerska 34

Menjava gum, uravnovešenje, spodnja zaščita vozil in mehanične storitve za zastave in škode.

NOVOST — merimo izpušne pline in pripravljamo ta vozila za tehnični pregled

Cenjenim strankam čestitamo za 1. maj — praznik dela.

Veletrgovina ŽIVILA Kranj — TOZD Maloprodaja

Cenjene potrošnike obveščamo, da bodo med prazniki odprte vse prodajalne z živili

v ponedeljek, 3. maja od 8. do 11. ure

Priporočamo se za nakup in vam želimo prijetno praznovanje.

Veletrgovina Živila Kranj TOZD Maloprodaja

KINO CENTER KRANJ VAS VABI,

da si ogledate

ameriški barvni revijski film

NEKOČ JE BIL HOLLYWOOD

po TODD-AO sistemu SUPER-PANORAMA 70 mm.

Film je jubilejna slovesnost in so ga ustvarili ob 50. obletnici ameriške proizvodne hiše Metro-Goldwyn-Mayer.

Scenarij in režija: Jack Haley
Nastopajo: Elisabeth Taylor, Liza Minelli, Debbie Reynolds, Mickey Rooney, Frank Sinatra, James Stewart in drugi.

Na sporedu: ponedeljek, 3. maja, ob 21. uri — premiera in od 7. do 9. maja 1976

Graditelji

Komunalno, obrtno in gradbeno podjetje z n. sol. o.

TOZD Opekarne Kranj b. o., Na Skali 5 in Opekarna Maribor — Radvanje p. o. Maribor, Streliška 16/a

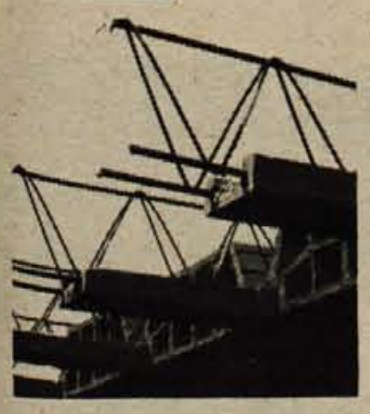

Vam v kooperaciji nudita na enem mestu kompleten asortiment opečnih in betonskih izdelkov ter montažnih stropov »NORMA«.

PREDNOSTI »NORMA« STROPA SO:
- je montažen, čas gradnje minimalen;
- je lahek in enostaven za montažo;
- je v modularnih merah;
- je kakovosten in cenen;
- dobra toplotna in zvočna izolacija
- spodnja površina stropa je v celoti opečna.

NA IZBIRO SO NASLEDNJI OPEČNI IN BETONSKI IZDELKI:
- navadni in dimniški zidaki;
- modularni in pregradni bloki;
- porolit 8 in 5 cm;
- vogalniki in dimniške tuljave;
- betonski zidaki za temelje in izdelki iz marmorja.

Vsi navedeni izdelki imajo predpisane ateste.

PRODAJNO MESTO IN INFORMACIJE:
- TOZD Opekarne Kranj, b. o., Na Skali 5 tel. 22763 in 22764

Dobava takoj!

Po želji kupca dostavimo vse izdelke z našim prevozom.

Delovni kolektiv čestita vsem občanom in poslovnim prijateljem za 1. maj — praznik dela.

Kokra KRANJ

ZA DOBRO POČUTJE V PRAZNIČNIH DNEH
- na izletu
- na pikniku

skrbi VELEBLAGOVNICA GLOBUS Z VELIKO IZBIRO OPREME ZA KAMPIRANJE

ČESTITAMO ZA 1. MAJ PRAZNIK DELA

lesnina

Kranj-Primskovo

nudi ugoden nakup pohištva

po tovarniško znižanih cenah

1. Regal »LARA« 60 %
2. Regal »HELGA« 30 %
3. Regal »BORL« 15 %
4. Sedežna garnitura »ANITA« 20 %
5. Spalnica »LILI« 10 %
6. Razno kosovno pohištvo do 50 %
7. Kuhinjske »KREDENCE« 40 %
8. Gostinski stoli po reklamni ceni 225 dinarjev

VSE KUHINJE DO 5 % (TUDI ORHIDEJA)
1. Pri nakupu vam bo pomagal strokovni svetovalec
2. Dostava do 30 km brezplačna

Obiščite nas in prepričali se boste, da je izbira v Lesnini najbogatejša.

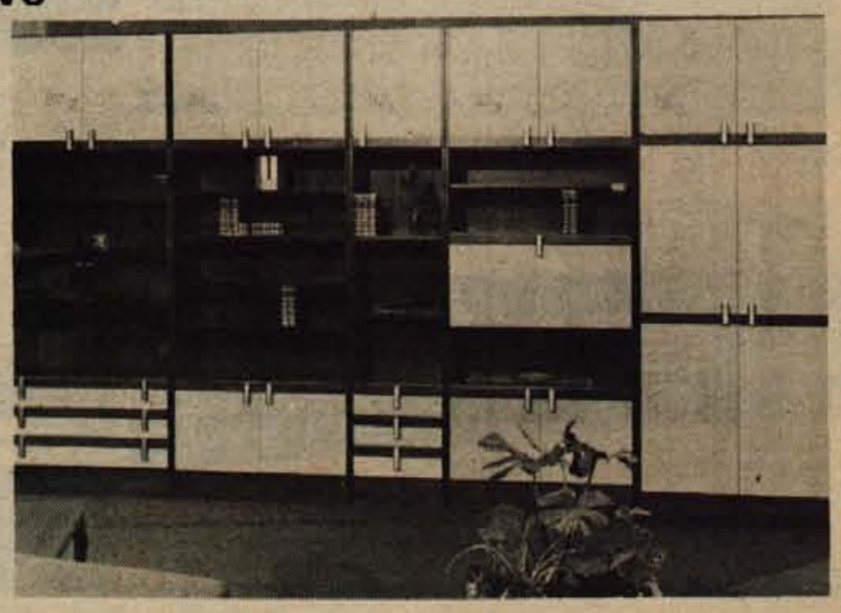

Regal »BORL«

Smer Naklo–Podtabor: na začetku sedanje ceste rezervirane za promet z motornimi vozili se pri znaku začneta druga dva pasova bodoče avto ceste, ki tu začne zavijati v nasprotni smeri proti Malemu Naklu. Sedanja cesta je na tem odseku južni pas avto ceste.

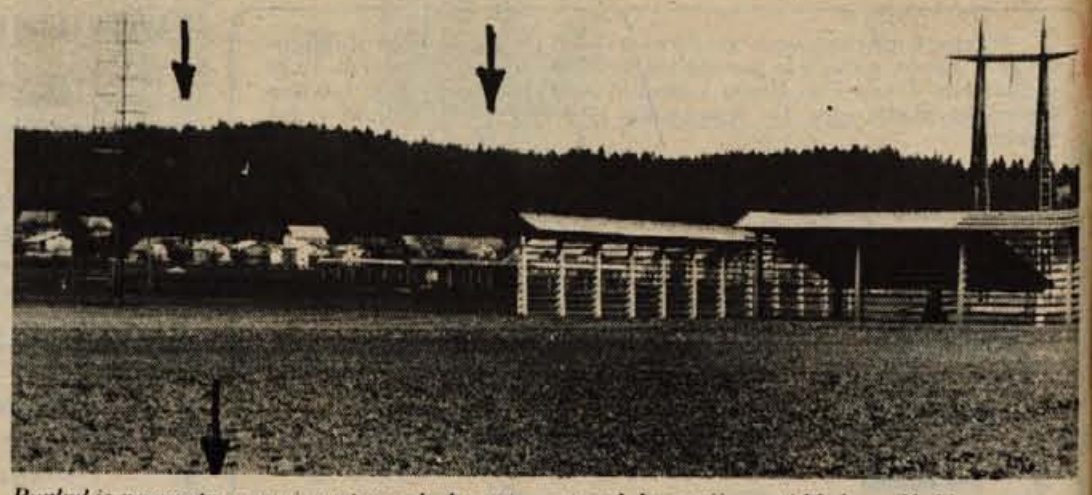

Pogled iz nasprotne smeri: na tem odseku avto cesta v loku zavije proti Malemu Naklu

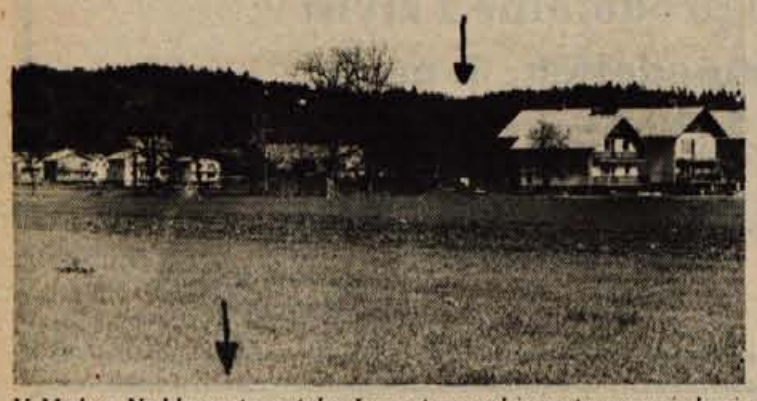

V Malem Naklu cesta poteka čez pet parcel in nato naprej skozi Udin boršt. Na tem delu je tudi podvoz za krajevno cesto proti Cegelnici.

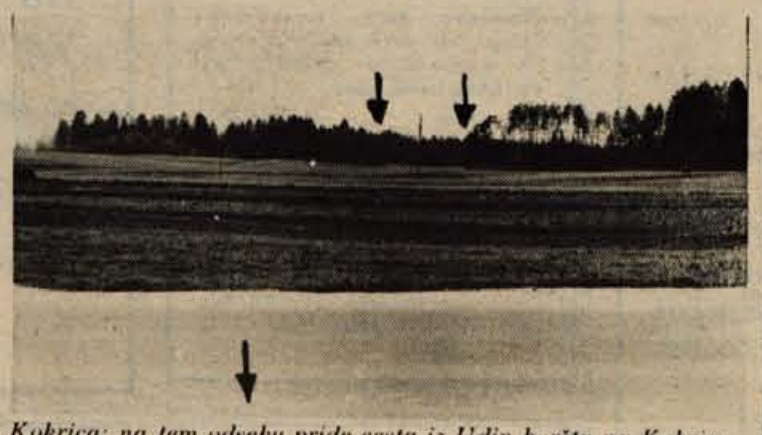

Kokrica: na tem odseku pride cesta iz Udin boršta na Kokrico. Tu bo tudi priključek Kranj–Kokrica. Sedanja cesta Kranj–Kokrica pa bo preložena 100 m proti zahodu in bo potekala zahodno od hiš na Velikem hribu.

Pogled iz nasprotne smeri: po sedanji oceni bo treba tri hiše na desni strani slike na Kokrici porušiti.

Kje bo potekala avto cesta Naklo – Ljubljana

S pomočjo vodje projekta za odsek avto ceste Naklo – Ljubljana pri Projektivnem podjetju Kranj inž. arh. Stanetom Reboljem smo si na terenu ogledali nekatere pomembnejše odseke bodoče avto ceste

Na dve vprašanji so številni prebivalci Gorenjske želeli dobiti odgovor, ko je bila v začetku marca med Projektivnim podjetjem Kranj in republiško skupnostjo za ceste podpisana pogodba o izdelavi projekta za izvedbo oziroma glavnega projekta za odsek bodoče avto ceste med Naklom in Ljubljano. To sta kje bo potekala bodoča avto cesta in kdaj se bo začela gradnja le-te. Ti dve vprašanji smo si že takrat zastavili tudi v uredništvu in sklenili, da bomo skušali čimprej dobiti odgovore nanju. Zaprosili smo za sodelovanje Projektivno podjetje Kranj in vodjo projekta oziroma glavnega projektanta za odsek avto ceste Naklo – Ljubljana dipl. inž. Staneta Rebolja. Rad nam je ustregel in tako smo pred dnevi (prej ni bilo moč, ker se je ponekod precej dolgo zadržal sneg) pregledali domala celotno traso bodoče avto ceste na območju kranjske občine. Tako vam danes zaradi lažje predstave lahko slikovno in tekstualno prikažemo nekatere pomembnejše in zanimive odseke bodoče avto ceste.

Kot je znano, je na podlagi idejnega projekta z več variantami zdaj treba izdelati projekt za izvedbo oziroma glavni projekt. Le-ta mora biti gotov nekako do sredine prihodnjega leta. Dipl. inž. Stane Rebolj nam je povedal, da se bodo na trasi bodoče avto ceste kmalu začela terenska dela, ki bodo trajala vse leto. To sicer ne bo ravno težko, vendar pa zelo zamudno delo. Pri tem pa ima Projektivno podjetje Kranj že vrsto izkušenj, saj je na primer 1968. leta sodelovalo tudi pri projektiranju glavnega projekta za del tako imenovane štajerske avto ceste.

In kje bo torej potekala avto cesta Naklo–Ljubljana? Začela se bo pri Naklem na sedanjem začetku hitre ceste. Gledano v smeri proti Kranju bo v loku zavila čez polja in potekala nad Malim Naklom skozi Udin boršt do Kokrice, kjer je predviden priključek za Kranj. Strokovno ta priključek imenujejo Kranj–Kokrica ali Kranj I. Od priključka naprej poteka sedanja trasa na južnem delu naselja, preko tako imenovane kokriške doline mimo Ovčana in naprej proti Britofu. Tu bo najprej treba premostiti dolino Kokre, nato pa bo cesta prerezala naselje na delu, kjer je najmanj hiš. Od Britofa se potem cesta približa Šenčurju nekako na jugozahodni strani (malo dlje od sedanjega križišča Kranj–Brnik in Kranj–Šenčur). Tu je potem predviden drugi priključek za Kranj oziroma priključek Kranj–Priskovo. Od priključka dalje cesta poteka skozi gozd na južni strani bodočega terminala letališča. In tu je potem predviden tretji priključek za letališče. Naprej poteka trasa tako, da cesta ne razdeli naselji Voklo in Voglje (prvotna varianta je ti dve vasi razdelila), marveč poteka po vzhodnem robu Vogelj. Na območju občine Ljubljana–Šiška poteka cesta zahodno od Vodic (kjer je predviden priključek za Vodice), naprej zahodno od Skaručne in vzhodno od Šmartnega, kjer se priključi na staro traso prejšnje smledniške variante avto ceste.

Za odsek od Naklega do Britofa je predlokacijska dokumentacija že gotova, kar pomeni, da bodo traso v kratkem zakoličili. Na območju občine Ljubljana–Šiška pa se je že začel postopek za spremembo urbanističnega programa, na podlagi katerega bodo lahko nadaljevali z ostalimi projektantskimi deli.

Oglejmo si zdaj nekatere tehnične podatke bodoče avto ceste. Odsek od Naklega do Ljubljane bo dolg dobrih 25 kilometrov. Prečni prerez na celotnem odseku ceste znaša 28 metrov in bo torej tako široka kot je sedanja avto cesta Vrhnika–Razdrto. Največji podolžni sklon (strmina) bo znašal 2 odstotka, in sicer na odseku, kjer trasa začne potekati skozi Udin boršt. Na dolžini dobrih 25 kilometrov od Naklega do Ljubljane, kjer bo priključena na bodočo ljubljansko obvoznico, bosta dva mostova. Prvi, ki bo dolg okrog 200 metrov, bo potekal čez dolino Kokrice, drugi pa čez reko Kokro in bo dolg okrog 60 metrov. Razen tega bo na cesti predvidoma še 13 nadvozov in 16 podvozov, zaradi česar bo treba deloma preložiti tudi nekatere sedanje cestne odseke, ki jih bo avto cesta prečkala. Ob cesti bosta tudi dve počivališči. Prvo bo pri Ovčanu, kjer bo cesta potekala po tako imenovani zadnji terasi (na nivoju Predoselj) in zato ne bo prizadet predvideni rekreacijski center Kranja, drugo pa bo pri odcepu za letališče.

Kot rečeno so na sedanjem odseku predvideni štirje priključki: Kranj–Kokrica, Kranj–Primskovo, letališče in Vodice. Ni pa še odločeno glede priključka v Naklem. V urbanističnem programu je ta priključek predviden, investitor pa ga za zdaj ne predvideva.

Omenimo še, da je bilo pri takšnem projektiranju ceste precej težav. Skušali so se čimbolj izogibati kmetijskim površinam in poseči v gozdne, kar pa ni bilo moč na samem začetku trase in predvsem pri Vodicah. Prav tako so se skušali izogniti rušitvam objektov. Tako bo do rušitev prišlo le v Malem Naklu na petih parcelah, na Kokrici, kjer naj bi bili porušeni trije objekti, in v Britofu predvidoma štirje. Po oceni dipl. inž. Staneta Rebolja je to najcenejša in najugodnejša rešitev. Prav tako je to tudi že skoraj dokončna odločitev, saj so na omenjenih odsekih možna odstopanja le nekaj metrov levo ali desno od začrtane trase.

Tako oblikovana in speljana avto cesta Naklo–Ljubljana bo dopuščala še vedno varno vožnjo pri 120 kilometrih na uro. Sicer pa bodo tudi na tej cesti mogoče hitrosti kot so danes recimo na avto cesti Vrhnika–Razdrto.

In kdaj se bo začela gradnja tega odseka avto ceste? Na to vprašanje je ta hip teže odgovoriti. Znano je, da je po sedanjem programu gradnje cest v Sloveniji letos predvidena izgradnja avto ceste Vrhnika–Ljubljana. Potem sledi gradnja ljubljanske obvoznice, ki naj bi bila po programu končana do 1979. oziroma 1980. leta. Takoj za tem pa naj bi prišla na vrsto gradnja avto ceste Naklo–Ljubljana. Torej bi lahko predvidevali, da v sedanjem srednjeročnem programu gradnje cest v Sloveniji (do 1980. leta) začetek gradnje ceste Naklo–Ljubljana ni predviden. Pač pa naj bi se gradnja začela takoj na začetku prihodnjega srednjeročnega obdobja.

Seveda pa so to predvidevanja o skrajnem možnem začetku gradnje. Lahko se zgodi, da se bo gradnja začela tudi prej. Vendar to ni odvisno od nas, marveč od pogovorov z Evropsko gospodarsko skupnostjo, kjer so se dokončno odločili, da prometni tokovi ne bodo speljani mimo Jugoslavije. Prevladala je namreč ugotovitev, da je prometna pot čez našo državo najbolj ugodna in da naj bi ta trasa potekala od predora pod Karavankami in v smeri sedanje ceste Bratstva in enotnosti do Gevgelije. Za čimprejšnjo uresničitev te povezave pa so v Evropski gospodarski skupnosti menda močno zainteresirani.

Pripravila: A. Žalar in F. Perdan

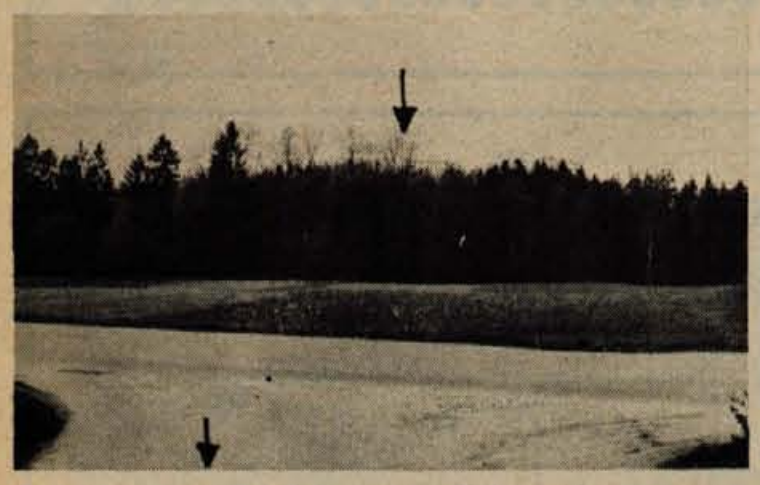

Britof: čez okrog 60 m dolg most čez Kokro pride avto cesta v Britof.

Pogled iz nasprotne smeri: trasa avto ceste bo na tem delu približno dva metra globlja od sedanjega terena. Sedanja cesta Kranj–Britof bo preložena bolj proti Kokri in bo potekala v nadvozu čez avto cesto. Po oceni bo na tem odseku v Britofu treba porušiti predvidoma štiri hiše.

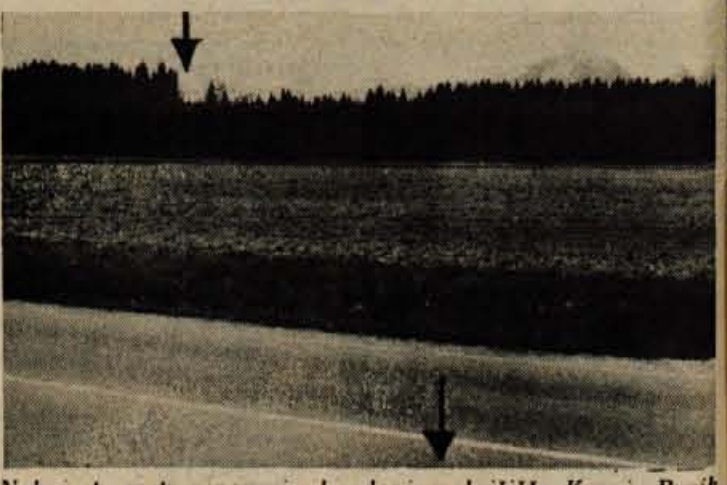

Nekaj sto metrov naprej od sedanjega križišča Kranj–Brnik, Kranj–Šenčur bo avto cesta prečkala obe cesti.

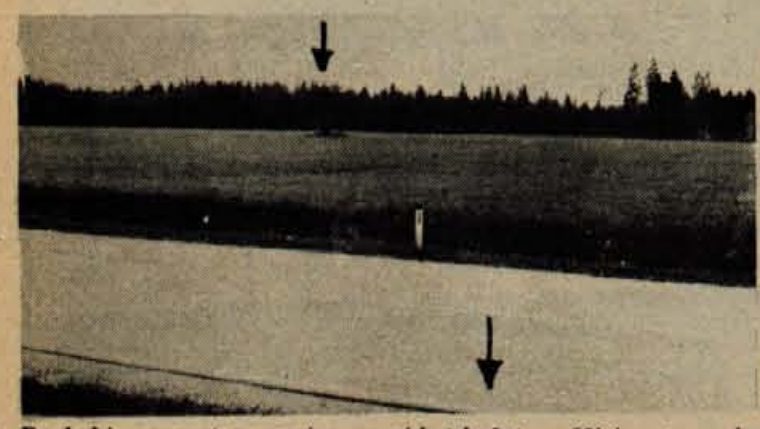

Pogled iz nasprotne smeri: v smeri kot kažeta puščici na tem odseku, poteka os avto ceste. Na tem območju je tudi drugi priključek Kranj–Primskovo.

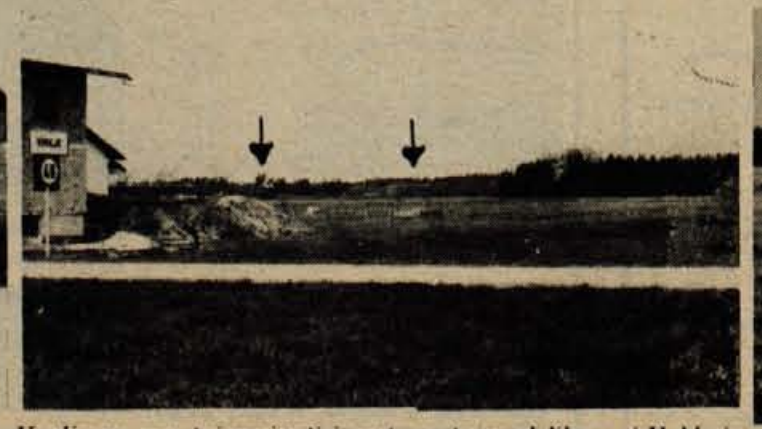

Voglje: po prvotni varianti je avto cesta razdelila vasi Voklo in Voglje, zdaj pa bo potekala vzhodno od Vogelj. Malo pred tem je tudi priključek za bodoči južni terminal letališča.

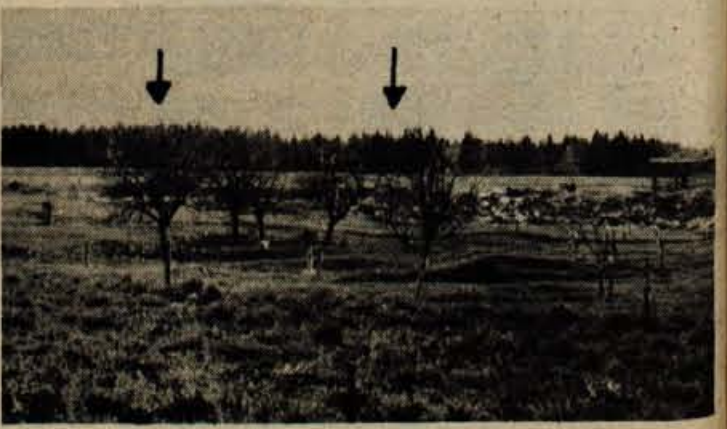

Pogled iz nasprotne smeri: od tu naprej bo potekala avto cesta zahodno od Vodic in Skaručne ter vzhodno od Šmartnega.

Cankar in mi

Letos smo se, spominjajoč se 100-letnice rojstva velikana slovenske literature, kulture in politike, zazrli v našega Ivana Cankarja in smo se mu ali se mu še bomo spoštljivo poklonili. Tako zelo naš je bil in tako prodorno in tenkočutno prisoten v naši stvarnosti dvajsetega stoletja, da je s svojimi deli živ, klen, odkritosrčen še vedno med nami sleherni dan. Stal je v areni življenja, prodrl v najtanjše kotičke človekove duše in skrite misli in ideje vsega naroda in kot veliki in edinstveni umetnik, kot revolucionar, hlepeč po svobodi in lepoti, s svojimi deli zbudil nenehno pozornost generacij slovenskega naroda — literarnih poznavalcev in družbenih revolucionarjev.

Cankar je med drugim bičal hlapčevstvo, ponižanje, imel izreden posluh za male in ponižane, in slovensko pripovedno prozo popeljal iz preprostega opazovalstva in pripovedovalstva v psihološko zapletenost, s tehniko simbolov in smislom za dialektično pojmovanje in s prevzemanjem družbenih in narodnopolitičnih problemov očrtal razvoj in položaj slovenskega naroda v trenutkih nastajanja jugoslovanske države. Ob tem pa se je izoblikovala usoda naroda proletarca, slovenskega naroda, v vsej svoji izjemni pristnosti Cankarjeve misli in besede.

In sto let po njegovem rojstvu? Tedaj, ko je pisal in ustvarjal, četudi daleč od slovenskega naroda, a vendar vedno z njim in ob njem, so ga zaradi njegove kritične in predvsem zelo odkritosrčne misli in besede odklanjali. In danes? Kako nam je blizu, kako ga sprejemamo sami, kaj nam veliki mislec in umetnik pove in pomeni?

CANKAR — REVOLUCIONAR

Janez Kavčič: »Jasen je in čist v svojih delih, malo je besed, a te so prodorne, izrazite, sprejemljive. Velikega misleca, književnika, dramatika, ki je tako tenkočutno poznal vse skrite poti človekovega in narodovega značaja in njegove duše, bi morali tudi kot izrazitega revolucionarja bolje poznati in spoznati. Če ga že hočemo spoznati in ga sprejeti, se ukvarjamo z njegovimi deli le delno, nikdar celovito. Osebno pa sem odločno proti vsakršnemu eksperimentiranju z njim, zavzemam se za soočanje z njegovimi deli takšnimi kot so. Žal so večkrat njegova dela na odru zgrešena, ker gre v nemalo primernih zgolj za zunanje učinke in ne za notranji prodor. Kot pravi revolucionar nima tistega mesta, ki mu pripada; kot revolucionar je bil angažiran pisatelj, njegov odnos do delavskega razreda se preplete domala skozi vsa njegova dela. Ne, Cankarja dandanes žal še nismo znali sprejeti in izraziti tako kot bi ga morali.«

Jana Pogačnik: »Cankar, bojeviti humanist, demokrat, je zanikal imperializem, napovedoval bratstvo in slogo vseh narodov, vzpon tudi malega slovenskega naroda. Njegove napredne ideje so se v naši polpretekli zgodovini že potrdile, Cankar pa je vedno bil in bo vedno ostal aktualen. Moje srečanje z našim največjim pisateljem in revolucionarjem je bilo kar najbolj temeljito v šoli, ko sem si pri velikem ljubitelju Cankarja profesorju Šifrerju izbrala diplomsko nalogo s temo gospodarske in politične razmere v delih Ivana Cankarja.«

BESEDA PRAZNIKA, PETJA IN VRISKANJA

Danica Novak: »Kot da bi bila Cankarjeva drama, novela, črtica ali roman poezija, tako se bere vse njegovo delo. Polno izrazitih simbolov v njegovih sanjah in slutnjah, celo v družbenokritičnih delih in satiričnih tekstih, zelo lepi in privlačni stavki, ki izoblikujejo še danes aktualne misli in dejanja. Nihče ga še ni dosegel niti v tem niti v rahločutni razgrnitvi značajev oseb, ki jih tako lepo predstavlja.«

Marjana Rotar: »Lepota njegove besede, njegovega stavka je bilo edino, kar je pri Cankarju tedanja kritika cenila. Mi pa bi morali nedvomno bolj ceniti in biti dovzetni do njegove izvrstne ocene tedanjih problemov in prikazovanja značajev in usod, obenem pa tudi še danes aktualno »duševno uboštvo, ko je vse javno in zasebno življenje udušeno v konvencionalnih zunanjostih, v smešnih malenkostih in obzirih.«

Zdena Hribar: »Sugestivna moč Cankarjevega pripovedništva je v njegovem stilu in slogu, v sami zgradbi in zgodbi, ki nam jih predstavlja v problemih osebne krivde, volje, hrepenenja. Njegove nadvse lepe in vedno znova brane in prebrane črtice in povesti in novele, pa najsi postavlja največji spomenik svoji materi ali pa se osebno izpoveduje ob svoji mladostni krivdi, nikdar ne morejo izgubiti svoje izjemne in dragocene vrednosti. Ne le v tem letu, ko se bomo dostojno poklonili njegovemu spominu, vedno bi mu morali izkazovati primerno spoštovanje in ga znali ceniti.«

SREČANJA S CANKARJEM

Branko Lacko: »Ivan Cankar in moj odnos do njega in njegovih del? Poznam ga predvsem kot dramatika, rad ga spremljam na odru pred televizijskim zaslonom. Prav bi bilo, ko bi mu dali več prostora in mu posvetili tudi več časa tudi sicer in ne le v letu, ko proslavljamo stoletnico njegovega rojstva.«

Ciril Medved: »Velikan naše literature, spoznal sem ga predvsem v šoli in tudi zdaj rad prisluhnem njegovi drami, uprizoritvam njegovih del na odru. Poznan mi je njegov satirični in kritični ton, opis zatohlega vzdušja, izredna ljubezen do matere, kritična obsodba vsega zlega in hudega.«

Bernarda Mrak: »Izreden duh, ki je sledil razvoju evropske literature in stalno znal oceniti in presoditi položaj doma in se kritično ozreti na domače razmere. Osebno ga izredno cenim, ker te prevzame, če ga hočeš dojeti. Da bi bil za nekatere težko razumljiv? Nikakor ne bi smel biti, Cankar že ne, seveda pa zahteva od človeka, da se mu vestno posveti in da ga ne jemlje površno. Mora te prevzeti in povsem osvojiti, med drugim tudi zaradi svojega edinstvenega posluha za človeške stiske in drame, impresionirati te mora njegov odnos do matere, njegovo bičanje hlapčevstva in ponižnosti in izprijenosti. Premalo je med nami, naša srečanja z njim bi morala biti bolj pogostna, bilo bi lahko več filmskih uprizoritev njegovih, tudi manj popularnih del.«

MLADIM PRIBLIŽATI CANKARJEV SVET

Metka Horvat: »Ivan Cankar nikdar ne obleži na polici knjižnice, po njegovih delih segajo mladi, ki ga sprejemajo in bero kot obvezno šolsko čtivo. Mladi iz osnovnih šol odpirajo njegove črtice, srednješolci prebirajo drame. In kaže, da se v šolah omejujejo le na Cankarja kot dramatika in pripovednika, saj kot odrasli posegajo le po njegovih črticah in dramah. Vsekakor pa njegova dela zahtevajo skrbno branje, zbranost, razmišljanje, dovzetnost. Le tisti bralci, ki se poglobe v njegovo odkrito izpoved in simbole, ga dojamejo in radi prebirajo.«

Vida Hudnik: »Ljubitelji in poznavalci literarne umetnosti se ustavljajo pred policami z deli Ivana Cankarja, zelo pa si ga zaradi obveznega šolskega čtiva izposoja seveda šolska mladina. Povsem odkritosrčno: mladi ga čestokrat vračajo ne da bi ga razumeli in sprejeli. Njegova notranja izpovedovanja, njegova simbolična oblikovanja so le pretrd oreh za mlade. In zelo bi bilo priporočljivo, ko bi mladim ob njihovem prvem stiku s Cankarjem velikodušno ponudili izbiro med njegovimi deli. Mladi naj bi se sami odločali in potem v šoli izbirali med tistimi deli, ki so jih najbolj prepričala in privlačila. Na vsak način je treba imeti posluh za približevanje takšnih umetnikov kot je Ivan Cankar, še posebno pomemben je prvi stik s pisateljem. Boljši odnos do Cankarja in boljša dojemljivost njegovih del je nemalo odvisna predvsem od tega, kako nam je prvič predstavljen v vsej svoji izjemni veličini.«

D. Sedej

KRANJ — V avli kina Center v Kranju so v začetku aprila odprli razstavo tehnike in pripomočkov za predvajanje filmov. Na njej si lahko obiskovalci ogledajo kinoprojektor iz leta 1934, obenem pa se imajo priložnost seznaniti z napredkom filmske tehnike od takrat do danes. S pomočjo bogatega slikovnega gradiva se med drugim lahko seznanijo tudi s sedanjo opremljenostjo kranjskih kinematografov Storžič in Center. Razstava bo predvidoma odprta še kak mesec. Kinooperater Drago Planinšek pa je povedal,da to ne bo zadnja razstava v avli Centra. Že prihodnji mesec nameravajo pripraviti razstavo o prvem slovenskem filmskem plakatu. —jg) — Foto: F. Perdan

V petek, 23. aprila, je bila v kinu Center svečana akademija v počastitev 75-letnice prve mature na kranjski gimnaziji. Program so pripravili kranjski umetniki, ravnatelj gimnazije Valentin Pivk pa je zbranemu občinstvu spregovoril o reformi srednjega šolstva.

Akademija je bila le ena od številnih prireditev, ki so jih pretekli teden pripravili v počastitev jubileja. V galeriji Prešernove hiše so odprli razstavo o razvoju in delu gimnazije, na slavnostni seji so se sestali člani zbora delovne skupnosti in organov upravljanja šole in na gimnaziji so odprli več razstav o izvenšolski dejavnosti gimnazijcev. Pripravili so tudi dan odprtih vrat, ko so si občani lahko ogledali razstave na gimnaziji in delo v učilnicah in kabinetih.

V teh dneh so pripravili pogovor s pesnikom Francetom Pibernikom, pripravili novo številko glasila Kaj in srečanje sodelavcev dijaških glasil gorenjskih srednjih šol. Maja pa imajo v načrtu več športnih prireditev in proslavo 100-letnice Cankarjevega rojstva. -lb

Cankarjev Kačur na filmskem platnu

Ljubljana — Mnogi slavisti — strokovnjaki za Ivana Cankarja — so bili skeptični, ko so zvedeli, da namerava slovensko proizvodno podjetje VIBA FILM iz Ljubljane v počastitev 100-letnice rojstva mojstra slovenske besede — posneti celovečerni igrani film po znani Cankarjevi povesti Martin Kačur. S Cankarjem se je pred leti že »spoprijel« scenarist in režiser Vojko Duletič (celovečerni film Na klancu je žel priznanja pa tudi pripombe), v glavnem pa je veljalo prepričanje, da je Cankarja težko prenesti na filmsko platno. Čeprav je scenarist in režiser Igor Pretnar znana filmska in tudi gledališka osebnost (spomnimo se samo njegove zelo uspešne ekranizacije Samorastnikov pisatelja Prežihovega Voranca), niso bili redki pomisleki, ali mu bo uspeh prinesel tudi Cankarjev Martin Kačur. No, sedaj je vse že jasno. Film je končan in vsi, ki smo ga imeli priložnost videti, smo bili enotni v oceni, da je Igor Pretnar uspešno prenesel Cankarjevo povest na filmsko platno. S pomočjo številne ekipe je ustvaril umetnino, ki je bomo veseli vsi Slovenci, prav gotovo pa bo imel film uspeh tudi izven meja naše ožje domovine, ker je tema filma internacionalna.

Film so prvikrat javno predvajali pretekli petek, 23. aprila, v Novem Sadu na zaključku tradicionalnih jugoslovanskih gledaliških prireditev »Sterijino Pozorje«. Prve vesti so navdušujoče, kajti občinstvo — sestavljeno v glavnem iz priznanih gledaliških in filmskih ljudi — je Idealista zelo ugodno sprejelo. Slovenska premiera je bila v ponedeljek, 26. aprila, v Ljubljani — predpremiera novega Pretnarjevega filma (za pedagoge za filmsko vzgojo, predstavnike kinematografov Gorenjske in predstavnike kulturnih skupnosti gorenjskih občin) v Kranju pa bo v četrtek, 29. aprila, ob 10. uri v kinu Center.

Kaj naj še zapišemo o filmu? Scenarij je režiserju Pretnarju pomagal pisati književnik Vitomil Zupan, direktor fotografije je bil Mile de Gleria, komponist spremne glasbe pa Bojan Adamič. Songe je napisal Ervin Fritz, poje pa jih Duša Počkajeva. Za scenografijo je poskrbel ing. arh. Mirko Lipužič, za kostume pa Alenka Bartlova. V glavni vlogi nastopa Radko Polič, ki je zelo prepričljivo upodobil Kačurja. Nekateri mu napovedujejo zlato »Areno« za moško vlogo na julijskem festivalu v Pulju. Zelo solidno so svoje vloge odigrali tudi vsi ostali — od Milene Zupančičeve, Dareta Ulage, Arnolda Tovornika do Berta Sotlarja, Steva Žigona, Marjete Gregoračeve, Janeza Albrehta in drugih.

In še na kratko o vsebini filma: Idealist je Martin Kačur, mlad učitelj, ki ga zaradi prosvetljevanja naroda kazensko premestijo v zakotno Zapolje. Takšna dejavnost je bila namreč na prelomu iz 19. v 20. stoletje v avstro-ogrski monarhiji nezaželena. Kačur se zaljubi v gosposko Minko, toda doživi bridko razočaranje. In ko navzlic opozorilom nadaljuje s svojim izobraževanjem ljudstva — skliče namreč zborovanje zaradi ustanovitve bralnega društva — se zborovanje sprevrže v pretep in Kačurja spet kazensko premestijo. V novi službi — še v bolj zakotni vasi Blatni dol — začne znova. Po porazu je sicer zagrenjen, toda zlomili ga niso. Znova se je pripravljen boriti za svoje ideale. Spozna in oženi se s Tončko, ki pa ga nima rada. V njem vidi le možnost, da se reši blatne vasi. Ko Kačur spet skuša sklicati zborovanje, naleti na odločno nasprotovanje župana in župnika. Zlomljen tudi zaradi razdora z ženo se preda pijači. V vinu utaplja svoja razočaranja.

Po dvajsetih letih nastopi v Sloveniji liberalizacija in do veljave pridejo ideje, za katere se je Kačur boril. Martin tega ne more razumeti in ko ga premestijo v lep trg Laze, se ne more vključiti v novo življenje. Nasprotno pa žena Tončka zaživi polno in veselo življenje. Kačur ne more razumeti ne nje ne kolegov — oportunistov, ki so obrnili plašč po vetru. Ko mu je vsega dovolj, glasno obračuna z njimi. S tem pa se prične njegov labodji spev. Ko mu umre še **najmlajši** sin Lojze, edini, ki ga je ljubil, se Kačur strt napoti stran od ljudi. V snežnem metežu omaga in za vedno obleži.

Film kot celota je prava umetnina in prav gotovo ne bo nikomur žal, ki si ga bo ogledal.

F. Mikec

Skupina jeseniških letalcev, ki je sodelovala v vasi Bloke na Notranjskem.

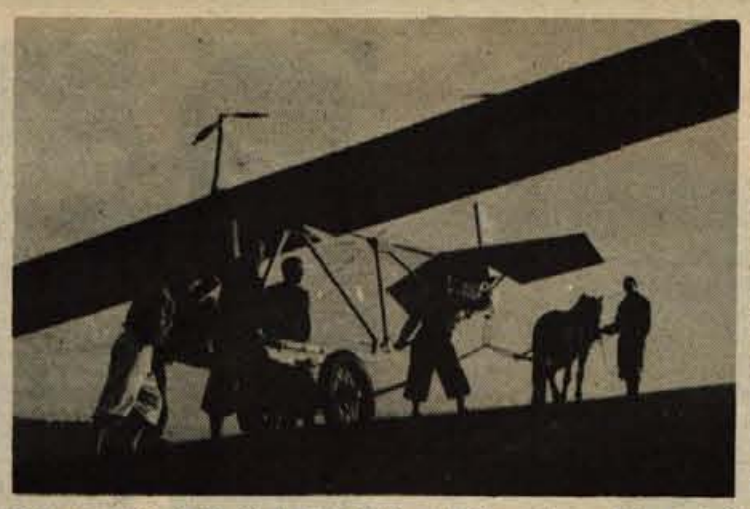

Transport letala iz Blokov na hrib na Notranjskem, kjer so dalj časa vadili tudi jeseniški letalci.

Prva večja nesreča Izidorja Ručigaja na Poljanah nad Jesenicami. Člani kluba poleg uničenega letala tipa Cegling.

Zgodovinski utrinki letalstva na Gorenjskem

Leteti, leteti kot ptica

70-letni Alojz Tratnik, zdaj upokojenec jeseniške Železarne se kot pionir letalstva na Gorenjskem spominja prvih začetkov – Zagon mladih, vnetih amaterjev-pilotov

Alojz Tratnik z Jesenic

Vse svoje življenje je zdaj 70-letni Alojz Tratnik, po rodu in po svojem trdnem prepričanju samo Savčan, doma iz Save v Podmežakli, posvetil delu v jeseniški Železarni in svojemu konjičku: letalstvu. Že v mladosti ga je zanimalo samo vse tisto, kar prinaša čas, kar čas da slutiti, vse tisto, ki je napredno.

NAJVIŠJA ČLANARINA ZA NAPREDEK

»Letalstvo na Gorenjskem se je začelo leta 1933,« pripoveduje Alojz Tratnik, »mene je pregovoril moj znanec, ki se je vrnil iz vojske. Beseda je dala besedo in zmenili smo se, da na Jesenicah ustanovimo Aero-klub vsi tisti, ki smo imeli veselje leteti. Domenili smo se tudi, da plačujemo visoko članarino, četudi smo vedeli, da je bila za razvoj našega letalstva vse premajhna. Bili smo idealisti in začeli smo iskati prostor, kjer bi delali. Tedaj smo začeli z jadralnim letalom CEGLING, preskrbel ga je pokojni Ručigaj, ki ga je dobil od neke nemške tovarne. Menil je, da je takšno letalo še najbolj primerno za vadbo in za začetek.

Letalo smo začeli graditi v Kurji vasi v majhni leseni baraki, čeprav smo ga sestavljati le morali zunaj ob lepem vremenu. Letalo je bilo veliko približno toliko: 14 metrov prek kril, dolgo pa je bilo malo več kot 9 metrov. V tem letalu sedi človek kot ptič na veji: nikjer nobene zaščite, privezan si na sedežu, krmilo je kot volan, v rokah si imel ‚kripelj' in če si ga pomaknil naprej, si letel proti zemlji in nasprotno: če si ga pomaknil nazaj, si se dvigal.

Ko smo letalo sestavili, smo se preselili na Poljane, kjer smo imeli obilo možnosti za letenje. Ko smo vadili na Poljanah ob sobotah in ob nedeljah, nismo pozabili tudi na to, da začnemo graditi novo letalo, boljše, vendar iste znamke. Z novim letalom smo leteli nad Blejsko Dobravo precej višje.

PONESREČEN POSKUSNI POLET

Dobro se še spominjam prvega poleta z novim letalom, poleta, ki ga je opravil naš najbolj izkušen pilot. Letala smo takrat spuščali v ‚fračo', zadaj je bila zapornica, od te pa je potekalo proti letalu v obliki črke V okoli šesto gumijastih nitk. Ta pletena gumijasta vrv je bila debela okoli 20 milimetrov in to smo vlekli. Letalo je imelo kljun, v katerega je bila vrv speljana. Na obe strani smo jo vlekli in ko je bila zadosti napeta, je zadnji odprl zapornico in letalo je zletelo kot iz »frače«. Vendar pa je bila na zadnjem delu okvara in letalo je začelo leteti proti zemlji in se vanjo zapičilo, pilot se je poškodoval. Kljub temu pa smo napravili nekaj fotografskih posnetkov in ko je bil naš najboljši pilot spet zdrav, smo se z vso vnemo lotili novega dela. Še bolj smo se trudili in hoteli pozabiti na nesrečo letala na Poljanah, letala, ki se je imenovalo PULEKS.

NEMCI UNIČIJO DELAVNICO

Ko smo potem nekaj časa vadili na Rodinah in v drugih krajih, smo postopoma začeli delati nov tip letala, imenovanega REIMIRZER. To letalo je imelo 16 metrov dolga krila, njegova oblika pa je spominjala na morskega psa. Pilot je bil

Prvi ustanovitelj Aero kluba Jesenice, zdaj že pokojni Izidor Ručigaj.

zaščiten s posebnim steklom, poleg sebe pa je že imel pomožno padalo. Vendar pa so v tem času vdrli Nemci in nam popolnoma uničili našo delavnico. Med NOB nismo leteli, po vojni pa smo se takoj zbrali in začeli z letenjem na praznem in idealnem plavškem travniku. Poleteli smo s hriba nad bolnico in s poleti nadaljevali tudi v Rodinah. Precej naših tovarišev je med vojno padlo, prišlo pa je nekaj novih, mladih in spet smo se zavzeli.

Blizu Rodin smo si postavili stavbo za zaščito letal in posamezne dele znosili na hrib nad Begunjami, kjer smo jih sestavili v letalo in izmenoma leteli. Z letali smo pristajali blizu Rodin in Lesc in prav tu smo ostali več let. Letala pa smo še vedno spuščali s ‚fračo', zato smo začeli razmišljati o motornem letalu.

USTANOVITELJI LETALIŠČA V LESCAH

Zavzemati smo se začeli, da bi v Lescah ustanovili letališče in želja se nam je uresničila in prav iz našega kluba smo dali pionirje sedanjega letališča v Lescah. Tam smo si umislili za vleko letal motorno ‚vitlo', ki smo si jo sposodili, razen tega smo imeli okoli 400 metrov žične vrvi, s pomočjo katere smo spuščali letala. Tako nam jih ni bilo potrebno vedno nositi na hrib nad Begunjami.

Kmalu so tudi drugi ljubitelji letalstva uvideli, da mislimo resno in pristopili so k nam. V tem času smo imeli v Lescah tudi precej hudo letalsko nesrečo, ko se je letalo razbilo zaradi vpadnega vetra nad Begunjščico. Žalosten dogodek, ko smo izgubili tovariša, je bil za nas precejšnja preizkušnja. Čeprav je Begunjščica komaj 1000 metrov nadmorske višine in čeprav vemo, da se do 2300 metrov višine še vedno topli vzgonski vetrovi, še vedno priporočam, da se letalci izogibajo letenja v zahodnih krajih, kamor le malokdaj posije sonce.

Po vojni smo v Lescah dobili zelo moderno letalo, ameriško letalo CESNA zaprtega tipa, »v katerem sede štirje in je kabina zaščitena pred vsakim motornim šumom.«

Jože Mrovlje

Ob 120. obletnici rojstva Nikole Tesle

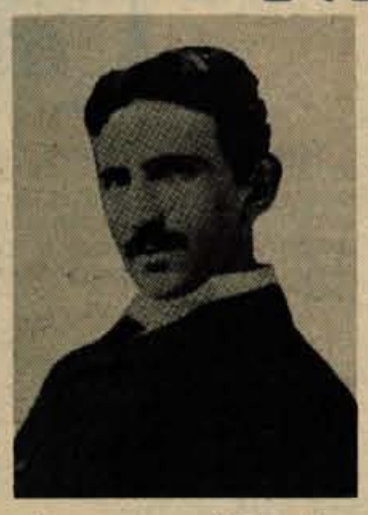

Letos bomo praznovali 120. obletnico rojstva enega največjih in najslavnejših mož naše domovine – Nikole Tesle – moža, ki ga resnično pozna ves znanstveni in tehnični svet. V elektrotehniškem svetu je ta mož vpisan med najznamenitejše osebnosti in pionirje te, za našo civilizacijo najpomembnejše tehniške panoge. V priznanje, ki ga je dobil žal šele pozno – po drugi svetovni vojni – uporablja ves svet po njem imenovano enoto T – Tesla, za gostoto magnetnega polja.

Ob tem spominu bo v Jugoslaviji organizirana dostojna proslava, pod visokim pokroviteljstvom predsednika SFR Jugoslavije Josipa Broza-Tita in v organizaciji najuglednejše jugoslovanske znanstvene institucije – Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti. Lik Nikole Tesle in njegova veličina zasluži tako dostojno proslavo in ne samo to, dolžni smo tudi, da ga ob takem dogodku spoznamo z vsemi Jugoslovani in v njih zbudimo ponos.

Nikola Tesla je bil genij s kreativnim darom in vizionar – daljnovidec. Samo na področju več faznih sistemov, električnih motorjev generatorjev in razdelitvi ter prenosa električne energije je izdal več kot 40 patentov, ko je bil star 31 let. Kot daljnovidec je živel v viziji razvoja civilizacije, kateremu je hotel prispevati s svojimi izumi. Živel je za boljši in srečnejši svet, kjer zakon denarja ne bi bil edini in zadnji. S to vizijo in s svojim genijem za znanost in tehniko, je Tesla prehiteval svoj čas in v marsičem tudi naš.

V skrajno zmaterializiranem okolju, v katerem je ustvarjal, v ZDA, je bil eden izmed redkih borcev humanistov, ki je obsojal izkoriščanje izumov zgolj za ustvarjanje dobičkov, namesto da služijo blaginji vsega človeštva. Ta njegov znanstveni humanizem bo letos njegova druga domovina – Združene države Amerike, ob proslavljanju 200-letnice ameriške države, proslavljala tudi 120. obletnico rojstva Nikole Tesle.

Nikola Tesla je bil rojen 10. 7. 1856 v Smiljanu pri Gospiću v družini pravoslavnega duhovnika Milutina Tesle. Osnovno šolo in nižjo gimnazijo je zaključil v Gospiću, maturo na realki pa je opravil v Karlovcu. Šele 4 leta kasneje je pričel s študijem elektrotehnike na Visoki tehniški šoli v Gradcu. Vzrok za to prekinitev je bilo zdravljenje zaradi kolere, ki je takrat izbruhnila v Liki. Čeprav je oče zahteval, naj se ne vrne v okuženo Liko, ga je domov prignalo domotožje. V času zdravljenja in okrevanja je z veliko voljo do življenja in študijem tehnike in jezikov premagal bolezen. Študij elektrotehnike je zaključil leta 1879.

Že kot študent je spoznal takratno nebogljenost elektrotehnike, ki zaradi okornih enosmernih dinam in nizkih napetosti ni mogla preskrbovati z energijo – predvsem za razsvetljavo – večjih okolišev od manjših stanovanjskih naselij.

Prvo svojo zaposlitev je našel v Budimpešti, kot tehniški risar v Telegrafskem uradu ogrske vlade. Tu je februarja 1882. leta odkril vrtilno magnetno polje kot osnovo za delovanje večfaznih generatorjev in motorjev. Ker mu v takratnem okolju ni bilo mogoče opraviti poskusov, so mu prijatelji svetovali, naj gre v Francijo ali Nemčijo. Naslednje leto je res odšel v Pariz, kjer se je zaposlil pri ameriškem podjetju Edison Co. Julija 1883. leta je v Strassburgu že demonstriral prvi motor za izmenični tok brez kolektorja. Ta uresničitev svojega izuma ga je pripeljala v Ameriko, kjer si je Tesla nadejal najti več možnosti za njegovo praktično izkoriščanje. Kakor se vedno dogaja pri takratnih podjetjih ni našel razumevanja, da bi vložili denar za materialno izkoriščanje njegovega izuma. Zato je sam ustanovil podjetje za izdelavo električnih obločnih svetilk, ki naj bi mu dalo potrebna sredstva. Izgradil si je svoj laboratorij in v njem so se rodili številni izumi v zvezi s praktično uporabo izmeničnega toka za proizvodnjo in prenos električne energije te za elektromotorske pogone. Ti uspehe je kronal zgodovinski dogodek, ko je začel 15. 4. 1895 delovati prvi agregat za izmenični tok na slapovih reke Niagare, ki je dajal energijo prvemu velikemu potrošniku – tovarni aluminija. Novembra naslednjega leta je bila tam zgrajena celotna elektrarna in istočasno je bil dan v obratovanje prvi in najdaljši takratni daljnovod na svetu, daljnovod v 35 km oddaljeni Buffalo.

Po uspešni uresničitvi svojih izumov in z odprodajo patentnih pravic podjetju Westinghouse si je Nikola Tesla pridobil sredstva za raziskovanje na drugih, takrat še bolj daljnosežnih področjih elektrotehnike – področjih visokih frekvenc. Prve praktično uporabo visokofrekvenčnih tokov je Tesla nakazal v zvezi z uporabo luminiscenčnih izvorov svetlobe, kar naj bi tedaj nadomestilo slabo svetlečo in energijsko požrešno Edisonovo žarnico z žarečo ogljeno nitko.

Še bolj znan je Teslin prispevek k razvoju prenašanja energije na daljavo, bodisi za prenos energije kakšne take ali informacij – radiotelegrafije. V zadnjem letu prejšnjega stoletja je že opravljal poskuse z radio-oddajno postajo z močjo 200 kW s pomočjo katere je bilo moč prenašati telegrafske signale iz Colorada v New York. Že pred tem pa je prijavil patent za vodenje ladij in vozil na daljavo, kar je bila takrat vizija današnje tehnike daljinskega vodenja vesoljskih raket in avtomatizacije.

Za svoje zasluge se mu je Amerika oddolžila šele, ko je bil star 60 let, ko je prejel ameriško Edisonovo odlikovanje. V času njegovega življenja mu je pred drugo svetovno vojno dala naša domovina tri priznanja. Leta 1926 je postal častni doktor tehničnih ved Univerze v Beogradu, istega leta je dobil tudi naziv častnega doktorja univerze v Zagrebu, leta 1937 pa je bil izvoljen za rednega člana Akademije za naravoslovne vede v Beogradu. Ni torej naključje, da je ravno Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti prevzela organizacijo njegove proslave.

Nikola Tesla je umrl med drugo svetovno vojno 7. 1. 1943. v New Yorku, njegove upepeljene posmrtne ostanke pa čuva muzej Nikole Tesle v Beogradu.

Franc Vršnak, dipl. ing.

Mercator

Potrošnike obveščamo, da bodo v ponedeljek, 3. maja, od 7. do 11. ure odprte naslednje tri prodajalne: **SP Blagovnica Cankarjeva 1, Tržič**
SP 17 Bistrica (Deteljica)
in prodajalna 24 Pristava

Vsem delovnim ljudem, cenjenim kupcem čestitamo za praznik dela in se še naprej priporočamo za nakup v naših prodajalnah v Tržiču in Kranju

SAJ JE VENDAR ŽE POMLAD . . .

»Saj je vendar že pomlad in snega ni več tod okoli,« je vzkliknila Marija Frlicova iz Vinharij v Poljanski dolini, ko so jo na invalidskem vozičku prepeljali pred hišo. »Letos sploh še nisem bila zunaj,« je dejala, »je burja tako močno pihala.« In je govorila in se smejala in stiskala roko zdaj enemu, zdaj drugemu. »In vse je že zeleno, in sonce je toplo. In veter je gorak. Res je že pomlad. Bom še malo zunaj ostala . . .«

To je prvi droben vtis z obiska pri težkih invalidih v Poljanski dolini. Obiskali so jih predstavniki škofjeloškega društva telesnih invalidov: predsednica Poldka Blažičeva, tajnik Boris Potočnik, Lado Blažič, ki sta se jim pridružila tudi učenca osnovne šole Cvetko Golar s Trate Ciril Novak in Andrej Mrak. Škofjeloško društvo invalidov ima namreč tudi okrog 60 članov, ki so težki invalidi in so večina priklenjeni na postelje in invalidske vozičke. Zato se ne morejo udeleževati srečanj, ki jih pripravlja društvo. Vendar pri društvu niso pozabili nanje. Vse težke invalide vsaj enkrat letno obiščejo in jih obdarijo. Darila zanje prispevajo škofjeloške delovne organizacije. Prizadevni člani društva, ki vse svoje delo opravljajo zastonj, se potrudijo do slehernega svojega člana, pa če živi v še tako odmaknjenem kraju. Lani pa so pripravili celo srečanje težkih invalidov na Vodiški planini.

Na obisku pri Francu Dolinarju v Gorenji vasi.

Predsednica škofjeloškega društva invalidov Poldka Blažičeva izroča darilo Mariji Frlicovi iz Vinharij.

Oddaljen svet pred domačim pragom

Pri Mariji Frlicovi sem bila prvič pred petimi leti. Takrat smo se nanamenili, da jo obiščemo kot avtorico številnih zapisov v rubriki Naši kraji in ljudje. Takrat še nisem vedela, da je 60- letna žena iz poljanskih hribov že od dvajsetega leta gluha in skoraj prav toliko let priklenjena na invalidski voziček. Čeprav je vse njeno življenje in gibanje omejeno na ozko, s pohištvom natrpano kamrico v bratovi hiši v Vinharjih, si je ta žena, ki ni nikdar hodila v »šole«, z vztrajnostjo, izredno voljo in prav gotovo z nadčloveškim pogumom, uspela razviti duha in kljub osamljenosti in tišini ter visokim letom zadržati izredno bistrost. Kot sem že omenila, je še pred nekaj leti pisala za naš časopis o običajih v poljanskih hribih. Pisala je lahko zgolj po spominu, o tistem, kar je doživljala, spoznala in slišala kot mlado dekle, takrat, ko je bila še zdrava. Zgolj iz knjig, popolnoma sama, se je naučila esperanta in to tako dobro, da se v tem mednarodnem jeziku dopisuje s prijatelji, člani esperantskih društev po vsem svetu. In celo prevaja.

Zanjo bi težko zapisali, da je uboga. Njeno življenje je kljub izredno težkim razmeram v katerih živi, izredno bogato. Tako bogato kot je lahko le življenje ljudi, ki se ne vdajo v usodo, temveč se z njo spoprimejo. Pa vendar vsemu le ni kos. Čeprav prek pisem spoznava tako rekoč ves svet, čeprav ji časopisi prinašajo novice od vsepovsod, ji je svet pred domačim pragom hudo, hudo oddaljen. Invalidskega vozička namreč ne more spraviti čez visok prag kmečke hiše.

Hiška, hlevček in tri sestre

V Zadobju, vasi nad Todražem, oddaljeni približno pet kilometrov od Gorenje vasi, smo obiskali sestre Bradeško: Mici, Marjanco in Ano, ki skrbi za prvi dve. Mici ima 57 let in je že vse od rojstva priklenjena na posteljo. Drobno telesce, ki se iz dojenčka nikdar ni razvilo v otroka in dekle. Le umsko se je razvila in je zato njena nesreča še večja. Marjanca ima 52 let in je od rojstva gluha in skoraj slepa. Dokler so bili živi starši, so skrbeli zanju starši, potem pa se je vrnila domov sestra Ana. Sedaj ima 54 let in že 30 let skrbi za sestri in je tudi njuna skrbnica. Dobivajo 1300 dinarjev socialne pomoči in vse tri so zdravstveno zavarovane. Ana pa tudi pokojninsko in bo drugo leto dobila nekaj pokojnine.

Ana Bradeškova iz Zadobja že več kot dvajset let skrbi za sestri.

Hiše, v kateri živijo, leži na jasi sredi gozda, na krpi čistine velike 42 arov. Hiša je pravzaprav hišica, saj je v njej prostora, da se dva komaj obrneta. Tako v veži, ki je bila nekdaj črna kuhinja, v kamri, ki je sedaj kuhinja in je v njej tudi Mickina posteljica in hiša, v kateri imajo shranjeno vse, kar potrebujejo za življenje. Prav tako majhen je tudi hlevček, v katerem meketajo koze, pa kozolec in steljnik. Vse pa že hudo, hudo slabo, načeto in razpokano. Trhlo, da je morala letos Ana, ko je padal sneg, ves čas z grabljami hoditi okrog streh in ga grabiti dol.

Ko jih pobaram, če bi se preselile iz te pušče, kjer imajo do najbližjega soseda več kot deset minut hoda in morajo po mleko, kadar ga ni doma, tudi po pol ure daleč, vse tri odkimavajo. »Ne to pa ne! Tu smo vajene in tu bomo ostale.« V dom ostarelih ne bi šle za nobeno ceno. V tej hiši pa najbrž tudi ne bodo mogle več dolgo ostati. Pa takoj pripovedujejo, da so že večkrat prosile krajevno skupnost Lučine, da bi jim zgradili novo hišo in jim tako pomagali. »Pa nočejo«, pravijo. »Za nas se nihče ne briga. Le dobri ljudje iz Ljubljane, pa iz doline, ki prinesejo obleko, pa sladkor in kavo ali celo vino za čaj.«

Okrog hiše se podi 5 psov. Lajajo na vso moč, kot bi skušali zaščititi gospodarice pred obiskovalci. »Moramo jih imeti«, so rekle, »ker smo na samoti. Ljudje so hudobni in radi ponagajajo. Pred časom so nam zastrupili kozo. Kar tako, da so ponagajali, ker smo same ženske in se ne moremo braniti.«

Iz brigade v posteljo

Osemnajst let je bilo Filipu Krmelju iz Gorenje Dobrave, ko je odšel v brigado. Tam se je pri reševanju prijatelja iz narasle reke tako močno prehladil, da je hudo zbolel, dobil vnetje možganske skorje in je po več operacijah ohromel. In ker je bil še vajenec, ni bil še nikjer zaposlen, nima pravice niti do bolezninе niti do invalidske pokojnine. Zanj skrbi mati, ki pa je tudi skoraj slepa in od starosti oslabela. Najraje je sam in se ne mara z nikomer pogovarjati, najmanj pa z obiskovalci, ki jih ne pozna. Pred časom je še kam šel, sedaj pa je celo prag previsoka ovira za njegove noge. Zato je doma in pospravlja. Svojo sobo, kopalnico, hodnik.

Smeh na bolniški postelji

Popolno nasprotje molčečega Filipa je Franc Dolinar iz Gorenje vasi. Triintrideset let mu je in je težak srčni bolnik. Pri trinajstih letih je zbolel za srčno revmo in od takrat naprej ni več zdrav. Bolezen se je celo tako poslabšala, da skoraj ne more več hoditi. »Jedel sem pred kratkim še pri mizi«, pripoveduje in se ob tem smeje, kot bi bil najbolj zdrav pod soncem, »sedaj pa že tega ne morem več. Kar tukaj pri postelji mi je oče naredil poličko. »Sicer pravi, da mu zdravniki priporočajo gibanje, da bi si krepil srce, vendar on meni, da mu gibanje ne dene dobro. Prav tako mu zdravila povzročajo slabost.

Franc živi pri očetu in materi. Ne dobiva niti socialne pomoči niti invalidnine, čeprav s starši ne živijo lahko. Oče ima le 1200 dinarjev pokojnine in krpo zemlje. Zato mora oče, čeprav je že krepko v letih, še vedno zgrabiti za oblič, da zasluži kakšen dinar.

Čeprav je še mlad pa ne more nikamor in je največ na postelji, France pravi, da mu ni dolgčas. »Malo berem, največ pa se ukvarjam za malo nečakinjo, ki je tudi moja najboljša prijateljica.«

Moška roka skrbi za gospodinjstvo

V Puštalu pri Škoflji Loki smo obiskali Ano Mastnak. 76 let ji je in je že več let na bolniški postelji. To pot je bil doma tudi mož, ki se je letos upokojil in tako lahko skrbi za ženo. »Pri prejšnjih obiskih,« je povedala Poldka Blažičeva, »je bila Ana vedno sama doma.« In ko se pogovarjamo z možem, zvemo, da je tudi on invalid, da težko hodi, vendar mora delati. Mora skrbeti za ženo, kuhati, prati, skrbeti za hišo in vrt. Nič ne toži, kot da bi tako moralo biti. Povprašam ga, če se je mogoče pri njih kdaj oglasila socialna delavka, saj je njegova pokojnina hudo skromna in tudi stanovanje je slabo. Ali pa kdo od Rdečega križa. Odkima in pravi da ne. Da imajo najbrž na »socialni« preveč drugega, bolj nujnega dela. Bo že sam poskrbel ze ženo, saj je vendar to njegova dolžnost. Ob tem pa pozabi omeniti, da je tudi on bolan in invalid.

Besedilo: L. Bogataj
Fotografije: F. Perdan

Dom sester Bradeško iz Zadobja.

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

triglav

Ne onesnažujte narave z odvrženim papirjem!
Uporabljajte naše žepne robce!

Bled 76 Bled 76 Bled 76

Murkini predlogi za dopustne dni

Če kdaj, potem se v maju začnemo resneje odločati za kraje, kjer bomo preživeli svoj letni dopust; oziramo se po izložbah, kje bi našli kaj primerne garderobe ali pa potrebščin za kampiranje, če priznavamo le tak način preživljanja dopusta ali pa so nas zanj pravkar navdušili znanci. Morda je stara oprema že dotrajala, morda ji je potrebno dodati le kaj novega, kar na taborjenju že nekaj sezon pogrešamo, pa smo se že odločili, da gremo letos kompletno opremljeni; skratka, prav ta pravi trenutek si je izbralo trgovsko podjetje Murka iz Lesc, ki že peto leto zapored v maju organizira na Bledu razstavo in prodajo pohištva in ostale opreme.

Letošnja prireditev bo kot običajno v blejski Festivalni dvorani od 8. do 23. maja vsak dan tudi ob nedeljah, in sicer od 10. do 19. ure. Bolj kot kdajkoli poprej bo letošnja razstava povezana s turizmom: v Murki so mislili tako na tiste, ki se bodo spet ali na novo priključili množici dopustnikov pod platnenimi strehami, ali pa si bodo utrgali eden ali dva »vikend« dopustna dneva ali pa bodo sploh najprijetneje nabirali novih moči kar na domačem balkonu ali vrtu. Vse za takšno poletno potepanje daleč ali blizu doma bodo obiskovalci razstave Bled 76 lahko našli v predprostoru Festivalne dvorane. Tu bo razstavljena vsa oprema za bivanje pod platneno streho, od gorilnikov, posode, blazin, stolov, ležalnikov, mizic in druge opreme domače in tuje proizvodnje. Vsa oprema bo seveda tudi naprodaj. Za prijetno posedanje na vrtu, terasi ali balkonu so potrebne vrtne garniture; zato bo tu na ogled več vrst vrtnih garnitur, pa še ležalne mreže in drugo.

Vse več ljudi se pri nas posebno v turističnih krajih znanih ali manj znanih ukvarja z oddajanjem sob turistom. Prav na to dejavnost je mislilo trgovsko podjetje Murka in pripravilo v veliki dvorani po zamisli svojih arhitektov več predlogov za opremo turističnih sob. To bodo predlogi za enoposteljne ali dvoposteljne sobe z opremo, kot jo zahteva sodoben turizem: oprema bo taka, da jo zmore vsak žep, pa tudi drugačna, boljša, če bomo gostom hoteli ponuditi kaj več. Seveda pa se oprema turistične sobe ne razlikuje dosti od opreme samske sobe, zato bo tu na razstavi nekaj tudi za vse, ki bomo opremljali le samske sobe. Seveda ni nujno, da se s posameznim predlogom popolnoma strinjamo, izbira je pač odvisna od vsakega posameznika, njegovih želja in potreb.

V veliki dvorani bo razstavljeno tudi pohištvo in ostala oprema, in sicer najnovejše spalnice in dnevne sobe naših znanih tovarn pohištva, kot so Meblo, Brest, Marles, Garant iz Polzele in drugih. Da pa bo izbira na razstavi in prodaji Bled 76 res popolna, pa bo tu tudi oddelek z gospodinjskimi stroji kot so hladilniki, hladilne skrinje, pralni stroji, štedilniki in pa oddelek z dekorativnim blagom kot so zavese, preproge, posteljna konfekcija, odeje in drugo.

V Murki so se torej potrudili: v tem predsezonskem času predlagajo, da izlet na vedno lepi in privlačni Bled izkoristimo še z ogledom razstave Bled 76 v Festivalni dvorani, če pa bomo kaj razstavljenega tudi kupovali, skoraj ni treba še posebej omenjati že znanih storitev, ki jih Murka pri tem nudi – potrošniški kredit do 30.000 din ter dostavo in montažo na dom.

Zanimiva turistična in naravoslovna prireditev v Tržiču

Mednarodna razstava mineralov že četrtič

Tržič – Pripravljalni odbor pri Turističnem društvu Tržič bo organiziral v nedeljo, 9. maja, na osnovni šoli v Bistrici pri Tržiču pod pokroviteljstvom občinske skupščine Tržič in Fakultete za naravoslovje in tehnologijo iz Ljubljane 4. mednarodno razstavo mineralov. Prireditev je edina te vrste v Jugoslaviji in je letos tudi uvrščena v mednarodni koledar tovrstnih prireditev.

Prireditev ne bo zgolj razstava, temveč tudi sejem in priložnost za prikaz obdelave mineralov, kamnov, polžlahtnih kovin in zlatarskih izdelkov. Z razstavo bosta združena tudi prikazovanje filmov o nahajališčih, lepotah in uporabnosti mineralov in posvetovanje strokovnjakov s tega področja.

Za tržiško prireditev vlada veliko zanimanje. Odbor je sprejemal prijave še pred uradnim izidom razpisa. Tako bomo v nedeljo, 9. maja, v Tržiču srečali najbolj znane domače in tuje zbiralce mineralov. Predstavili se bodo tudi rudniki Mežica, Bor in Trepča, Prirodoslovni muzej in Geološki zavod iz Ljubljane, enaki ustanovi iz Beograda in Skopja ter Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo. Še posebno zanimiva pa utegne biti predstavitev Zlatarne iz Celja in zbiralcev ter oblikovalcev biserov ter mineralov iz Majdanpeka, Prizrena in Ohrida. Opozoriti velja, da so nam malo znane rudnine vedno bolj redke. Pri strojnih kopih v rudnikih se rade spregledajo in uničijo.

Organizatorji bodo pripravili prireditev kar se da dobro. Pri tem jim pomagajo razen pokroviteljev tudi tržiške organizacije združenega dela in organizacije ter ustanove, ki bodo sodelovale na razstavi.

Tržiška odločitev za tako prireditev ni brez osnove. V Podljubelju je bil nekdaj rudnik, pa tudi sicer je tržiška okolica geološko zanimiva. Najdbe iz tega konca Gorenjske, posebno pa v Dolini nad Tržičem, so razstavljene v številnih znanih svetovnih muzejih. K rasti razstave pomaga tudi pobratenje s Ste Marie aux Minesom, kjer je bil nekdaj prav tako rudnik in se je razmahnilo živahno zbiranje mineralov.

J. Košnjek

mali oglasi • mali oglasi

Mali oglas lahko oddaste pri naši maloglasni službi pri GLASU v Kranju in na vseh poštah na Gorenjskem. Cena malega oglasa je 20 din za 10 besed, vsaka nadaljnja beseda pa stane 3 din. Prav tako lahko oddajate osmrtnice in zahvale. Po želji te objavljamo za dodatnih 60 din tudi s fotografijo. Naročniki imajo pri malih oglasih, osmrtnicah in zahvalah 25 % popust. Letna naročnina znaša 140 din, polletna 70 din. Vse informacije dobite na telefon številka 21-190.

prodam

Prodam KOKOŠI nesnice. Zadraga 18, Duplje 2493

Prodam rdeče okrasne ČEŠMINE, lahko tudi za živo mejo. Telefon 21-000 2572

Prodam 3000 kg SENA in OREHE. Podobnik, Hobovše 14, Gorenja vas nad Škofjo Loko 2682

Prodam 1000 kg SENA in OTAVE. Bernik, Puštal 95, Škofja Loka

Prodam bočno KOSILNICO za traktor pasquali. Podhom 34, Zgornje Gorje 2684

Prodam MOTOR za čoln TOMOS 4. Pevc, Cesta talcev 6, Škofja Loka. telefon 60-754 2685

Prodam nekaj kub. m prvovrstnih suhih smrekovih DESK 25 in 50 mm. Naslov v oglasnem oddelku Škofja Loka 2686

Prodam semenski KROMPIR igor. Srednje Bitnje 40 2687

Prodam dva voza SENA. Kocjančič, Krnica, Zgornje Gorje 2688

Ugodno prodam dnevno sobo FLORIDA. Markelj, Gregorčičeva 6, telefon 75-932 2689

Prodam PUNTE in BANKINE, električno stikalno URO in LONEC za perilo. Jezerska c. 42 a, Kranj

Prodam dobro ohranjeno kosilnico BCS. Tenetiše 13, Golnik

Prodam KROMPIR desire, primeren tudi za seme. Čirčiče 36, Kranj 2691

Prodam DIVAN, enodelno VESLO, prednji AMORTIZER za NSU – nov. Knez Milan, Šempetrska 48, Kranj 2692

Prodam trajnožareč ŠTEDILNIK Gorenje. Vodopivčeva 10, Kranj

Prodam semenski KROMPIR igor. Čirčiče 34 2694

Prodam STEDILNIK küppersbusch in otroško POSTELJICO z vložkom. Naklo 132 2695

Prodam 80-litrski HLADILNIK še v garanciji in 4000 kg SENA, DETELJE. Šlibar, Selca 11 2696

Prodam PIŠKE nesnice in PETELINČKE za zakol. Cesta na Belo 31, Kokrica, Kranj 2697

Prodam semenski in krmilni KROMPIR desire in igor po ugodni ceni. Velesovo 6 2698

KLEPARSKE STROJE za krivljenje in zaokroženje pločevine, dobro ohranjene, zaradi prenehanja obrti ugodno prodam. Kranj, Staneta Žagarja 5, telefon 24-608 2699

Prodam mlado KRAVO. Ljubljanska 33, Radovljica 2700

Prodam desni nerjaveč ŠTEDILNIK, VRATA za krušno peč, 3000 kosov strešne OPEKE špičak. Fujan Marjan, Hraše 5, Smlednik 2701

Ugodno prodam DNEVNO SOBO z dvema kavčema. Interesente prosim, da se lahko zglase vsak dan od 17. do 19. ure na naslov: Trojarjeva 26, Stražišče, Kranj 2702

Zaščitite kožo z DROGESAN MLEKOM ZA SONČENJE Kozmetika Šinkovec Kranj, Prešernova ul. 19.

Prodam PRAŠIČA, 120 kg težkega. Olševek 7, Preddvor 2703

Prodam 500 kg semenskega in jedilnega KROMPIRJA. Voglje 72 2704

Prodam dva PRAŠIČA po 140 kg težka za zakol. Zg. Brnik 60, Cerklje 2705

Prodam smrekove in borove PLOHE in DESKE. Pšata 20, Cerklje 2706

Prodam šest tednov stare PRAŠIČKE. Šenturska gora 8, Cerklje 2707

Prodam dva rabljena KAMINA. Martinjak, Komenda n. h., 33/22 2708

Prodam šest tednov stare PRAŠIČKE. Šenturska gora 21, Cerklje 2709

Prodam dva ZAJCA za zakol ali za pleme. Glinje 13, Cerklje 2710

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. – Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. – Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 – Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelek 21-194. – Naročnina: letna 140 din, polletna 70 din, cena za 1 številko 2 dinarja. – Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Prodam mesnatega, 150 kg težkega PRAŠIČA za zakol. Glinje 12, Cerklje 2711

Prodam tri mesece staro TELIČKO, čisto frizijko. Praprotna polica 29, Cerklje 2712

Prodam PRAŠIČKE, 6 tednov stare, in PONY EXPRES. Lahovče 52, Cerklje 2681

Prodam eno leto starega BIKCA. Rebernik Ivan, Šenturska gora 24, Cerklje 2713

VELETRGOVINA »ŽIVILA« KRANJ, TOZD Veleprodaja Kranj, razpisuje licitacijo za prodajo stroja BIPACK 2000. Izklicna cena je 135.000,00 din. Licitacija bo v petek, 30. 4. 1976, ob 12. uri v Pakirnici Naklo. 2716

Prodam zrezano SENO, semenski KROMPIR igor in borove PLOHE. Jeglič, Podbrezje 86 2715

Prodam dva mestnata PRAŠIČA za zakol. Struževo 7 2716

Zaradi selitve ugodno prodam POHIŠTVO za dnevno sobo. Dereta Rebeka, Podljubelj 104, nasproti trgovine. 2717

PSA, nemškega ovčarja z rodovnikom, starega 1 leto, delno dresiranega prodam. Naslov v oglasnem oddelku ali telefon 24-368 2718

Prodam KRAVO z mlekom. Kranjska 18, Radovljica 2719

Prodam dva PUJSKA – bikona, od 30 do 40 kg. Zg. Brnik 28 2720

Prodam SLAMOREZNICO s puhalnikom ULTRA, obračalnik, pajk. Nasovče 25, Komenda 2721

dežurni veterinarji

OD. 30. APRILA DO 7. MAJA 1976:
VEHOVEC Srečko, dipl. vet., Kranj, Stošičeva 3, tel. 22-405 za občino Kranj;
VODOPIVEC Davorin, dipl. vet., Gorenja vas 186, tel. 68-310 za občino Škofja Loka;
VIDIC Franc, dipl. vet., Jesenice, Kosova 9, tel. 81-288 za občini Radovljica in Jesenice.
Centralna dežurna služba tel. 25-779 Kranj.

Prodam semenski KROMPIR igor in desire v bližini Kranja, po 4 din. Naslov v oglasnem oddelku. 2722

Prodam OBRAČALNIK HAUBLITZ, dobro ohranjen, za BCS kosilnico. Babni vrt 5, Golnik 2723

Prodajamo razno POHIŠTVO, primerno za vikende. Ogled v soboto od 15. ure dalje in nedeljo dopoldne, 1. in 2. maja. Šenturska gora 24, Cerklje 2724

Prodam novo, po naročilu izdelano SEDEŽNO GARNITURO. Bajželj, C. 1. maja 71, Kranj 2725

Prodam STEYER 18, zelo dobro ohranjen, s kosilnico. Verje 50, Medvode 2726

GARAŽNA VRATA, nova, hrastova, prodam. Zabret Janez, Bobovek 4, Kranj 2727

Železno CISTERNO, trikubično in BOJLER, 100-litrski, kombiniran, prodam. Ponudbe pod »Poceni« 2728

Prodam ŠIVALNI STROJ MIRNA za 2500 din. Telefon 25-022, popoldan. 2729

Prodam KRAVO tik pred telitvijo. Lom – Grahovše 1 2730

Prodam KRAVO, težko, mlado, brejo, simentalko, tudi menjam za lahko. Močnik, Medvode 83 pri Elektrarni 2731

Prodam mlado KRAVO, ki bo junija tretjič telila. Predoslje 86 2732

Prodam 15 novih BETONSKIH STEBROV za kozolec in STROJ za strešno OPEKO folc z modeli. Vopovlje 5, Cerklje 2733

Prodam mlado KRAVO po teletu. Šušteršič, Sora 23, Medvode 2734

Prodam KRAVO z 8 litri mleka. Senično 20, Križe 2735

Poceni prodam OTROŠKO POSTELJICO. Majer Olga, Ljubljanska 1, Kranj 2736

Prodam KRAVO, dobro mlekarico, 5 mesecev brejo. Sr. Bela 31 2737

Prodam KOSILNICO AGRIJA. Ravnikar Janez, Križna gora 2, Šk. Loka 2738

PELARGONIJE – avstrijske bršljinke prodamo v Šenčurju, Kranjska 25 2739

Prodam KRAVO pred telitvijo. Krmelj, Ovsiše 28, Podnart 2940

Prodam skoraj čisto novo termoakumulacijsko PEČ, 4-fazno. Naslov v oglasnem oddelku. 2741

Prodamo ŠKOTSKEGA OVČARJA z rodovnikom, družini, ki bi ga imela rada. Hvala Rudi, Šorlijeva 5, Kranj 2742

Prodam lepo nemško OVČARKO, staro 8 mesecev. Šenčur, Štefetova 8 2743

Prodam KONJA, ročno KOSILNICO, motorno gnojnično ČRPALKO. Prebačevo 27, Kranj 2744

Prodam PRAŠIČE 40 do 50 kg. Nova vas 15, Preddvor 2745

Prodam dobro ohranjeno motorno KOSILNICO AEBI 10 z rezervnim motorjem ter obračalnikom, zgrabljalnikom, primerno za hribovit teren. Praproše 1, Podnart 2746

Prodam KOSILNICO BCS z voziškom. Grčar Franc, Dragomelj 23, Domžale 2747

Prodam štiri mesece brejo TELICO. Ljubno 5 2748

Po ugodni ceni prodam dobro ohranjen KLAVIR in otroško POSTELJICO. Naslov v oglasnem oddelku. 2749

Prodam PUHALNIK TAJFUN. Jekovec, Zg. Bela 51 2750

kupim

Kupim KRAVO za zakol. Binkelj 18, Škofja Loka 2774

vozila

Kupim AMI ali SPAČKA, delno na ček. Naslov v oglasnem oddelku. 2751

Prodam novo tovorno PRIKOLICO za osebni avto. Hribar Franc, Šobčeva 14, Lesce, telefon 74-013 2752

Prodam STROJ z menjalnikom, generalno obnovljen za fiat 125 PZ ali fiat 1300 in nekaj delov od karoserije fiata 125 PZ. Ramovš Franc, Kranj, Mladinska 1, pri kino Centru 2753

Poceni prodam FIAT 1100 v voznem stanju. Vodopivčeva 10, Kranj 2754

Prodam ZASTAVO 750. Vilfan, Srednje Bitnje 29, Žabnica 2755

Prodam VW 1200, letnik 1961, po delih. Paklec Jože, 64275 Begunje št. 125 2756

Ugodno prodam ZASTAVO 750, registrirano do januarja 1977. Letence 11, Golnik 2757

Prodam MOPED, dobro ohranjen, in ZIDARSKI ODER. Pipanova 18, Šenčur 2758

Prodam VW 1200, starejši letnik z generalno. Jereb, Lučine 6, Gorenja vas 2759

Prodam ŠKODO 1000 MB, letnik 1966, v voznem stanju, celo ali po delih. Markež Lovro, Jesenice, Cankarjeva 13 2760

Prodam MOPED PUSCH skuter. Poklukar, Zg. Gorje 67 2761

Prodam ŠKODO po delih. Suha 30, Kranj 2762

Prodam tovorno PRIKOLICO za osebni avto, nosilnosti do 1000 kg z naletno zavoro. Jalen, Huje 23, Kranj 2763

Prodam PRINC NSU 1200 C, letnik 1970. Dimitrijevič Miodrag, Planina 5, stan. 3. Ogled od 15. do 18. ure vsak dan. 2764

Prodam ali zamenjam DKW F 102, pet tisoč po generalni, registriran do 22. aprila 1977, za ZASTAVO 750. Galetova 27, Kokrica, Kranj 2765

Prodam KDW F 11 v voznem stanju, registriran za celo leto. Muravec Andrej, Hafnarjeva 13, Stražišče 2766

FIAT 750, letnik 1969, registriran do decembra t. l. Mihevc, Kebetova 7, poleg vrtca Janina 2767

Prodam dva PONY EXPRESA avtomatik. Urbanc Marjan, Benedikova 2 A, Kranj 2768

MOPED TOMOS AVTOMATIK ugodno prodam. Ogled in informacije: stanovanje 5/II, Gradnikova 69, Radovljica (iso-span bloki) 2769

Po delih prodam ZASTAVO 750. Gartnar Rudi, Breg ob Kokri 18, Preddvor 2770

Prodam AMI 8, letnik 1971, prevoženih 60.000 km. Marjan Ručigaj, Titova 4 a, 64270 Jesenice 2771

Skoraj nov MOPED in singer ŠIVALNI STROJ prodam za 4500 din. Lesce, Blejska c. 1 2772

Prodam STROJ za zastavo 750 in druge dele. Smledniška 112 2773

stanovanja

GARSONJERO ali ENOSOBNO STANOVANJE v Kranju ali bližnji okolici iščem pod nujno. Plačilo po dogovoru. Nada Dolinšek, Tavčarjeva 15, Kranj

Za čas od 29. 5. do 8. 6. 1976 vzamemo v najem komfortno trosobno STANOVANJE na območju Kranja. Ponudbe s pogoji pošljite na VELEBIT, OOUR, inozemna zastupstva, 41000 Zagreb, Babukićeva 3 a, tovariš Rihtar. 2775

Iščem neopremljeno SOBO v Kranju. Naslov v oglas. oddelku 2776

posesti

HIŠO – novo, kompletno opremljeno, z urejenim vrtom v Kranju, dam v najem za dobo od 1 do 3 let. Informacije po telefonu 324-968 Ljubljana dopoldan ali popoldan od 16. ure dalje na tel. 22-016 Kranj 2592

Prodam enostanovanjsko HIŠO, takoj vseljivo, v okolici Tržiča. Naslov v oglasnem oddelku. 2777

V Kranju ali bližnji okolici kupim vrstno ali manjšo HIŠO, lahko še v gradnji. Ponudbe pod »Manjša hiša« 2778

Cesta JLA 6/I nebotičnik

PROJEKTIVNO PODJETJE KRANJ

Izdeluje načrte za vse vrste visokih in nizkih gradenj. Razpolaga z načrti tipskih projektov stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij.

NOVO HIŠO z vrtom, primerno tudi za vikend, prodam v Bohinjski Bistrici, Rožna 8 2779

V PREDDVORU pri Kranju prodam takoj GRADBENO PARCELO (ca. 700 kv. m) – komunalno urejeno (asfalt, voda, elektrika). Ponudbe na Glas Kranj pod šifro »Pohitimo« 2780

Takoj vseljivo trosobno STANOVANJE s centralnim ogrevanjem prodam v naselju Vodovodnega stolpa. Ponudbe pod »Gotovina« 2781

zaposlitve

V delovno razmerje sprejmemo MESARJA. Mesarija MARINŠEK, Naklo 2534

VAJENKO-ca za ženska in moška oblačila po meri sprejme takoj KROJAŠTVO – MALI, Letence 4, Golnik 2594

Sprejmem dva VAJENCA za mizarsko obrt. MIZARSTVO, Ovsenik Alojz, Kranj, Jezerska c. 108 c. 2670

OBRTNIK BITIČ ASLAN sprejme vsa ZIDARSKA DELA. Pokopališka 15, Kokrica, Kranj 2782

najdeno

Zatekel se je rjav, srednje velik PES s temno liso preko repa, navajen avtomobila. Dobi se: Šinkovec Jože, Visoko 85 2795

čestitke

K uspešno opravljeni diplomi za ing. kemijske tehnologije čestitajo JOŽETU OŠTREKU iz Kranja. Starša, sestra Vera in stric Josip iz Zagreba 2796

obvestila

GRADITELJI: Z dostavo na dom vam preskrbim vseh vrst ZIDNE OPEKE Ljubljanskih opekarn. Vse informacije vam daje ANDREJ SMOLEJ, Kranj, Oprešnikova 15, (na Klancu). Pišite, pridem na dom. Telefon 25-579 1386

S STROJNIM ČIŠČENJEM vrnem preprogam in talnim oblogam čistočo in svežino barv. Kličite, pridem na dom. Telefon 26-912 2096

ROLETE: lesene, plastične in žaluzije naročite pri ŠPILER-jevih, Radovljica, Gradnikova 9, telefon št. 75-610 2417

OBLAČIMO GUMBE. Delamo dvodelne KOPALKE po meri. Se priporoča »MIRA«, Titov trg 24/I 2598

Pred vašim letnim dopustom se še lahko naučite družabnih plesov. Vpišite se na tečaj PLESNIH VAJ ZA ZAČETNIKE, ki je ob sredah in petkih ob 18.30 ali samo ob nedeljah ob 9. uri. Delavski dom v Kranju.

ZŠAM TRŽIČ bo organiziral tečaj za D kat. in tovornjake E kat. za voznike motornih vozil, ki imajo pogoje. Predavanja bodo ob petkih in sobotah od 17. do 20. ure, ob nedeljah od 8. do 11. ure s pričetkom v petek, 14. maja.. Informacije daje in prijave sprejema Jože Goričan Ročevnica 35, Tržič 279

Obveščamo, da je odprta na lepi razgledni točki na GMAJNICI v Komendi nova GOSTILNA. Postreženi boste z dobro kapljico in domačimi jedili. Priporočamo se za obisk. Obenem pa čestitamo za praznik dela 1. maj. 279

Svet Krajevne skupnosti Preddvor obvešča krajane, da je rok 10 let že davno pretekel in poziva vse zainteresirane, da poskrbijo za prenos svojcev oziroma nagrobnikov na novo pokopališče do 30. 5. 1976. Po tem roku se bo začel urejati park na starem pokopališču. Krajevna skupnost Preddvor 279

Gostilna »PRI SLAVCU« v ZALEM LOGU zaradi adaptacije ZAPRTA do 15. 5. 1976 279

Cenjene lovce in druge uporabnike preparatorskih del obveščam, da do nadaljnjega ne sprejemam živali v delo. Šink Franc, preparater Sp. Besnica 279

prireditve

OO ZSMS MEDVODE vabi na MLADINSKE PLESE, ki so vsako soboto od 18. do 23. ure v disco klubu Medvode, poleg kegljišča 204

V soboto, 1. maja, ob 20. uri prireja OO ZSMS LJUBNO, MLADINSKI PLES v domu PARTIZAN v Ljubnem. Igra ansambel MANUAL. Vabljeni! 278

KUD DRAŽGOŠE priredi v soboto, 1. 5. 1976, ob 20. uri v Dražgošah VELIKO PRVOMAJSKO VESELICO. Igrajo FANTJE IZ SELŠKE DOLINE. Vabljeni! 278

GASILSKO DRUŠTVO PREDOSLJE prireja 1. 5. 1976, ob 19. uri VESELICO v kulturnem domu. Igra ansambel KORALI. 278

KUD PREŽIHOV VORANC ZALOG vabi na PROSLAVO, ki bo v petek, 30. 4. 1976, ob 19. uri v dvorani šole v ZALOGU. Po proslavi PLES. Igra ansambel TRGOVCI 278

MA OTALEŽ nad CERKNEM priredi v soboto, 1. maja, ob 20. uri VESELICO. Igra ansambel JEVŠEK. 278

MA POLJANE priredi v nedeljo, 2. maja, ob 18. uri v počastitev praznika VELIKO VESELICO. Prireditev ob vsakem vremenu. Igra ansambel JEVŠEK. 278

MA SKARUČNA prireja v nedeljo, 2. maja, ob 18. uri prazniški PLES. Igrajo TURISTI. 278

HOTEL POŠTA JESENICE prireja v soboto, 1. maja, in ponedeljek, 3. maja, PLES. Igrajo TURISTI. V nedeljo, 2. maja, ob 20. uri igra ansambel RENUAR. 278

Komunalno podjetje Tržič

razpisuje javno licitacijo naslednjih vozil:

avto TAM 4,5 tone, izklicna cena 20.000 din

avto kombi zastava v nevoznem stanju izklicna cena 5000 din

za v petek, 30. aprila 1976, ob 8. uri v upravi podjetja Pristava 80.

NOVOST ZA VAŠE LASE

»Verjemite ali ne, toda tudi male, nove tehnična naprava vas lahko osreči, če z njo lahko spreminjate vaš videz – urejate pričesko, skrajšate lase in ste bolj moderni. Z njim lahko odstranjujete dlake na vseh delih telesa in se sploh ne poškodete! Resnično zanimivo, kaj vse vam lahko prinese sprememba vaše zunanjosti . . .«
Tako in še obširneje reklamira neki tuj proizvajalec glavnik za striženje.

Mi pa imamo naš TRIMER in nov, specialni model praktičnega glavnika za striženje, ki ga imajo radi pri svojem delu tudi profesionalci. Pri tem se lahko uporabijo vse vrste britvic in enostavno jih je zamenjati.

Glavnik za striženje ni hit, reklama ali moda. TRIMER pomeni prihranek denarja in časa, praktičnost, vašo stalno urejenost – in ne samo takrat, ko pridete od frizerja.
Naši modeli so konstrukcija več tovrstnih glavnikov svetovne proizvodnje in postali so stalen spremljevalec sodobnega človeka za vzdrževanje higiene las in telesa.
Za svoj proizvod dajemo garancijo. Če se vam glavnik pokvari, dobite brezplačno novega, pa naj se vam je poškodoval kakorkoli.

Pošljite nam vaš naslov in dobili boste 2 TRIMER glavnika in najnovejšo TRIMER metalno značko z registrsko številko. Ob prejemu plačate 54 din.

Pišite na naslov: TRIMER 41001 Zagreb pp 692 Obrtna delavnica Ivan Stanković Boškovićeva 40

ZAHVALA

Ob smrti naše dobre mame, babice, prababice, sestre in tete

Frančiške Taler

se iskreno zahvaljujemo vsem znancem, prijateljem, sostanovalcem in sodelavcem za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Zahvaljujemo se dr. Hriberniku za zdravljenje, gospodu župniku za lep cerkveni obred in izrečene besede ob grobu.

Vsem iskrena hvala.

Žalujoči: hčerka Štefka, sin Peter z družinama, brat, sestra in drugo sorodstvo.

Kranj, 28. aprila 1976

ZAHVALA

Ob prerani smrti ljubega moža in brata

Franca Debeljaka

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje, poklonili vence in cvetje. Posebna zahvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, sodelavcem PTT iz Škofje Loke za izrečene poslovilne besede in g. župniku za pogrebni obred ter vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Anica, brata Matevž in Zdravko z družinama, sestre Ivana, Frančiška, Zofija, Štefka, Milica z družinami, Mari in ostalo sorodstvo.

Delnice, 28. aprila 1976

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega sina, brata, nečaka

Janeza-Ivota Dolharja

se iskreno zahvaljujemo vsem, zlasti sorodnikom in sosedom, ki so nam v teh težkih trenutkih pomagali, nas tolažili, nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo njegovim sodelavcem, sindikalni organizaciji za izkazano pomoč ter govorniku za poslovilne besede. Zahvaljujemo se tudi vsem pevcem za zapete žalostinke in gospodu župniku za ganljive besede in opravljeni pogrebni obred.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: mama, oče, sestra, brata in ostalo sorodstvo.

Predoslje, Suha, Duplje, Sodražica, Stožice, 23. aprila 1976

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dobre sestre in tete

Marije Pfajfar

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom in znancem za podarjeno cvetje, dobrim sosedom iz Lajš in Kališ za pomoč ter vsem, ki ste nam izrekli sožalje, se poslovili od nje na domu in jo spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoča brata in sestre z družinami.

Kališe, 28. aprila 1976

nesreče

Trčil v tovornjak

V petek, 23. aprila, ob 10.30 se je na magistralni cesti pri Drulovki pripetila prometna nezgoda zaradi nepravilnega prehitevanja. Voznik osebnega avtomobila Savo Simeunovič (roj. 1935) iz Ljubljane je peljal od Kranja proti Jeprci. Ko je prehiteval tovorni avtomobil s prikolico, je iz nasprotne smeri pripeljal voznik tovornjaka Karel Kralj (roj. 1943). Med prehitevanjem je Simeunovičev avtomobil začelo zanašati na mokri cesti, avtomobil je obrnilo za 90 stopinj, tako da je bočno priletel v Kraljev avtomobil. Voznik Simeunovič je bil v nesreči hudo ranjen in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico, škode na vozilih pa je za 40.000 din.

Izsiljeval prednost

V soboto, 24. aprila, ob 18.40 se je v Kranju na Jezerski cesti pripetila prometna nezgoda zaradi izsiljevanja prednosti. Voznik osebnega avtomobila Brane Podgoršek (roj. 1954) iz Vodic je pripeljal po Kurirski cesti in v križišču zapeljal na prednostno Jezersko cesto prav tedaj, ko je po njej pripeljal voznik osebnega avtomobila Franc Šušteršič (roj. 1911) iz Kranja. V trčenju je bil ranjen voznik Podgoršek, prav tako pa tudi njegov sopotnik Peter Barle iz Kranja. Škode na avtomobilih je za 25.000 din.

Nezgoda na mostu

V petek, 23. aprila, ob 21. uri se je na lokalni cesti v Sr. Bitnjah pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Milan Markovič (roj. 1935) iz Kranja je peljal od Škofje Loke proti Kranju. Na ravnem delu je nenadoma zapeljal v desno s ceste in trčil v drevo, od tu pa je avtomobil odbilo še v drugo drevo. Voznik je bil v trčenju le laže ranjen, sopotnica Meta Gersič iz Ljubljane pa je dobila pretres možganov. Škode na vozilu je za 50.000 din.

Nenadoma v levo

V nedeljo, 25. aprila, ob 18.30 se je na Poljanski cesti v Škofji Loki pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Alojz Bučar (roj. 1939) iz Škofje Loke je na Poljanski cesti pri hiši 11 nenadoma zavil v levo, prav ko je iz nasprotne smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Justin Tomaž (roj. 1931) iz Žirov. V trčenju je bila sopotnica v Bučarjevem avtomobilu Pavla Krajnik iz Škofje Loke ranjena in so jo prepeljali v bolnišnico. Na avtomobilih pa je škode za 20.000 din.

Prehiteval v ovinku

V nedeljo, 25. aprila, ob 13. uri, se je na regionalni cesti med Boh. Bistrico in vasjo Savica pripetila prometna nezgoda zaradi nepravilnega prehitevanja. Voznik osebnega avtomobila Jože Justin (roj. 1947) z Bleda je v desnem nepreglednem ovinku prehiteval osebni avtomobil, ki ga je vozil Andrej Tancar (roj. 1956) iz Stare Fužine. Zaradi prevelike hitrosti voznik Justin ovinka ni mogel zvoziti, zavozil je v pobočje na levi strani ceste, pri tem pa je avtomobil zasukalo za 180 stopinj. Zaradi tega je iz avtomobila padel sopotnik Anton Markizeti (roj. 1947) iz Boh. Bistrice; ranjenega so prepeljali v jeseniško bolnišnico. Na avtomobilu je škode za 8000 din.

L. M.

Kazen za bančni rop

Senat okrožnega sodišča v Kranju je pretekli teden obsodil Stanislava Ledererja, 42-letnega nezaposlenega ključavničarja z Golnika na 10 let strogega zapora, Dušana Ajdiča, 25-letnega glasbenika brez zaposlitve, tudi z Golnika pa na devet let strogega zapora; Lederer in Ajdič sta 29. januarja letos oropala slovensko Posojilnico v Borovljah in odnesla 26.961 avstrijskih šilingov.

Rop sta Lederer in Ajdič načrtovala kar precej dolgo, saj se Ajdič, ki je na sodišču iskreno in na široko opisal svoje sodelovanje z Ledererjem, spominja, da sta tak pogovor načela že sredi lanskega poletja, nato pa sta bila skupaj vsaj petnajstkrat v Borovljah, da sta si vse kar najbolje ogledala in se pripravila za dejanje. Pobudnik je bil pravzaprav Lederer, čeprav je sam takšno iniciativo zanikal. Lederer je tudi najbolj poznal Borovlje, saj je v bližini nekaj časa bil tudi zaposlen. V Avstrijo je kasneje hodil tudi zato, da je urejal zadeve okoli svoje prometne nesreče. Še pred 29. januarjem sta Ajdič in Lederer že hodila v Borovlje opremljena z dvema nenasajenima kladivoma in čakala primeren trenutek, da bi prišla do denarja. Ajdič je povedal, da nekako sploh ni bil zagret za vso zadevo in sploh ni mislil, da bo kaj iz tega. Šele na dan ropa je uvidel, kot je sam povedal, da gre zares.

Lederer si je že prejšnji dan izposodil avtomobil znamke škoda in sta se z Ajdičem odpeljala v Borovlje; vendar pa je bila v Posojilnici v času, ki sta si ga izbrala, neka stranka, zato sta si premislila in se vrnila. Naslednji dan si je Lederer spet s pretvezo, da v Avstriji svojih zadev še ni opravil, ponovno izposodil avto in spet sta prišla oborožena s kladivi čez mejo. Dopoldne je Lederer zamenjal nekaj denarja v Posojilnici, nato pa sta čas do 11. ure prebila v Celovcu v neki gostilni. Malo pred 12. uro sta bila spet v Borovljah. Lederer je zamenjal v Posojilnici nekaj šilingov v dinarje, nato pa odšel ven in gledal, kako bo Ajdič opravil, za kar sta se bila zmenila. Ajdič naj bi namreč s kladivom »opravil« z uslužbencem Posojilnice, nakar naj bi »stopil v akcijo« Lederer. Ajdič je spraševal uslužbenca, če lahko kupi forinte, zato se je ta pozanimal po telefonu za tečaj menjave. Ko se je na pol obrnil od Ajdiča, ga je ta začel s kladivom tolči po glavi. Uslužbenec Posojilnice Johan Uschnig se je po 21 udarcih s kladivom po glavi zgrudil in obležal v krvi. Ta trenutek je čakal Lederer, ki je skozi steklo opazoval dogajanje v notranjosti: skočil je noter, pograbil iz najbližjega predala šop denarja, kasneje so ugotovili, da je bilo 26.961 šilingov, nato pa sta stekla. Lederer se je vrnil domov sam z avtomobilom, Ajdič pa z vlakom. Naslednji dan sta nekaj denarja zamenjala v dinarje; Ajdič je od plena, ki naj bi ga sicer delila na pol, dobil 2700 din, ostali denar pa je Lederer kot trdi, doma v kopanici v strahu, da ga ne bi odkrili, zažgal. Oba pa so kljub temu izredno hitro odkrili ob sodelovanju avstrijske žandarmerije in UJV Kranj.

Pri odmeri kazni za to hudo dejanje je pri prvoobtoženemu Stanislavu Ledererju sodišče upoštevalo, da je bil pobudnik ropa, da je bilo dejanje načrtovano dlje časa, med olajšilnimi okolnostmi pa je sodišče našlo le njegovo slabo zdravstveno stanje in pa to, da ima družino. Pri odmeri kazni za Ajdiča pa je sodišče med drugim upoštevalo, da je še mlad in da je iskreno priznal dejanje. Poleg dolge zaporne kazni je sodišče izreklo tudi ukrep odvzema pridobljene premoženjske koristi, in sicer mora Lederer vrniti 4500 din, Ajdič pa 3300 din.

L. M.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, ata, brata, starega ata in strica

Gabrijela Marklja

Križovega ata

se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, dobrim sosedom in vaščanom. Iskrena hvala vsem selškim pevcem, duhovščini, govornikoma Furlanu in Basaju, dr. Rešku za dolgotrajno zdravljenje. Hvala ZB Selca, Iskra Železniki, Čevljarni Ratitovec, Gledališkemu ateljeju SNG Ljubljana, IMP TOZD Dvigalo Ljubljana za poklonjene vence in cvetje.

Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Cirila, sin Gabrijel, hčerke Marija, Betka, Rezka in Tončka z družinami, brat Janez, sestri Lucija in Tončka.

Kališe, Železniki, Ljubljana, Selca, 28. aprila 1976

ZAHVALA

Ob izgubi dobre žene

Marije Peternelj

roj. Pegam

se zahvaljujem vsem sorodnikom in znancem, posebno še dobrim sosedom. Zahvaljujem se za izražena sožalja, podarjene vence in cvetje. Hvala vsem, ki ste se poslovili od nje na domu in jo spremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala g. župniku, zvonarjem in pevcem.

Žalujoči mož Franc

Zg. Besnica, 30. aprila 1976

OBLETNICA

Minilo je leto dni, odkar je prenehalo biti utrujeno srce, polno dobrote in volje do življenja, mojemu možu in našemu očetu

Janezu Vrhovniku

p. d. Murnovemu atu iz Šenčurja

V našem domu, v katerem je bila tvoja ljubezen, skrb in toplina, je sedaj le bolečina, solze in spoznanje, da ti nikoli več ne bomo mogli povedati, kako zelo nam je hudo in da te naš dom vsak dan bolj pogreša.

Vsem, ki se ga spominjate, iskrena hvala.

Neutolažljivi: žena Marija, hčerki Ani in Mari z družinama ter Štefka

Šenčur, 26. aprila 1976

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je po težki in dolgi bolezni zapustila naša ljubljena mama, stara mama, babica in sestra

Marija Bremšak

Mlinarjeva mama iz Podreče

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za darovane vence in cvetje, izrečena sožalja, za številno slovo ob mrtvaškem odru. Zahvaljujemo se pevcem Gorenjci za tako lepo zapete žalostinke, častiti duhovščini, g. dekanu iz Kranja, župniku Antonu Hostniku in kaplanu Mate Jožetu iz Smlednika za tako lepo opravljen pogrebni obred. Zahvaljujemo se še vsem in vsakemu posebej, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti.

Vsem, ki ste karkoli storili naši ljubi mami dobrega v njenem življenju, srčna hvala.

Žalujoči: sinova Ivan in Francelj z družinama, hčerke Justina, Anica in Olga z družinami, brat Miha, sestra Frančiška in ostalo sorodstvo.

Podreča, Zapoge, Trboje, Hrastje, Medvode, Breg, Valburga, 28. aprila 1976

Z »okrogle mize o košarki«

Letos na Gorenjskem 920 košarkarjev

KRANJ – Jugoslovanska košarka je v zadnjih letih s hitrimi koraki napredovala v eno od vodilnih velesil na svetu in v Evropi. Z osvojitvijo naslova svetovnih prvakov v Ljubljani in lanskega najboljšega v Evropi se je še bolj dvignila kvalitetna raven celotne moške jugoslovanske košarke. Pri vsem tem pa imamo z moštvi, ki tekmujejo v naši prvi zvezni ligi, eno od najmočnejših lig na starem kontinentu. Vsa ta moštva pa so odličen porok za še boljši nadaljnji dvig kvalitetne ravni. Pa še dejstvo, da je tudi druga liga med boljšimi v državnem merilu, nam še bolj podkrepi, da se za košarko pri nas ni treba bati, saj s svojo atraktivnostjo privablja v dvorane, telovadnice in na igrišča vedno več košarkarskih privržencev.

Imamo dokaj močno slovensko ligo, v kateri nas zastopata tudi dva gorenjska predstavnika: Jesenice in kranjski Triglav. Vsi uspehi jugoslovanske košarke so prav gotovo tesno povezani s slovensko in gorenjsko.

Tudi gorenjske občine so se odločile, ko je košarka prišla v prvo slovensko prioriteto, da tudi one dajo svoj »pečat« k tej naši odločitvi. Prav na Gorenjskem je košarka ena od najbolj množičnih športov. Kot smo že omenili, imamo v slovenski moški ligi Jesenice in Triglav. Košarkarice loškega Kroja so igrale v letošnji sezoni v prvi zvezni ligi, Jeseničanke so bile večkratne republiške prvakinje, pionirske vrste Žirov so že pet let med najboljšimi v državi, mladinci Triglava pa v Sloveniji.

Če pa pogledamo še povečano dejavnost in število članstva v zadnjih treh letih – leta 1974 je bilo na Gorenjskem 250 registriranih igralcev z 11 ekipami v 24 kategorijah, lani že 620 članov z 19 moštvi v 60 kategorijah, letos pa jih je že 980 z 21 vrstami v 78 kategorijah – je to še en podatek več za resno delo z vsemi košarkarskimi vrstami od članov, članic, mladincev in mladink ter pionirjev in pionirk.

Kako še bolj dvigniti gorenjsko kvalitetno košarkarsko raven in kaj bo le-tej prinesla prva prednostna razvrstitev, smo se pogovarjali s košarkarskimi delavci iz Žirov, Škofje Loke, z Jesenic in iz Kranja na naši uredniški »okrogli košarkarski mizi«. Slišali smo dosti dobrih predlogov, posamezniki pa so »brez dlake na jeziku« govorili za še boljši dvig igre pod koši.

Brane Dežman – trener moške ekipe Triglava: **»Osnovo imamo, saj iz košarkarske šole na kranjskih osemletkah črpamo igralski kader. Premalo je le trenerjev, ki bi s temi nadarjenimi košarkarskimi nadebudneži delali naprej. Kako jih spraviti v sam vrh? Organizirati moramo tri dobra članska gorenjska moštva, ki nas bodo zastopala v elitni slovenski ligi. Smernice torej imamo, treba bo le pametno delati, drugače vsi naši nadaljnji načrti lahko splavajo po vodi.«**

Janez Nastran – TKS Škofja Loka: **»Vsi pravijo, da se bodo tekmovanja z novimi sistemi pocenila. Vsi pa vemo, da do tega ne bo prišlo. Program je dober, samo kdo bo vse to financiral. Treba bo res organizirati medobčinske koordinacijske komisije, da bodo bdele nad doslednim izvajanjem vsega tega. Če tega ne bo, ne vem, kaj bo. Prva prioriteta nam mora prinesti vsaj nekaj. V prvi vrsti pa objekte, da bomo lahko delali v vsaj normalnih pogojih. Menim, da naj bi se kvalitetni gorenjski kader zbiral v Kranju, republiški pa v Ljubljani. Edini problem, ki ga vidim pri tem, pa je, da bodo neposredni financerji-delavci v vseh občinah hoteli videti res dobra košarkarska srečanja. Drugače bodo tudi oni vzdignili svoj glas.«**

Vinko Rotar – KK Jesenice: **»Naše železarsko mesto že več let vzgaja odlične igralce. Imeli smo vedno dobro generacijo, ki pa je žal pozneje odšla in grela klopi pri ljubljanski Olimpiji. Na Jesenicah delamo amatersko, vendar sta še vedno v ospredju hokej in smučanje. Kaj bomo gledali pri nas, bodo odločali delavci. Z delom po šolah je začel profesionalni trener. V članskem moštvu imamo šestnajst igralcev. In če nas bodo spet zapustili ključni igralci, kot se je to dogajalo že doslej, bom prvi, ki bo prenehal delati.«**

Miha Govekar – KK Kladivar Žiri: **»Problem, ki nas tare, je v zimski vadbi, saj ravno v tem času nimamo svojega prostora. Igralce in igralke je namreč treba vzgajati vse leto. Centri naj bi bili v Loki, Kranju in na Jesenicah in če se le-to ne bo rešilo, se bomo spet vrteli v začaranem krogu. Kvaliteta na Gorenjskem vsekakor je, toda treba se bo v okviru regij dogovoriti o enotnem načinu treniranja. Če igralec na primer prestopi v drug klub, kar se bo to sedaj dogajalo, preide spet na drug način vadbe kot pa jo je imel v dosedanjem matičnem klubu.«**

Mojmir Faganel – predstavnik ZTKO Radovljica: **»V Radovljici je bilo dosti govora proti košarki v prvo prioriteto. Toda morali smo se sprijazniti tudi z njo. Problem je pri nas v premajhnem številu strokovnega kadra. In če bi ga imeli, bi bili lahko med pionirji v samem vrhu slovenske košarke, saj nam bi bil košarkarski športni razred porok za to. Delamo sicer po šolah, toda center o nadaljnji usmeritvi naj bi bil le eden.«**

Janez Palovšnik – KK Triglav: **»Naše izkušnje s povezavami s šolami so se pokazale uspešne. Strokovni kadri so, le najti moramo skupni jezik še z ostalimi klubi na Gorenjskem. Če ga bomo našli, tudi ostali klubi ne bodo ostali brez igralcev. Gorenjci pa smo pri tem le preozki. Prevečkrat skoraj ves denar vlagamo v članska moštva, za ostale pa nato ostane bore malo.«**

Boris Čajič – KK Kroj: **»Prioriteta naj bi prinesla močne košarkarske centre. V loški občini, ki združuje Žiri – Železniki – Loka, ne bomo mogli imeti vsega. Tu sta še močni panogi rokometa in smučanja. Na primer v Loki imamo v eni telovadnici za enajst ekip le po uro časa za treninge. Pa še s financami smo na tesnem, saj so na primer dekleta že naprej obsojene, da s preskromnimi sredstvi ne morejo več nadaljevati srečanj v prvi zvezni ligi. Kot na Jesenicah delamo na čisti amaterski bazi, saj za svoje delo ne dobimo, razen uspehov, nič drugega.«**

Iztok Klavora – komisija za košarko pri KK Triglav: **»Še sedaj ne vemo, kje smo in kaj nam bo prinesla prednostna uvrstitev. Ali bo to boljše financiranje ekip ali kaj drugega. Pustimo torej času svoje.«**

Peter Didič – TKS Kranj: **»Prepričan sem, da bo prioriteta prinesla koristne spremembe. Toda šlo bo postopoma, tako da bo zdajšnja generacija potegnila krajšo roko. Pri tem bo prav gotovo največji stimulans, da se Triglav uvrsti v drugo zvezno ligo in da zapostavljeno žensko košarko spet dvignemo iz že tako predolgih sušnih let.«**

Igor Slavec – glavni urednik ČP Glas: **»Prišel je čas, in če bo res tako kot je zamišljeno, da se klubaštvo neha. Vseeno je, kje so gorenjski košarkarski centri. Moštvo, ki bo tako sestavljeno, naj ne bo ne loški, jeseniški in ne kranjski, temveč gorenjski. Kvaliteta je, toda glede financiranja le-tega pa naj bo domena vseh občin.«**

Kot je razvidno, kvalitetna košarka na Gorenjskem torej je. Imamo močno zaledje igralcev, ki ga črpamo iz vrst šolskih športnih društev, pri katerih je zanimanje za košarko na zavidanja vredni višini. Napredek se je pokazal že iz leta 1974 naprej. Imamo medobčinsko košarkarsko zvezo za Gorenjsko, ki so jo ustanovili lani in za katero je samoupravni sporazum podpisalo kar osemnajst gorenjskih klubov. Le-ta pa ne more že v prvem letu delati čudežev, potrebna ji je namreč pomoč vseh. Imamo vnete košarkarske delavce in mladi strokovni trenerski, sodniški in organizacijski kader.

Za »okroglo mizo« D. Humer
Slike: J. Zaplotnik

Naše košarkarske »okrogle« mize so se udeležili: Vinko Rotar (KK Jesenice), Milan Čadež in Boris Bogataj (oba MKZ za Gorenjsko) ter Iztok Klavora (KK Triglav).

V zanimivem pogovoru o gorenjski košarki so sodelovali: Marko Šorli in Janez Palovšnik (oba KK Triglav), Polde Podlogar in Rudi Hlebec (oba KK Sava) ter Miha Govekar (KK Kladivar – Žiri).

Za »okroglo« mizo sta bila tudi Ločana Janez Nastran in Boris Čajič, Peter Didič (TKS Kranj) ter naš glavni urednik Igor Slavec in športni sodelavec Dušan Humer.

Naslov Kranjski gori

Pred dnevi so v Kranjski gori nastopile ekipe starejših pionirk na področnem prvenstvu v okviru letošnjega pionirskega košarkarskega festivala. Nastopilo je osem ekip, po dve iz škofjeloške, kranjske in jeseniške občine ter po ena ekipa iz tržiške in radovljiške občine. S prikazano igro mladih košarkaric smo lahko povsem zadovoljni, saj smo v obeh dnevih tekmovanja lahko spremljali zanimivo in borbeno igro najmlajših pod koši kranjskogorske šolske dvorane. Največ so pokazale košarkarice iz Žirov, Kranjske gore in Cerkelj, ki so povsem zasluženo tudi zasedle prva tri mesta in si s tem priborile pravico nastopa v polfinalnem tekmovanju. Ob vsem pa je treba pohvaliti tudi zelo dobro organizacijo tekmovanja, ki ga je organiziralo ŠSD OŠ Kranjska gora.

Izidi tekmovanj: L. Seljak : P. Kavčič 23:24 (12:5), Kr. gora : Kokrškega odreda 45:14 (23:8), P. Kavčič : Kokrškega odreda 56:3 (34:0), Kr. gora : L. Seljak 40:15 (25:15), Kokrškega odreda : L. Seljak 3:38 (0:20), Kr. gora: P. Kavčič 47:16 (27:9), D. Jenko : Žiri 13:40 (5:15), P. Voranc : A. T. Linhart 34:9 (14:6), Žiri : A. T. Linhart 82:7 (31:5), D. Jenko : P. Voranc 37:28 (17:16), Žiri : P. Voranc 41:18 (21:8), A. T. Linhart : D. Jenko 11:70 (4:43).

Finale: A. T. Linhart : Kokrškega odreda 14:12 (6:4), L. Seljak : P. Voranc 30:19 (12:13), P. Kavčič : D. Jenko 36:40 (17:24), Kr. gora : Žiri 35:30 (22:10).

Vrstni red: 1. OŠ Kr. gora, 2. OŠ Žiri, 3. OŠ Davorin Jenko Cerklje, 4. OŠ Peter Kavčič Š. Loka, 5. OŠ Lucijan Seljak Kranj, 6. OŠ Prežihov Voranc Jesenice, 7. OŠ A. T. Linhart Radovljica, 8. OŠ Kokrškega odreda Križe.

B. Bogataj

Z gorenjskega šahovskega prvenstva osnovnih šol v Križah. – Foto: A. Vengar

Gorenjska šahovska prvenstva pionirjev

Križe – Tu je bilo ekipno in posamezno prvenstvo pionirjev v šahu. Igrali so v prostorih osnovne šole v Križah. Najprej so bila na sporedu ekipna tekmovanja v vseh kategorijah, nato pa še posamična. Najboljši trije pionirji in dve pionirki v vsaki konkurenci so se uvrstili na republiško prvenstvo.

Rezultati – ekipno: st. pionirji: 1. OŠ P. Kavčič Šk. Loka 11,5, 2. OŠ S. Jenko Kranj 11,5, 3. OŠ Žirovnica 8; **ml. pionirji:** 1. OŠ F. S. Finžgar Lesce 4,5, 2. OŠ P. Voranc Jesenice 4, 3. OŠ S. Žagar Kranj 3,5; **st. pionirke:** 1. OŠ S. Žagar Lipnica 7, 2. OŠ S. Mlakar Šenčur 5, 3. OŠ Žirovnica 0; **ml. pionirke:** 1. OŠ. P. Voranc Jesenice 5,5, 2. OŠ S. Mlakar Šenčur 3,5, 3. OŠ S. Žagar Lipnica 3; vse prvouvrščene ekipe so se uvrstile na slovensko prvenstvo.

Posamezno – st. pionirji: 1. Štefan Vreček (S. Mlakar) 7, 2. Damjan Pavlin (S. Jenko) 7, 3. Franc Rodman (Žirovnica) 6,5; **ml. pionirji:** 1. Janez Zupan (J. B. Tito) 5, 2. Vinko Toman (Žirovnica) 5, 3. Marjan Jazbec (P. Voranc) 4,5; **st. pionirke:** 1. Simona Borštar (Križe) 7, 2. Zvonka Kavčič (S. Žagar Lipnica) 5, 3. Nadja Zupan (S. Žagar Lipnica) 4; **ml. pionirke:** 1. Bojana Jenko (P. Voranc) 4, 2. Irma Jerala (S. Mlakar) 3, 3. Doris Jeklič (P. Voranc) 2.

L. Mazi

Nagradni turnir v Lescah

Šahovsko društvo Lesce bo za prvomajsko praznovanje priredilo v sredo, 5. maja, ob 17. uri v prostorih družbenega centra v Lescah odprt nagradni hitropotezni turnir.

Tretje mesto

Preteklo nedeljo je bilo v Zagorju 16. hitropotezno šahovsko mladinsko republiško prvenstvo in 2. republiško prvenstvo mladink.

Med 79 mladinci je Mencinger (Lesce) zavzel 6. mesto, 8. mesto pa sta si razdelila Mazi in Deželak. Med 21 mladinkami pa je Majda Kirn osvojila odlično 3. mesto.

L. M.

Druga zmaga Krvavca

KRANJ – Tudi trinajsto kolo v prvi gorenjski rokometni ligi nam ni postreglo z razburljivimi izidi. Vsa srečanja so se namreč končala po načrtu, le cerkljanski Krvavec je doma osvojil drugi par prvenstvenih točk, vodilni Gorenjski sejem pa je bil uspešen v Besnici.

STORŽIČ : TRŽIČ B 13:10

Golnik – Igrišče ŠD, Storžič : Tržič B 13:10 (7:6), sodnika Hvasti, Vidmar (oba Kranj).

V zanimivem srečanju so slavili domačini. Le-ti so v drugem delu v finišu nadigrali nasprotnika in po nekaj zaporednih porazih spet zmagali.

RADOVLJICA : VETERANI 26:24

Radovljica – Igrišče ŠD, Radovljica : Veterani 26:24 (16:11), sodnika Vidovič, Teran (oba Tržič).

Končno se je tudi Radovljičanom nasmehnila sreča, saj so z dobro igro v obeh delih presenetili Kranjčane. Veterani, kljub temu, da so veljali kot favoriti, so se namreč morali sprijazniti s porazom.

KRVAVEC : ALPLES B 26:22

Cerklje – Igrišče OŠ D. Jenka, Krvavec : Alples B 26:22 (11:10), sodnika Šuštaršič (Kranj), Vodnjov (Retnje).

Po uvodnem enakovrednem začetku so domačini v nadaljevanju le uspeli, da so nasprotniku »ušli« in tekmo zaključili s svojo drugo zmago v prvenstvu nasploh.

ŽABNICA : KRANJSKA GORA 26:13

Žabnica – Igrišče ŠD, Žabnica : Kranjska gora 26:13 (11:7), sodnik Kramar (Kranj).

Tokrat so gostje naleteli na izredno razpoloženega nasprotnika, ki mu je uspevalo vse. Tako so se Žabničani Kranjskogorcem maščevali za poraz iz prvega dela prvenstva.

BESNICA : GORENJSKI SEJEM 23:29

Besnica – Igrišče ŠD, Besnica : Gorenjski sejem 23:29 (12:17), sodnika Celar (Škofja Loka), Rakovec (Duplje).

Vodilni Gorenjski sejem je tudi v Besnici dokazal, da jih poraz z Veterani v prvem kolu spomladanskega dela prvenstva ni vrgel iz tira. V obeh delih igre so bili boljši nasprotnik, ki domačinom ni dopustil presenečenja.

Korotan : Usnjar 1:2 (1:0)

Kranj – Stadion Stanka Mlakarja, gledalcev 800, sodnik Omerčehič (Koper).

Strelci: 1:0 Strnad (20), 1:1 Kovačič (77), 1:2 M. Haclar (82).

Korotan: Humar, Žun, Valant, Žumer, Šprajcar, Zalokar, Štrnad, Mokič, Kapušin (Ačič), Radosavljevič, T. Andoljšek (Štromajer).

Usnjar: Pantelič, Golob, Matič, Jovanovič, Kostič, Mijatovič, Bihar, Starčevič, Joveškovič, S. Haclar, M. Haclar.

Po obetajočem začetku sta obe moštvi prikazali dinamično, hitro in dokaj dopadljivo igro. Pobuda je bila na strani domačinov, saj bi lahko že v prvih tridesetih minutah napolnili mrežo Panteliča. Toda štiri izredne priložnosti so zaradi nespretnosti Korotanovih napadalcev ostale neizkoriščene. Le peta je po iznajdljivem Strnadu dosegla zaželeni cilj. Tudi v nadaljevanju ni bilo nič bolje. To, kar niso izkoristili Kranjčani, so Vrhničani, ki so spet po napakah domače obrambe dvakrat premagali Humra in tako odnesli obe točki.

Nerazumljivo pri vsem tem pa se nam zdi, kako to, da enajsterica Korotana na vročih tujih terenih nabira točke in premaguje neugodne primorske nasprotnike. Na domačem terenu pa tega ne zmorejo, saj jim je to že drugi poraz v pičlih desetih dnevih. Pri tem pa se morajo zavedati, da s porazi doma izgubljajo gledalce, ki jih je bilo na obeh srečanjih v Kranju blizu 2000.

-dh

Lestvica:						
Gor. sejem	13	12	0	1	347:258	24
Veterani	13	9	0	4	307:302	18
Žabnica	13	8	1	4	239:197	17
Storžič	13	7	0	6	249:251	14
Kranj. gora	13	7	0	6	258:263	14
Tržič B	13	6	1	6	301:297	13
Alples B	13	4	1	8	309:314	9
Radovljica (-1)	13	4	1	8	243:277	8
Besnica	13	4	0	9	261:323	8
Krvavec	13	2	0	11	284:325	4

DUPLJE B : SAVA B 13:27

KRANJ – V drugi ligi so pomembno zmago dosegli Stražišani, saj so v Dupljah odpravili drugo moštvo domačinov. Radovljica B je doma s kranjskim Stadionom remizirala, Jelovica B je ponovno osvojila točki, tokrat s Križami B, Hujanci pa so bili uspešni z Alplesom C.

Izidi: Duplje B : Sava B 13:27 (10:11), Radovljica B : Stadion 24:24 (13:8), Jelovica B : Križe B 16:12 (7:5), Huje : Alples C

D. Humer

Pionirsko občinsko prvenstvo OŠ v atletiki

V telovadnici osnovne šole France Prešeren v Kranju je bilo dvoransko občinsko prvenstvo osnovnih šol v atletiki. Nastopilo je prek 100 pionirjev iz šestih osnovnih šol.

Rezultati – ml. pionirke: 60 m: 1. Vika Homar (LS) 9,0, 2. Zora Zupet (FP) 9,4, **višina:** 1. Karin Premrov (FP) 135, 2. Dani Jošt (FP) 130, **met težke žoge:** 1. Marinka Belehar (SM) 10,06, 2. Tanja Skubic (FP) 9,68, **400 m:** 1. Nada Mrgode (FP) 1:18,4, 2. Alma Sušnik (SM) 1:21,2; **pionirji: 60 m:** 1. Rade Sajovic (FP) 8,6, 2. Zvone Bajd (SM) 8,9, **višina:** 1. Janez Križaj (FP) 135, 2. Uroš Bedene (SJ) 135, **met težke žoge:** 1. Marko Bidovec (SJ) 10,01, 2. Samo Božič (SJ) 9,92, **600 m:** 1. Marko Kurat (FP) 2:03,9, 2. Branko Sladič (FP) 2:04,6;

st. pionirke: 60 m: 1. Mateja Naglič (SJ) 8,5, 2. Gordana Kovačevič (LS) in Milka Šiško (AL Radovljica) 8,7 **višina:** 1. Daria Černe (AL) 133, 2. Mojca Šenk (LS) 125, **met težke žoge:** 1. Milka Šiško (AL) 10,92, 2. Lučka Skvarča (LS) 10,81, **400 m:** 1. Nika Iskra (AL) 1:16,3, 2. Andreja Gorenc (SM) 1:17,2; **st. pionirji: 60 m:** 1. Franci Jesenik (AL) in Drago Celar (POŠ) 7,8, **višina:** 1. Marjan Žura (FP) 160, 2. Matjaž Ribnikar (FP) 160, **met težke žoge:** 1. Zvone Francelj (FP) 12,53, 2. Bogdan Skaza (LS) 12,46, **600 m:** 1. Boris Gruden (FP) 1:49,8, 2. Dušan Frkolj (SJ) 1:51,3;

ekipno – ml. pionirke: 1. OŠ France Prešeren 85, 2. OŠ Stanko Mlakar 62,5, OŠ Lucijan Seljak 56,5; **st. pionirke:** 1. OŠ France Prešeren 68,5, 2. OŠ Lucijan Seljak 61,5, 3. OŠ Stanko Mlakar 51,5; **ml. pionirji:** 1. OŠ France Prešeren 73, 2. OŠ Simon Jenko 67, 3. OŠ Stanko Mlakar 54; **st. pionirji:** 1. OŠ France Prešeren 75, 2. OŠ Simon Jenko 68, 3. OŠ Stanko Mlakar 50.

M. Klec

Pionirji za občinske naslove

TRŽIČ – Tako kot že nekaj let doslej je tudi letos ŠSD Kokrški odred organiziralo občinsko prvenstvo osnovnih šol v namiznem tenisu. Tekmovanja so se udeležile vse tri tržiške osnovne šole s preko sto nastopajočimi. Največ uspeha so imeli učenci osnovne šole Kokrškega odreda iz Križev, ki so zmagali tako v konkurenci pionirjev kot pionirk in tako osvojili tudi naslov ekipnega prvaka občine.

Izidi – pionirji posamezno: 1. Pikovnik (Kokrški odred); 2. Planine (ŠSD Polet); 3. Mandič (Kokrški odred);

pionirji dvojice: 1. Legat-Markič (Polet); 2. Pikovnik-Mandič (Kokrški odred); 3. Fuks-Funda (Kokrški odred);

pionirji ekipno: 1. Kokrški odred I, 2. Polet I; 3. Kokrški odred II;

mešane dvojice: 1. Jazbec-Mandič; 2. Mirt-Pikovnik; 3. Ribnikar-Funda (vsi Kokrški odred);

pionirke posamezno: 1. Ribnikar, 2. Jazbec (obe Kokrški odred); 3. Kuhar (Polet);

pionirke dvojice: 1. Jazbec-Ribnikar (Kokrški odred); 2. Kuhar-Meglič (Polet); 3. Kopač-Špendal (Kokrški odred);

pionirke ekipno: 1. Kokrški odred I; 2. Polet I; 3. Polet II.

J. Kikel

Pogovor tedna

Barbka Rev: zanimanje za sankanje peša

Tržič – Veliko dobrih sankačev, ki so se uvrstili in se uvrščajo v vrh slovenskega in jugoslovanskega sankanja, je dala in daje tržiška občina. Posamezniki so dosegli zavidanja vredne uspehe tudi na mednarodnih tekmovanjih na naravnih sankaških progah. Tržiškemu sankaškemu kolektivu se je leta 1963 pridružila tudi Barbka Tišler, rojena leta 1945 v Lomu, kjer je med mladimi in starejšimi še veliko zanimanja za sankanje. K resnejšemu delu in načrtnejšemu treningu sta Barbko navajala predvsem prekaljena tržiška sankača Milan Česen in Janez Bahun. Njuna in tekmovalkina prizadevanja niso bila zaman. Barbka je postala naša najboljša sankačica in to potrdila tudi na letošnjem republiškem prvenstvu. Udeležila se je številnih domačih tekem in evropskega prvenstva v Schrumsu na Tirolskem, kjer je bila solidna 12.

Barbka se je pred leti poročila v Moste pri Žirovnici. Kljub družinskim obveznostim se sankanju ni odpovedala. Pravi, da bo tekmovala dokler bo zmogla. Tudi mož ima rad sankanje. Zato bo Barbka Tišler, poročena Rev, zanesljivo še nekaj let posegala po najboljših uvrstitvah.

»Sankanje je zahteven in na trenutke tudi nevaren šport,« pojasnjuje Barbka Rev. **»Vendar se mi po količini treninga in tudi po rezultatih ne moremo primerjati z drugimi državami, na primer z Avstrijo. Tu so priprave sankačev enake pripravam drugih tekmovalcev v zimskih športih. Po moje je tudi zanimanje za sankanje pri nas opešalo. Včasih smo bili ljubitelji in tekmovalci v sankanju številnejši. V Tržiču, za katerega klub tekmujem, smo glede na množičnost in kvaliteto za zdaj še kar na dobrem. Mladi se dobro uveljavljajo.«**

Naša najboljša tekmovalka v sankanju na naravnih progah meni, da pri nas so pogoji (vsaj naravni) za razvoj sankanja. Gozdna pota in ceste so najprimernejše za preureditev v proge in teh v Sloveniji ni malo. Le snega mora biti dovolj in voda v bližini. Delo pri urejevanju naravne sankaške proge ni lahko, vendar so postali naši sankaški delavci in tekmovalci v tem opravilu že pravi mojstri. Barbka Rev se zato čudi, da pri nas za sankanje ni večjega zanimanja, saj po drugi plati športna panoga pridobiva pomen pri rekreaciji!

Barbka tekmuje na naravnih sankaških progah. Je na umetni že preizkusila sposobnosti, smo jo vprašali.

»Na umetni progi še nisem vozila. Precej hitrejša je in ledena. Zahteva drugačen način treninga in drugo tehniko vožnje. Umetne sankaške proge v nekaterih državah imajo, Jugoslavija pa je še brez nje.«

J. Košnjek

Skrbne priprave

KRANJ – Tukajšnji Partizan se skrbno pripravlja na proslavo ob 80. obletnici Sokola, za srebrni jubilej Partizana ter za dan mladosti.

V ta namen bodo organizirali več zanimivih in kvalitetnih tekmovanj. Prve bodo startale ekipe rekreativcev iz športnih društev, sindikatov, podjetij ter krajevnih skupnosti. Dosedanje prijave kažejo – prijavilo se je že štirideset moštev v moški in ženski konkurenci in v dveh starostnih skupinah do 30 in nad 30 let – da je med vsemi veliko zanimanje za to zvrst športnega tekmovanja.

Da pa bi bila udeležba na teh srečanjih še bolj množična – to je tudi namen tekmovanj – je organizacijski komite podaljšal rok prijav. V ta namen je za sredo, 5. maja, ob 19. uri v sobi 9 skupščine občine Kranj sklican sestanek z referenti, ki skrbe za rekreacijo.

-dh

Na Jesenicah zanimanje za alpinizem

Jesenice – Na Jesenicah ne manjka zanimanja za planinstvo in alpinizem. Temu v prid govori množično in delavno Planinsko društvo, številne sekcije in odseki, alpinistični odsek, ki združuje in vzgaja 35 mladih plezalcev in alpinistov, in izkušena postaja Gorske reševalne službe.

Alpinizem ima na Jesenicah bogato tradicijo. Daleč naokrog so znani nekdanji jeseniški alpinistični asi Marko Butinar, Pavel Dimitrov, Janez Krušic in sovrstniki. Po njih se pogosto zgleduje tudi sedanja alpinistična generacija. Alpinistični odsek je oblikoval bogat letošnji delovni program. Jeseničani se pripravljajo na proslavitev 200. obletnice prvega pristopa na Triglav in organizacijo samostojne odprave v tuja gorstva. Najpogosteje je slišati za odpravo na Kavkaz, Pamir, v gore Mongolije ali v Ande. Pozornost bo veljala tudi vzgajanju planincev in preprečevanju nesreč v gorah. Razen tega načrtujejo obiske Grintavcev, kamniško-savinjskih planin, Julijskih Alp in Visokih Tur z Grossglocknerjem. Odsek bo pripravljal redne mesečne skupinske vzpone, plezalno in alpinistično šolo in alpinistične tabore, kjer se bodo izobraževali najmlajši alpinisti. Člani odseka bodo skrbeli za štiri alpinistične bivake. Jeseniški alpinisti zatrjujejo, da bo zahteven delovni program lahko uresničen ob lastni prizadevnosti in pomoči telesnokulturne skupnosti, Planinskega društva in občinske skupnosti nasploh.

U. Ž.

Janez Gorjanc je že osem let najboljši jugoslovanski kombinatorec

Med delom, športom in šolo

Doseganje kvalitetnih rezultatov terja od športnika-delavca veliko discipline, predvsem pa pravilno razporeditev dneva

Orehek – Pred šestnajstimi leti so se v kranjski skakalni klub Triglav včlanili obetavni fantje Marjan Mesec, Vinko Bogataj in Janez Gorjanc. Sošolci so bili in ljubitelji smučarskih skokov. Do prestopa v člansko konkurenco so se vsi posvečali izključno skakanju, potem pa se je Janez Gorjanc odločil za smučarsko disciplino, ki pri nas še ni imela in nima posebne veljave. Gorjanc je postal tekmovalec v nordijski kombinaciji smučarskih skokov in teka.

»Za kombinacijo me je nagovoril tedanji jugoslovanski najboljši tekmovalec v tej kategoriji Franc Ambrožič iz Gorij. Osamljen je bil pri nas. Obenem sta začela s skoki in teki tudi Jože Dovžan in Jože Rožič,« pripoveduje o prestopu med kombinatorce Janez Gorjanc iz Orehka pri Kranju, rojen 8. aprila leta 1948 in zaposlen kot električar v kranjski Savi. Današnji položaj Janeza Gorjanca je skoraj enak položaju Franca Ambrožiča pred leti. Janez je še osem let najboljši v državi, razen tega pa je dosegel solidne uvrstitve na močnih mednarodnih tekmovanjih. Leta 1974 je bil 4. v Schonachu (ZRN), leto poprej 10. med evropsko elito v Tatrah, precej pa je uvrstitev okrog 15. mesta. Bil je na olimpiadi v Sapporu, na svetovnem prvenstvu v Falunu in na številnih tekmovanjih na Finskem, v Zvezni republiki, Avstriji, Franciji in Sovjetski zvezi. Sebi enakih sotekmovalcev doma nima. Med njegovimi nasledniki so najpogosteje omenjani predvsem tekmovalci ljubljanske Ilirije Kotar, Pavliha in še nekateri.

Nordijska kombinacija smučarskih skokov in tekov je naporna. Če želi naš tekmovalec kaj pomeniti v svetovnem kvalitetnem vrhu, mora biti enak našim najboljšim skakalcem in tekačem obenem. Pri nas pa se za kombinacijo najpogosteje odločajo manj perspektivni in nadarjeni skakalci. Janez Gorjanc trdi zase enako. Vendar pri skakalnem delu kombinacije kvalitetno ni ostajal na mestu, temveč je napredoval.

»Imamo možnosti za napredek v nordijski kombinaciji,« razmišlja Janez Gorjanc. **»Vendar se mora panoga najprej osamosvojiti in postati enakovredna smučarskim skokom in tekom ter alpskemu smučanju. Vzporedno s tem pa kaže zboljševati tudi strokovno delo s tekmovalci, ki se mora prav tako osamosvojiti. Kombinatorci smo sedaj nekaj časa na treningu pri skakalcih, nekaj časa pa pri tekačih.«**

Janez Gorjanc je razpet med delom v tovarni in športom, zadnje čase pa še med šolo. Odločil se je za višjo trenersko šolo za smučarske skoke. Voljan je vzgajati mlade ljubitelje smučanja, hkrati pa upa, da bi tudi v tovarni lahko s svojo izobrazbo prispeval k organizirani rekreaciji delavcev, Janezu je bilo sprva težko usklajevati naporno delo v tovarni s športom. Z leti mu je, kot pravi sam, prešlo v »meso in kri«.

»Najvažnejši sta disciplina in pravilna razporeditev dneva. To je bilo sprva težko, potem pa sem se privadil. Zjutraj služba, potem kosilo in krajši počitek, nato pa najmanj dve uri treninga,« razčlenjuje delovni dan Janez Gorjanc. **»Poleti treniram dvakrat**

tedensko, nato pa vadbo stopnjujem. Avgusta in septembra sem na treningu že šestkrat tedensko. V tekmovalni sezoni, ki se po navadi začenja novembra in končuje marca, mi tovarna omogoči plačan dopust. Lansko sezono sem ga dobil 70 dni. Razporejal sem ga za treninge in tekmovanja. Vendar je bilo pretekla leta z dopusti za športnike lažje, zadnje čase, posebej lani, pa so tovarne kriterije poostrile. Jeseni dolgo nisem vedel, koliko in kdaj bom dobil dopust. Mudil sem treninge in to je vplivalo na formo in kvaliteto. Zato sodim, da pri nas redno zaposleni delavec v tovarni ob takšnih pogojih težko postane vrhunski tekmovalec. Pri šolarjih je mogoče lažje, vendar tudi pri njih nekaj trpi: šola ali šport!

Gorjanc se je odločil še za šolo. Ne vzame mu tako malo dragocenih uric. »Krade« jih predvsem športu, treningu, boljšemu delu in kvalitetnejšim rezultatom.

Janez Gorjanc se težko, tako kot marsikateri športnik, poslavlja od resnega športnega udejstvovanja. Nekdaj je hrepenel in bil navdušen ob potovanjih, treningih, odsotnosti z doma in tekmah. Zadnje čase je pogosto raje doma. Počasi se bo treba posloviti, pravi. Vsaj kar se kombinacije tiče.

Sicer pa bo Janez ostal športnik in vzgojitelj mlajših, ki že sedaj vidijo v njem tihega in skromnega športnika, upornega in vztrajnega, ki mu ni bilo nikdar do slave ali laskavih priznanj. Kar je dosegel, in to se je v kombinaciji v Jugoslaviji le redkim posrečilo, se ima zahvaliti predvsem svoji volji in samodisciplini. Kadarkoli se bo Janez bolj za šalo kot zares še pognal prek skakalnice, mu bomo radi zaploskali...

J. Košnjek

Everest je njegov veliki cilj

Alpinist Janko Ažman iz Mojstrane je med tistimi jugoslovanskimi plezalci, ki so »prelezli« najzahtevnejše domače in tuje plezalne smeri

Mojstrana – Leta 1962 ali 1963 se je mojstranškim alpinistom pridružil Janko Ažman, rojen 24. avgusta leta 1945, po poklicu električar, zaposlen v jeseniški Železarni. Za to nevarno in naporno športno aktivnost so ga navdušili prijatelji Zvone Kofler, Lakota, Stanko Kofler in znani mojstranški planinski delavec Avgust Delavec. Ažmanov Janko se je skokovito razvijal v odličnega alpinista. Leta 1964 je že premagoval plezalne smeri v Durmitorju, nato pa v Plevlju oblekel vojaško suknjo. Kalil pa se je predvsem v domačih gorah z legendarno severno steno Triglava na čelu. Po vojaščini se je še resneje lotil alpinizma. To so bili časi »mojstranških veveric«, kamor so razen Janka sodili še Klavdij Mlekuž, Janez Brojan, danes že pokojni Zvone Kofler, Janez Dolžan in Miha Smolej. Kaj vse so premagali ti fantje! Ukrotili so najzahtevnejše triglavske smeri in vzpone v Julijcih nasploh ter uspešno plezali v Cinah v Dolomitih, Diretissime v Centralnih Alpah, premagali Walkerjev steber, Mrtvaški prt in največjo skalno streho na svetu v Zapadni Cini itd. Kdor količkaj pozna alpinizem, vé, kaj pomeni preplezati te smeri. Janko je bil razen tega v naši alpinistični odpravi na Hindukuš. Dvakrat je bil na Makaluju. Prvič leta 1972, ko so morali naši tik pod vrhom odnehati, in lani, ko so prvi na svetu premagali goro po južni steni.

Za Janka Ažmana je vsak od omenjenih vzponov nekaj posebnega. Najdražje in verjetno nikoli pozabljene ukročene smeri pa so Sfinga v severni triglavski steni, smer Kanta Mojstranških veveric, Mrtvaški prt v Grand Jorassesu, streha v Cinah in seveda lanski vzpon na Makalu.

»Ničkolikokrat so me že spraševali, zakaj sem se zapisal alpinizmu,« pripoveduje Janko. **»Težko odgovorim, pa vendarle sodim, da sem se za ‚plezarijo' odločil zaradi sprostitve po eni in nabiranja moči in vzdržljivosti po drugi plati. Noben napor ni pretežak, pa naj si bo v gorah ali na delovnem mestu.«**

Janko Ažman je lani stopil na vrh Makaluja. S Kranjčanom Nejcem Zaplotnikom sta dosegla vrh 8. oktobra in s tem veliko prispevala k popolnemu zmagoslavju naše odprave.

»Z Nejcem sva se odlično ujela,« pravi Janko. **»Precejšnja starostna razlika med nama ni igrala vloge. Oba sva ravno prav trmasta. Dejala sva si, da greva do konca in sva šla. Rila sva v steno in strmino kot krta. In vrh je bil najin!«**

Janko ob tem dodaja, da smo se z uspehom na Makaluju prebili v svetovni alpinistični vrh, kamor upravičeno sodimo. Takšen napredek je bilo pričakovati, saj zanimanje za planinstvo pri nas narašča. Po njegovem je mojstranški alpinizem trenutno v zastoju, vendar imajo mlajši veliko možnost, da ga spet spravijo k nekdanji slavi. Tudi Janko bi rad še kaj preplezal, vendar trenutno nima soplezalca, s katerim bi se »ujela«. Pred slovesom od alpinizma pa bi se rad še enkrat podal v Himalajo, na Everest, najvišjo goro sveta. Jugoslovane mika že nekaj let. Po Makaluju je Everest še bližji. Ažmanovo sodelovanje v odpravi bi bilo brez dvoma dobrodošlo!

»Planinstvo in alpinizem sta zame športna aktivnost,« nadaljuje Janko Ažman. **»To ni le gola ‚plezarija', temveč mora biti alpinist dober športnik nasploh. Moraš teči, smučati. Posebno radi imamo alpinisti turno smučanje. Predvsem pa bi morali pri nas posvečati več pozornosti planinski vzgoji, ki se naj začne že v osnovni šoli. Planinec mora v gorah znati hoditi in ne riniti v višine tja v tri dni. Vsaj za začetek je nujno strokovno vodstvo. Ob tako zastavljeni planinski vzgoji bi bilo v gorah zanesljivo manj nesreč!«**

Janku je gora vzela že marsikaterega znanca ali prijatelja. Pa tudi kot gorski reševalec v Mojstrani je bil priča marsikateri tragediji. Vsaka ga pretrese, vendar nikdar ne pomisli, da se tudi njemu kdaj lahko pripeti kaj takega. Mogoče sprva, vendar je strah pred globino ali padcem kmalu ukročen. Nevarnosti za človeška življenja pa tako povsod prežé. Ni treba iti v gore. Že cesta je dovolj. Ažmanova vodila pri alpinizmu so dobra telesna in psihična pripravljenost, sproščenost, previdnost, preudarnost in znanje.

Za Janka Ažmana je skoraj vsak dan prekratek. V Železarni dela na tri »šihte«, razen tega pa bi z ženo rada čim prej spravila pod streho in dogradila novo hišo v Mojstrani. Za planinstvo, alpinizem in turno smuko, ki jo ima Janko rad, je pogosto treba »ukrasti« čas. Žena Mirjana ga razume. Ve, da ima Janko rad gore, da ne more brez njih. Precej dolgo že zahaja v njihov objem kot planinec in alpinist. Pa tudi takrat, ko bo obesil kline in cepin v kot, bo Janko še vedno ostal njihov najboljši in najzvestejši prijatelj. Spoštovati goro, vendar se je ne bati, ostaja eno od življenjskih načel Janka Ažmana!

J. Košnjek

Alpinistične novice

TUDI LETOS V PAKLENICO

Pred začetkom glavne plezalne sezone, ko stene v Alpah še niso primerne za plezanje, skušajo alpinisti izkoristiti stene v drugih – južneje ležečih gorstvih – za trening in pripravo na glavno plezalno sezono. Želo primerne za plezanje v tem času so stene Anič-Kuka in Čuka, ki se bohotijo nad znanim kanjonom Paklenica, le dobro uro hoda od obmorskega mesta Starigrada. V Paklenici je vsako leto v prvomajskih praznikih organiziran alpinistični tabor, katerega se udeležujejo člani domala vseh alpinističnih odsekov Jugoslavije pa tudi iz inozemstva. Stena Čuka alpinistično ni zahtevna, medtem ko stena Anič-Kuka, čeprav visoka le 300 m, v nekaterih smereh zahteva od alpinistov maksimalne sposobnosti, saj je na primer prvenstveni vzpon v Razu Klina trajal kar osem dni. Za obe steni pa je značilna slikovita plezarija v čvrsti skali z dobrimi oprimki. Velika manifestacija alpinizma pa ima žal tudi negativne strani. Smeri v stenah je namreč za tako veliko število plezalcev premalo, zato so smeri prezasedene in obstaja velika nevarnost zaradi padajočega kamenja, ki ga sprožijo naveze v gornjih delih stene. Prav zato bi morda veljalo večjo pozornost posvetiti še kanjonu Male Paklenice, ki prav tako skriva mogočne, še ne obdelane stene. Iz Kranja se namerava tabora udeležiti prek 30 članov odseka. V ekipo pa bodo vključeni že tudi prizadevnejši udeleženci plezalne šole. Pa tudi na drugih odsekih po Gorenjskem je za Paklenico veliko zanimanje.

DELO PŠ V KRANJU

22 prijavljenih udeležencev plezalne šole, katero vodi Matjaž Dolenc, z delom lepo napreduje. Na praktičnih vajah v Turencu so doslej že predelali osnove tehnike prostega plezanja. Praktične vaje so ob torkih dopoldne, ob sredah in četrtkih pa popoldne. V prvomajskih praznikih bodo z delom začasno prekinili zaradi udeležbe na taboru v Paklenici. V maju in juniju pa se bodo seznanili še z oblikami tehničnega plezanja, raznimi vrvnimi manevri in osnovami reševalne tehnike. S predavanjem o nevarnostih v gorah je bil zaključen tudi prvi del teoretičnih predavanj.

TRIGLAVSKI TURNI SMUK

V soboto in nedeljo je bil na triglavskih strminah izveden že tradicionalni triglavski turni smuk. Preko sto udeležencev se je v soboto povzpelo do Staničeve koče, kjer so prespali. V nedeljo pa so se na smučeh spustili v dolino Krmo. V letošnjem letu je snega za turne smuke razmeroma malo, zato ponekod smuka ni najbolj ugodna. Udeleženci triglavskega smuka pa so imeli v nedeljo sneg še zelo razmehčan. Kljub temu so udeleženci srečni in zadovoljni presmučali brezkončne triglavske strmine. Za varnost so skrbeli reševalci iz Mojstrane.

F. Šter

Planinci za praznik mladosti

Planinci so vsakoletni organizatorji in udeleženci prireditev v počastitev meseca mladosti. Najbolj so znani zaradi organizacije številnih planinskih štafet z znanih vrhov s pozdravi predsedniku Titu za rojstni dan. Tako bodo planinci in alpinisti letos spet organizirali Triglavsko štafeto. Razen nje bo v primeru lepega vremena krenila štafetna palica tudi z Jalovca mimo planiških skakalnic do zvezne mladinske štafete. Glavno organizacijsko breme teh dveh štafet bodo prevzeli planinci in alpinisti zgornje savske doline.

Razen njih se na štafete pripravljajo tudi Radovljičani, Tržičani in Kranjčani. Prvi jo nameravajo prinesti v dolino s Štola, drugi s Storžiča, tretji pa z Grintavca.

U. Ž.

Jeseničani na plezalni smeri PP

Jesenice – Jeseniški alpinisti in planinci bodo tudi letos organizirali množične izlete in vzpone in skušali s temi akcijami navdušiti za planinstvo še več ljudi, predvsem mladih. Načrtovane so tudi vsakoletne akcije kot triglavska štafeta, pohod na VTK memorial, tabori in plezalne šole. Popolnoma nov pa bo »spopad« z lani izpeljano planinsko plezalno potjo od Planice do Pokljuke ali kratko PP planinako plezalno potjo imenovano. Jeseničani bodo skušali letos premagati vsaj del te poti. Kreniti nameravajo iz Planice skozi Podrtje pod rateške Ponce, odtod pa na Ovčjo stran s sestopom v Tamar. Iz Tamarja krene PP plezalna pot na Gamsove riže pod stene Šita, Travnika in Mojstrovk in naprej na Rateško seme, Korenske police, Robičje nad Malo Pišnico in prek Mravljinca v Krnico. Jeseničani namravajo razen tega dela PP poti prehoditi in preplezati še pot iz Krnice do Martuljka, ki poteka skozi Gruntovnico, Lipniške prode, pod Špikom, Frdamanimi policami in Rigelni.

U. Ž.

Za dan zmage praznik na Triglavu

Jesenice – Planinci in alpinisti iz zgornje savske doline se tudi letos pripravljajo na organizacijo štafete s pozdravi predsedniku Titu za 84. rojstni dan. Štafeta bo na dan zmage, 9. maja, krenila z vrha Triglava. Planinci jo bodo nosili mimo triglavskega planinskega doma, Kredarice in Vrat do spomenika prvih padlih partizanov-gornikov. Štafeta bo nato potovala skozi dolino Vrat mimo slapa Peričnika do Mojstrane, kjer se bo pridružila zvezni štafeti.

Letošnji 9. maj, ko bo krenila štafeta z našega najvišjega vrha, bo zares prazničen. Na vrhu Triglava se ne bodo zbrali le nosilci štafete, temveč tudi planinci in alpinisti iz vse Slovenije. Tako bo na dan zmage nad fašizmom na Triglavu resnično praznik mladih.

U. Ž.

Področno prvenstvo v gimnastiki – pionirke

Največ OŠ L. Seljak in Šilarjevi

Kranj – Telovadnica osnovne šole Lucijan Seljak v Stražišču je bila prizorišče letošnjega področnega prvenstva Gorenjske v gimnastiki za pionirke. V četveroboju – gred, preskok, dvovišinska bradlja, parter – je nastopilo nad 70 mladih telovadk iz Škofje Loke, Gorij, Križ, Tržiča, Jesenic in Kranja.

V ekipni konkurenci so bile najboljše predstavnice organizatorja OŠ L. Seljak, med posameznicami pa se je izkazala učenka te šole Romana Šilar, saj je dobila četveroboj, prvi mesti pa je osvojila še na dvovišinski bradlji in parterju.

Rezultati – ekipno: 1. OŠ L. Seljak (Stražišče) 187,80, 2. OŠ P. Kavčič (Škofja Loka) 181,75, 3. OŠ Bratov Žvan (Gorje) 181,15, 4. OŠ F. Prešeren (Kranj) 180,40, 5. OŠ S. Jenko (Kranj) 180,30, 6. OŠ Kokrškega odreda (Križe) 178,30, 7. OŠ T. Čufar (Jesenice) 177,70, 8. OŠ Heroja Bračiča (Tržič) 176,25;

posameznice – četveroboj: 1. Šilar (LS) 38,5, 2. Dolinar (PK) 37,65, 3. Naglič (SJ) 37,60, 4. Rozman 37,60, 5. Kuri (obe LS) 37,50; **gred:** 1. Ovsenik (HB) 9,85, 2. Šilar (LS) 9,80, 3. Mesarič (TČ) 9,75, 4. D. Bradaška 9,70, 5. Dolinar (obe PK) 9,70; **preskok:** 1. Zajc (FP) 9,05, 2. Žepič (KO), Torkar (BŽ), Šilar, Kuri (obe LS), vse 9,00, 6. Dolinar (PK) 8,95; **dvovišinska bradlja:** 1. Šilar 9,9, 2. Rozman (obe LS) 9,8, 3. Naglič (SJ) 9,75, 4. Kuri (LS) in Pavlin (FP) 9,7, 6. Bajželj (LS) 9,6; **parter:** 1. Šilar 9,8, 2. Kuri 9,7, 3. Rozman (vse LS) 9,6, 4. Dolinar (PK), Janc (KO), Torkar (BŽ), Kropar (LS), Mehle (LS) in Mesarič (TČ), vse 9,4, 10. Naglič (SJ) 9,4.

- dh

Občinsko prvenstvo v gimnastiki – pionirke

Maja Rozman in OŠ L. Seljak I

Kranj – V stražiški telovadnici osnovne šole Lucijana Seljaka je bil domači ŠSD organizator občinskega prvenstva v gimnastiki za pionirke.

Med sedmimi ekipami šol kranjske občine je zmagala ekipa OŠ L. Seljak, med pionirkami pa njena tekmovalka Maja Rozman, saj je zmagala v četveroboju, preskoku čez kozo, prostih vajah in na gredi.

Rezultati – ekipno: 1. OŠ L. Seljak I 189,0, 2. OŠ F. Prešeren I 186,6, 3. OŠ S. Jenko I 185,6, 4. OŠ L. Seljak II 177,8, 5. OŠ F. Prešeren II 169,3, 6. OŠ S. Jenko II 168,9, 7. D. Jenko Cerklje 155,9;

posamezno – četveroboj: 1. Rozman (LS) 38,7, 2. Krašovec 38,4, 3. Naglič (obe SJ) 38,3, 4. Zajc (FP) 38,2, 5. Šilar (LS) 37,9; **preskok:** 1. Rozman 9,8, 2. Kuri 9,7, 3. Bajželj in Šilar (vse LS) 9,5; **dvovišinska bradlja:** 1. Krašovec 9,9, 2. Naglič)obe SJ) 9,8, 3. Zajc (FP) 9,7, Kobal (SJ), Kuri (LS) vse 9,7; **prosta vaja:** 1. Rozman, Kuri 9,7, 3. Mehle 9,6, 4. Kropar (vse LS), Naglič (SJ) 9,5; **gred:** 1. Rozman (LS), Krašovec (SJ), Pavlin, Zajc (obe FP) vse 9,6, 5. Mezeg (DJ) 9,5.

-dh

Dvajset ekip v občinski ligi

Pred dnevi se je pričel prvi del občinske lige v malem nogometu za leto 1976, ki jo organizira podkomisija za mali nogomet pri ZTKO Radovljica. Izredna priljubljenost malega nogometa, ki je v letu 1974 narekovala ustanovitev občinske lige, se je pokazala tudi letos. Tako se je za tekmovanje prijavilo kar 20 ekip, ki so bile razdeljene v dve skupini. V prvi skupini so ekipe, ki so se v letu 1975 najbolje uvrstile. To so Vrbnje, JLA Radovljica, Kamna gorica, Begunje, Mošnje, Merkur Radovljica, Elmont Bled, Lancovo, Preval in Zaka Bled. V drugi skupini pa so vse ostale ekipe, ki so nastopale že v letu 1975 in vse na novo prijavljene ekipe. To so Zasip, Podnart, Iskra Otoče, Brezje, Nomenj, Srednja vas, Ljubno, Mlada Bosna (Radovljica), Žito Lesce in Stol.

Predstavniki ekip so se na sestanku srečali predvsem s problemom sodniškega kadra. Na osnovi potreb po sodniškem kadru za vodenje tekem v občinski ligi je ZTKO Radovljica v letu 1974 organizirala tečaj za nogometne sodnike. Tako v lanskem letu ni bilo posebnih problemov s sojenjem tekem. V letošnjem letu pa so vsi ti sodniki že delegirani za sojenje mladinskih tekem v gorenjski ligi. Zato so predstavniki ekip sprejeli sklep, da vsaka ekipa zagotovi vsaj enega kandidata za sojenje tekem. Zbor nogometnih sodnikov pri ZTKO pa organizira inštruktažo o pravilih malega nogometa. V primeru da bo dovolj kandidatov, pa tudi tečaj za nogometne sodnike.

M. Faganel

1+3

Jutri bomo praznovali delavski praznik – 1. maj. Po vseh kotičkih naše ožje in širše domovine ga bomo proslavili slovesno, tako kot se za tak praznik spodobi, kajti 1. maja si delavski razred za svoj praznik ni izbral kar tako. To je praznik v spomin na krvave dogodke, ki so se leta 1886 odigravali v ameriškem mestu Chicagu, ko so delavci proletarci pravzaprav prvič v svoji zgodovini organizirano stopili v borbo proti izkoriščevalskemu odnosu njihovih delodajalcev. Postavili so zahteve po politični enakopravnosti, po višjem zaslužku in osemurnem delavniku. Tudi boj gorenjskega delavskega razreda z buržoazijo in izkoriščevalci v tem obdobju in tudi v kasnejših letih ni bil lahak. Prav številne stavke v tovarnah na Jesenicah, v Kranju, Škofji Loki in ostalih industrijskih središčih Gorenjske pričajo o tem. Toda 1. maj so napredni Gorenjci začeli praznovati že zelo zgodaj. O tem pripovedujejo trije delavci iz gorenjskih delovnih organizacij.

Jože Cvilak (1922) iz Škofje Loke, zaposlen v Gorenjski predilnici v Škofji Loki: »Doma sem sicer iz Maribora, toda zdaj že od leta 1950 živim v Škofji Loki. Od takrat sem zaposlen tudi v Gorenjski predilnici. Kako smo praznovali 1. maj nekdaj? Naj kar takoj povem, da je bilo treba vse akcije izvesti tajno. Zaposlen sem že od vsega začetka v tekstilni industriji. Takoj po vojni sem bil v službi v sedanji Mariborski tekstilni tovarni. V tej tovarni pa je bilo že pred vojno zaposlenih izredno veliko število Primorcev. In prav ti so bili izredno naprednih misli. Prav dobro se spominjam, da so že pred vojno skrivoma pripravljali proslave ob delavskem prazniku. Po vojni pa smo vsakič pripravljali razne mitinge, proslave in zborovanja. Po prihodu v Gorenjsko predilnico sem bil trikrat izvoljen za predsednika sindikalne organizacije v podjetju, petnajst let pa sem bil poveljnik gasilcev. V tem obdobju smo ob 1. maju vedno pripravljali izlete za člane kolektiva na Stari vrh, v Crngrob, do partizanske bolnišnice Franje, na Visoko. Kje bom praznoval letos, pa še ne vem!«

Ivan Štucin (1905), upokojenec, doma iz Tržiča: »Ves čas sem bil zaposlen v čevljarski industriji. Med drugim sem bil tudi direktor direkcije za slovensko čevljarsko-usnjarsko industrijo, direktor kranjske tovarne obutve Planika v izgradnji, deset let pa sem bil direktor tovarne obutve Peko v Tržiču. Že pred vojno sem bil član delavsko kulturno prosvetnega društva Tržič. Član ZK sem od leta 1928. Pred vojno smo navečer delavskega praznika, torej zvečer 30. aprila, na tržiškem koncu pripravljali razne predstave, pevske in telovadne nastope. Na dan 1. maja smo navadno odšli na izlete v planine in na bližnje hribe. Kriška gora in Bistriška planina sta bili taki priljubljeni točki. Vsa ta srečanja delavcev so bila seveda nenajavljena. Po vojni smo začeli proslavljati delavski praznik bolj slovesno. Vsak delavec v tovarni si je zataknil v gumbnico rdeč nagelj, okrasili pa smo tudi stroje in tovarniške prostore. No, in tudi z delom smo navadno končali kako uro prej ter pripravili proslavo. Zdaj navadno za praznik skupno s prijatelji obiščemo spominsko obeležje, kjer je bila ustanovljena 1. tržiška partizanska četa, ali pa se odpravimo do Gozda. Mladina pa zakuri kresove.«

Franc Lilek (1930). doma iz Radovljice, zaposlen v tovarni Veriga v Lescah: »Rojen sem bil v Rogaški Slatini. Ne spominjam se, da bi se v predvojnih letih v našem kraju kdaj na kakršenkoli način spomnili delavskega praznika. Spominjam pa se, da so med zadnjo vojno naprednejši ljudje ob 1. maju že pripravljali manjše svečanosti ob tem datumu. Po vojni je bilo seveda drugače. Leta 1945 sem prišel v tovarno Veriga. V prvih letih po vojni smo praznik največkrat proslavljali na Poljanah nad Jesenicami. Tu so bile vedno proslave in zborovanja delovnih ljudi. Kot vajenci smo vedno pripeljali v tovarno z vozički zelenje ter okrasili stroje in tovarno. Ta navada se je ohranila še do danes. Tudi letos bodo stroji okrašeni z zastavicami in zelenjem. Zdi se mi, da je bilo takoj po vojni praznično vzdušje ob 1. maju večje ko sedaj. Sprašujete, kje bom letos praznoval? Če bo lepo vreme, bom z družino odšel na kak sprehod: morda na Taleš ali k Sv. Petru. Sicer pa pričakujem tudi obiske sorodnikov iz Rogaške Slatine.«

J. Govekar

NAMIGNITE, KAJ NA GLASU	PRESTRELINA	VNAPREJŠNJA ZAGOVITEV	MOHOREKO	PLJAČA (strokovno), PUNČKA (ljudsko)	ARABSKI ŽREBEC	PRITRDILNICA
STRMA STENA V GLOBEL						
PLES V MASKAH						
GRŠKI PISEC BASNI					HEROJ PILOT KLUZ	PRASIČEK
SELEN			AGENCE FR. PRESSE / UREDLINA			
SLADKORNA BAST / LINA				RUTENIJ		
PROIZVOD				IZDELEK IZ MENTOLA		

ZNAK ZA PARKIRNI PROSTOR		IGRALEC	KRINKA	A CONTO, TUDI AKTINIJ	SREDNJEŠOLCI	OTOK ČAROVNICE KIRKE	NIKALNI PRIŠLOV	GLAS	SNOV, KI REAGIRA, REAGENT / KARL MARX						
MUSLIMANSKO M. IME								SUNKOVITO IZDIHAVANJE ZRAKA							
LEPOTNO DREVO, ROBINIJA								NASPROTJE OD MARSI / TIZIANOVA OLJ. SLIKA					STRUJA / KILOGRAM		
ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE				JAKOB / DNINARKA					ZAJKLJA / GORA V ŠVICI					HUMORIST. PISATELJ, DAMIR	SAHOVSKA POTEZA
NEKOČ							SOVRAŽNIK						FRANK / DALMAT. Ž. IME		
PREBIVALKA IRANA							STOIČNA FILOZOFSKA ŠOLA / SLOG, ŽANER					SAMOGLASNIKI BREZ I IN U / PESNITEV, EP	PREŠERNOV ROJ. KRAJ		
KALIJ		NITRO BLAPLJI, VA TEKOČINA	BIMSKA Z / JUŽNI SADEŽ			ŽUPNIJSKI URAD / LIRSKI SAMOSPEV			ČASOPIS, KI IZHAJA VSAK DAN						
IGRALEC IN PEVEC MARTIN					MONGOLSKI POŠLAVAR				NAPREGANJE / LATINSKI VEZNIK						
VULKAN NA SICILIJI					GRŠKI MITOLOŠKI VELIKAN						RITUAL				
SHAKESPEARJEV KRALJ					DVEBI / UKRADEN						SARKA, LEVI PRITOK LABE				
PLAČILO ZA ORANJE							OLJAKIN KAD	JAVNI PISAR, PRAVNIK							
VOLT		TOPILO ZA LAKE / ZAČETNIK ARIANIZMA													
PRIPRAVA, NA KATERO SE KAJ NASADI															
ŠIBILI			OGLASANJE GOVEDA	SOKRATOV TOŽNIK / ANTON DERMOTA											
HAMITSKI NAROD V VZH. AFRIKI					GIBALKA GARDINER / ITALIJA										
						PLOSKOVNA MERA									

NAGRADNI KUPON

REŠITEV (NAPIS K SLIKI): .....

.....

.....

IME IN PRIIMEK: .....

.....

NASLOV: .....

.....

ŠKOFJA LOKA, TRŽIČ – V petek, 23. aprila, sta bili v delovnih organizacijah EGP v Škofji Loki in ZLIT v Tržiču svečani podelitvi letošnjih jugoslovanskih oskarjev za embalažo. EGP je poleg oskarja za embalažo prejel še dve priznanji. Treba je povedati, da je škofjeloški EGP med vodilnimi jugoslovanskimi podjetji na področju kartonažne industrije. Škofjeločani so namreč doslej za odlične embalažne rešitve prejeli že devet jugoslovanskih oskarjev, leta 1970 pa tudi najvišje evropsko priznanje za embalažo »Eurostar«. Na krajši petkovi svečanosti v prostorih moderne tovarne v Škofji Loki je predsedniku delavskega sveta EGP Andreju Hafnerju predal priznanje član žirije za podeljevanje jugoslovanskih oskarjev za embalažo dipl. inž. prof. dr. France Cegnar. Podelitvi so prisostvovali tudi direktor EGP Janko Poljanec, predstavniki republiške gospodarske zbornice in nekateri člani žirije za podeljevanje jugoslovanskih oskarjev za embalažo. (slika zgoraj). Združena lesna industrija Tržič – ZLIT – je letos oskarja za embalažo prejela prvič. Tržiški ZLIT na embalažnem področju izdeluje predvsem kvalitetne transportne palete. S temi izdelki so si Tržičani utrli pot na jugoslovanski in zadnje čase tudi na tuji trg. Največja odjemalca teh izdelkov sta trenutno kranjska Iskra in ljubljanski Rog. Dipl. inž. prof. dr. France Cegnar je oskarja v ZLIT podelil prizadevni članici kolektiva Mariji Lužar. Poleg direktorja podjetja Staneta Tonklija so se svečanosti ob podelitvi priznanja udeležili tudi drugi člani kolektiva in konstruktor nove embalaže Franc Perčič (slika levo). Prihodnje leto bo dvajseta jubilejna podelitev jugoslovanskih oskarjev za embalažo. (– J. Govekar) – Foto: F. Perdan

Po praznikih nov delovni čas

Radovljica – Pooblaščeni predstavniki trgovin oziroma trgovskih delovnih organizacij, zbora krajevnih skupnosti, občinske konference socialistične zveze in občinskega odbora sindikata delavcev trgovine v Radovljici so v ponedeljek, 26. aprila, podpisali samoupravni sporazum o enotni uvedbi obratovalnega časa trgovin v radovljiški občini. Kot smo že obširno poročali, je glavna značilnost tega sporazuma, da bodo trgovine v občini ob sobotah odprte le od 7. do 13. ure. Nov delovni čas bo začel veljati takoj po prvomajskih praznikih. A. Ž.

Uredništvo razpisuje za reševalce prvomajske nagradne križanke deset nagrad, in sicer:

1. nagrada 200 din
2. – 3. nagrada 100 din
4. – 10. nagrada 50 din

Pravilno izpolnjen nagradni kupon pošljite do 11. maja na naslov: ČP Glas, 64000 Kranj, s pripisom NAGRADNI KUPON.

Priznanja sindikalnim delavcem in organizacijam

Ob prazniku dela 1. maju občinski sindikalni sveti podeljujejo priznanja najbolj aktivnim sindikalnim delavcem in organizacijam – srebrne znake sindikata. **V Kranju** bodo letos podelili ta priznanja 19 sindikalnim aktivistom in 4 osnovnim organizacijam sindikata: OOS Central – TOZD Vino Kranj, OOS osnovne šole dr. Franceta Prešerna, OOS Sava – TOZD Tehnični predmeti in OOS Živila – TOZD Maloprodaja.

V Radovljici so se odločili, da bodo srebrne znake podelili 18 aktivistom in dvema osnovnima organizacijama: konferenci OOS Vezenine in OOS Iskra Otoče.

Na Jesenicah so srebrne znake sindikata že podelili, in sicer 15 posameznikom in osnovni organizaciji sindikata trgovskega podjetja Rožca, OOS Kovinooprema iz Mojstrane in OOS LB - podružnica Jesenice. Tudi v Tržiču so priznanja sindikalnim delavcem in organizacijam že podelili. Prejeli so jih OOS TOZD Lepenka in 4 posamezniki.

V Škofji Loki bodo podelili srebrni znak 23 sindikalnim delavcem in 5 osnovnim organizacijam: konferenci OOS Alpina, OOS Gorenjska predilnica, OOS Gradis, OOS Niko Železniki in OOS SGP Tehnik.

-lb